

**MÜZİĞİN OTİZMLİ BİREYLERİN AKADEMİK
BAŞARILARINA VE SOSYALLEŞME
SÜREÇLERİNE ETKİLERİ: İZOT
İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU
ÖRNEK OLAYI**

Recep Ege ALTINCIOĞLU

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA

2. Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Orçun BERRAKÇAY

Ocak, 2023

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**MÜZİĞİN OTİZMLİ BİREYLERİN AKADEMİK
BAŞARILARINA VE SOSYALLEŞME SÜREÇLERİNE
ETKİLERİ: İZOT İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE
KOROSU ÖRNEK OLAYI**

Hazırlayan
Recep Ege ALTINCIOĞLU

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA
2. Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Orçun BERRAKÇAY

AFYONKARAHİSAR 2023

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Müziğin Otizmli Bireylerin Akademik Başarılarına ve Sosyalleşme Süreçlerine Etkileri: İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Örnek Olayı**” adlı çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde bilimsel etik kurallara ve atıf gösterme ilkelerine riayet ettiğimi belirterek aksi bir durumun tespiti hâlinde sorumluluğun tamamen bana ait olduğunu kabul, beyan ve taahhüt ederim.

20/01/2023

İmza

Recep Ege ALTINCIOĞLU

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ ONAYI

Öğrencinin	Adı- Soyadı	Recep Ege ALTINCIOĞLU
	Numarası	200651121
	Anasanat Dalı	Müzik
	Programı	Müzik
	Program Düzeyi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik
Tezin Başlığı		Müziğin Otizmli Bireylerin Akademik Başarılarına ve Sosyalleşme Süreçlerine Etkileri: İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu Örnek Olayı
Tez Savunma Sınav Tarihi		20.01.2023
Tez Savunma Sınav Saati		11.00

Yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek ☒ oy birliği – ☐ oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

Bu tez, Enstitü Müdürlüğünce kontrol edilerek, elektronik imza kullanılarak onaylanmıştır.

ÖZET

MÜZİĞİN OTİZMLİ BİREYLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA VE SOSYALLEŞME SÜREÇLERİNE ETKİLERİ: İZOT İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU ÖRNEK OLAYI

Recep Ege ALTINCIOĞLU

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

Ocak, 2023

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA

2. Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Orçun BERRAKÇAY

Bu çalışmanın amacı, otizmlı bireylerin müzik yeteneklerinin ortaya çıkmasını ve eğitim hayatlarına müzik alanında devam etmelerini sağlamada bir müzik grubu içinde yer almalarının önemini ortaya koymaktır. Otizmlı bireylerin müzik aracılığıyla sosyalleşmelerine önemli bir katkı sağlayan İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu), 2013 yılında Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından kurulmuş olup dört otizmlı bireyle çalışmalarına başlamış ve bugün ortalama 45 katılımcıya ulaşmıştır. Bu oluşum, Türkiye’de bir ilktir. İZOT; otizmlı bireylerin sosyalleşme süreçlerine müzikaracılığıyla katkı sağlamaktadır. Bir grubun üyesi olma, birlikte müzik icrası yapma, İzmir içinde ve farklı şehirlerde gerçekleşen konser etkinliklerinde görev alma bu sürecin gelişimini destekler niteliktedir. Sosyalleşme, bireylerin içinde yaşadığı toplumun diğer üyeleriyle etkileşim içinde olup sosyal çevreye uyumlu hale gelmesidir. Aile içinde başlayıp eğitim süreci ile birlikte olgunlaşır. Bireyin eğitim ortamı dışında da bir arkadaş grubu içinde yer alması bu sürece katkıda bulunur. Günümüzde kitle iletişim araçlarının ve sosyal medyanın da etkisiyle sosyalleşme kavramının açılımı genişleyip sanal ortam aracılığıyla da gerçekleşmeye başlamıştır. Normal gelişim gösteren bireylerin hayatlarında kendiliğinden ilerleyen bir süreç görülse de, otizmlı bireylerin kendilerini sözel olarak ifade etmekte zorlanmaları sosyalleşme süreçlerini zorlaştırır. Bu durum beraberinde problem davranışların ortaya çıkmasına sebep olup, otizmlı çocuğu sahip olan ailelerin hayatlarını zorlaştırır.

2013 yılından bu yana yapılan çalışmalar, otizmlı bireylerin müzik alanında ne kadar yetenekli olduğunu göstermiştir. Bu koro çalışmaları otizmlı bireylere akademik anlamda da büyük katkı sağlamıştır. Söz konusu bireyler, bu çalışmalar sayesinde birlikte hareket etmeyi, disiplinli olmayı ve sahnede nasıl durmaları gerektiğini öğrenmişlerdir. Bire bir eğitim almaya alışık olan otizmlı bireyler, grup hâlinde çalışmayı da öğrenmişler, birbirleriyle kaynaşıp arkadaş olma becerisini kazanmışlardır. Bu arada çocuklar çalışmalarını yaparken aileler de kendi aralarında yakınlaşıp kaynaşmışlar ve sorunlarını paylaşarak yalnızlık duygusundan uzaklaşmışlardır. Otizmlı bireylerin kendilerine olanak sağlandığında potansiyellerini ortaya koyarak önemli başarılarla imza atabildikleri ve orkestra-koro çalışmalarının onları akademik anlamda müzik eğitime yönlendirebildiği olguları, çalışmanın bulguları arasındadır.

Ancak Covid-19 pandemisi sürecinde İZOT’un rutin etkinliklerinin (provalar, konserler vb.) askıya alınması bütün insanlığı olduğu gibi otizmlı bireyleri de olumsuz etkilemiştir. Bu araştırma, Covid-19 pandemisi nedeniyle Mart 2020’den bu yana yüz yüze

provalarına ve konserlerine ara vermek zorunda kalan İZOT ve İZOT Mini katılımcılarıyla uzaktan eğitim sürecinde yapılan provaların ve çevrimiçi etkinliklerin sosyalleşme sürecine etkilerini ortaya koyar. Araştırmanın verileri Zoom programı üzerinden pazartesi ve çarşamba akşamları bir buçuk saatlik zaman dilimi içerisinde yapılan çevrimiçi provaların gözlemi 7 aile, 2 otizmli birey 8 eğitimci ve koronun koordinatörü 1 kişi ile yapılan yarı kurgulu görüşmelerden elde edilen verilerin çözümlemesi ile elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, müzik, sosyalleşme, grup çalışması, çevrimiçi prova.

ABSTRACT

THE EFFECTS OF MUSIC ON THE ACADEMIC SUCCESS AND SOCIALIZATION PROCESS OF INDIVIDUALS WITH AUTISM: İZOT İZMİR AUTISM ORCHESTRA AND CHOIR CASE STUDY

Recep Ege ALTINCIOĞLU

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

January, 2023

Advisor: Asst. Prof. Dr. Bertan RONA

2. Advisor: Asst. Prof. Dr. Orçun BERRAKÇAY

The aim of this study is to reveal the importance of taking part in a music group in enabling individuals with autism to develop their musical talents and continue their education in the field of music. İZOT (İzmir Autism Orchestra and Chorus), which makes a significant contribution to the socialization of individuals with autism through music, was founded in 2013 by Dr. Instructor It was founded by its member Orçun Berrakçay and started working with four individuals with autism, and today it has reached an average of 45 participants. This formation is a first in Turkey. İZOT; It contributes to the socialization processes of individuals with autism through music. Being a member of a group, performing music together, taking part in concert events held in İzmir and in different cities supports the development of this process. Socialization is the interaction of individuals with other members of the society they live in and their adaptation to the social environment. It starts in the family and matures with the education process. The individual's participation in a group of friends outside the educational environment contributes to this process. Today, with the influence of mass media and social media, the concept of socialization has expanded and started to take place through the virtual environment.

Although a spontaneous process is observed in the lives of individuals with normal development, the difficulty of expressing themselves verbally makes socialization processes difficult for individuals with autism. This situation causes the emergence of problem behaviors and complicates the lives of families who have a child with autism. Studies since 2013 have shown how talented individuals with autism are in the field of music. These choral studies have also made a great contribution to individuals with autism academically. These individuals learned how to act together, to be disciplined and how to stand on stage. Individuals with autism, who are accustomed to receiving one-on-one education, have also learned to work in groups and have gained the skill of socializing with each other and being friends. In the meantime, while the children were working, the families got closer and socialized among themselves, and shared their problems and distanced themselves from the feeling of loneliness. Among the findings of the study are the facts that individuals with autism can achieve significant success by revealing their potential when given the opportunity, and that orchestra-choir studies can direct them to academic musical education.

However, the suspension of İZOT's routine activities (rehearsals, concerts, etc.) during the Covid-19 pandemic has negatively affected individuals with autism as well as all

humanity. This research reveals the effects of rehearsals and online activities in the distance education process with İZOT and İZOT Mini participants, who had to take a break from their face-to-face rehearsals and concerts since March 2020 due to the Covid-19 pandemic, on the socialization process. The data of the research were obtained by analyzing the data obtained from the semi-fictional interviews made with 7 families, 2 individuals with autism, 8 educators and 1 person, the coordinator of the choir, by observing the online rehearsals held on Monday and Wednesday evenings in an hour and a half on Monday and Wednesday evenings.

Keywords: Autism, music, socialization, group work, online rehearsal.

ÖN SÖZ

2013 yılında kurulan sadece otizmlili bireylerden oluşan ve benim de içerisinde bulunduğum, İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu'nu konu olarak aldığım, buradaki arkadaşlarımla sosyal gelişimlerini, ne kadar yol aldıklarını, akademik başarılarını gözlemlemek, kendilerine olanak verildiğinde neler yapabileceklerini göstermek ve bunu yüksek lisans tezi olarak yazmak benim için inanılmaz bir duygu. Türkiye'de ilk olan bu orkestra ve koro, yine ilk kez bir teze konu olmuştur. Başta danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Bertan Rona, beni yüksek lisans yapmam konusunda ikna eden ve yardımlarını esirgemeyen ikinci danışmanım İZOT Otizm Orkestrası ve Korosunun kurucusu Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay, Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarının kapılarını bana açan Prof. Dr. Uğur Türkmen, Prof. Dr. Emel Funda Türkmen, derslerine girdiğim ve yardımlarını esirgemeyen hocalarımla; Doç. Dr. Duygu Sökezoğlu Atılğan, Doç. Dr. Seyhan Canyakan, Dr. Öğr. Üyesi Filiz Yıldız, Dr. Öğr. Üyesi Fakı Can Yürük, beni içlerine alıp yardımlarını esirgemeyen tüm okul arkadaşlarıma, ilk şan hocam İZDOB (İzmir Opera ve Balesi) sanatçısı Altuğ Dilmaç, bugünlere kadar şan ve opera eğitimimde sabır, sevgi ve hoşgörüsüyle katkı sağlayan, hala katkılarına devam eden idolüm İZDOB sanatçısı Levent Gündüz, tezimde görüşlerini bildiren gönüllü eğitimcilerimize, ailelerimize ve değerli arkadaşlarıma, her zaman yanımda olan, bana inanan ve güvenen birlikte el ele verip birçok başarıya imza attığımız annem Zeynep Koyunseven'e ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bu tezimi sesimi keşfedip, beni opera ve şana yönlendiren TOBAV'ın (Devlet Tiyatrosu, Opera ve Balesi Çalışanları Yardımlaşma Vakfı) Başkanı merhum İsmail Bilen'e ithaf ediyorum.

Recep Ege ALTINCIOĞLU
2023, Afyonkarahisar

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI	ii
ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
ÖN SÖZ	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1. OTİZM	5
1.1. OTİZMİN GÖRÜLME SIKLIĞI	6
1.2. OTİZMDE ERKEN BELİRTİLER	6
1.3. OTİZMDE ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ	7
2. SOSYALLEŞME	8
2.1. OTİZM VE SOSYALLEŞME.....	9
2.2. AKADEMİK BAŞARI.....	10
2.2.1. Müziğin Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi	11
2.2.2. Otizmlı Bireylerde Müzik ve Akademik Başarı İlişkisi	12
3. OTİZM VE MÜZİK.....	14
3.1. SOSYALLEŞME VE MÜZİK	16
3.2. OTİZMLİ BİREYLERİN MÜZİK ARACILIĞIYLA SOSYALLEŞMESİ	19
4. İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU	20
4.1. İZOT BÜNYESİNDE YAPILAN ETKİNLİKLER.....	22
4.2. İZOT ÇEVİRİMİÇİ PROVALAR.....	24
4.3. İZOT ÇEVİRİMİÇİ ETKİNLİKLER	25
4.4. İZOT ÇEVİRİMİÇİ KONSERLERİ	27

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

1. TEZLER.....	28
2. MAKALELER.....	29
3. KİTAPLAR	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MÜZİĞİN OTİZMLİ BİREYLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA VE SOSYALLEŞME SÜREÇLERİNE ETKİLERİ: İZOT İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU ÖRNEK OLAYI

1. ARAŞTIRMANIN AMACI	31
2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	31
3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	31
4. YÖNTEM	32

4.1. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ	32
4.2. VERİLERİN TOPLANMASI VE İŞLENMESİ	32
5. BULGULAR	33
5.1. AİLELERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER.....	33
5.2. EĞİTİMCİLERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER.....	39
SONUÇ VE ÖNERİLER	51
KAYNAKÇA.....	54
EKLER DİZİNİ.....	57

GİRİŞ

Otizm genellikle ilk üç yaşta başlayan ve hayat boyu devam otizm spektrum bozukluğu, bireyin hayatı boyunca yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen davranışsal bir bozukluktur. Ruhsal bir bozukluk olan otizm de erken teşhis ve özel eğitimin önemi büyüktür. Araştırmada etik olmak önemlidir. Araştırmacı kendisi de otizmlili bir birey olduğu için bazı bilgi ve kaynaklara ulaşması, verilerin çözümlemesi vb. konularda Dr. Öğr. Üyesi Bertan Rona ve Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay danışman olarak tüm sorumluluğu üstlenmişlerdir.

“Otizmlili bireylerde bazı yetersizliklerin yanı sıra, olumsuz bazı davranışlar da gözlenmektedir. Bu davranışlar problem davranışlar olarak kabul edilmektedir. Bu problemler otizmlili bireyin yeni beceriler öğrenmesini, var olan becerilerini kullanmasını, çevresi ile sosyal iletişimini ve topluma uyumunu olumsuz yönde etkileyen davranışlardır. Otizmlili bireylerde özellikle davranışsal ve duygusal problemler yaygın olarak görülmektedir. Bu bireylerde zarar verici davranışlar, öfke nöbetleri ve tekrarlayan davranışlar yoğun olarak görülen problem davranışlardan bazılarıdır. Bu problemler otizmlili bireylerin ve ailesinin hayatını zorlaştırmakta, bireyin yeni beceriler öğrenmesini ve çevresi ile iletişime girmesini engellemektedir. Ayrıca, otizmlili bireylerde beslenme ve uyku sorunlarının çok yaygın olduğu bilinmektedir. Bunlar uykuya dalmakta zorlanma, sık sık geceleri uyanma ve sabahları erken kalkma gibi sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedirler” (Dominick vd., 2007’den akt. Çopuroğlu & Mengi, 2014: 145-162) demiştir (Aydın, 2003’den akt. Çopuroğlu ve Mengi, 2014: 614) beslenme konusunda da çok seçici davrandıkları bilinmektedir. Problem davranışların altında yatan temel nedenlerin sosyal ve iletişim içerikli olduğu vurgulanmaktadır. Bu davranışların genellikle dikkat çekme, istenmeyen ortamdan ya da durumdan kaçma ve istediğini elde etme amacı ile ortaya çıktığı belirtilmiştir. Bu görüş doğrultusunda, otizmlili bireylerde görülen problem davranışların, çevreyle iletişim eksikliği ve yetersizliğine bağlı olarak ortaya çıktığı düşünülmektedir. Otizmlili bireylerin aile üyelerine ve diğer insanlara karşı ilgisiz davranması, yaşantılarındaki anne, baba, kardeş, öğretmen gibi önemli kişileri tanımaması ve ayrılık kaygısı göstermesi, okul gibi sosyal ortamlarda yaşatları ile oynamaması, arkadaşlık kurmada güçlük çekmesi gibi davranışlar da problem davranışlar olarak değerlendirilmektedir. Çevresinde olup bitenlerin farkında olmayan ve kendini ifade edemeyen otizmlili bireylerde de bazı özel korkular görülmektedir. Genelde zihinlerinde yaşadıkları ortamın bir haritasını gezdirdikleri için yapılan her küçük

değişiklik bireyin daha fazla stres yaşamasına ve gereksiz korkulara kapılmasına sebep olmaktadır. “Yeni durumlara uyum sağlamaları zor olduğu için otizmli bireyde kalıplaşmış oyun becerisi gözlenmekte ya da rutinlerini sürdürmede ısrar etme ve değişikliğe karşı olumsuz tepki vermektedirler” (Darıca vd., 2000’den akt. Çopuroğlu & Mengi, 2014: 18-19) diye açıklamıştır. “Alışılmışın dışında farklı uyaranlarla karşılaştıklarında beklenmedik tepkiler verebilmektedirler. Örneğin, bazen seslerden ürküp nesnelerden korkmakta bazen de korkularını her şeye genelleyebilmektedirler. Örneğin, sudan korkma, ayakkabı ayağını sıktığı için ayakkabı giymeyi reddetme, yüksek bir duvarın üzerinde yürüme vb.” (Darıca vd. 2005’den akt. Çopuroğlu & Mengi, 2014: 62-63). Bu da onların sinirli ve stresli olmalarına neden olmaktadır. Otizmli bireyler sebepsiz yere gülme, ağlama, öfke ve sevinç nöbetleri, ya da kendini ısırma, başını duvara vurma gibi davranışlar da sergilemektedirler. Otizmli bireyler istediklerini ifade edemedikleri için, kendini anlatamamanın verdiği zorlukla çoğunlukla öfke nöbeti geçirirler. Nöbet, onların bir isteğinin yapılmaması ya da ortamda istemedikleri bir durumun oluşmasıyla ortaya çıkabilir. Bazen periyodik olarak her gün aynı saatte nöbet geçirebilirler ve ne yapılırsa yapılsın sakinleşmesi zor olmaktadır. Öfke nöbetleri birkaç saniye ya da birkaç dakika sürebildiği gibi, bazen bir saat kadar uzun da sürebilir. Otizmlilerin yaş ilerledikçe öfke nöbetlerinin kontrol edilmesi daha güç olabilir. Onların fiziksel gücündeki artış onlara destek sunan veya eğitimleri ile ilgilenen kişiler için tehlike yaratabilir. Otizmli öfke nöbetine girdiğinde onun yanına yaklaşmak, onunla iletişim kurmaya çalışmak zor olabilir.

Otizmli bireylerin kendilerini sözel olarak ifade etmekte zorlanmaları sosyalleşmelerine engel olmaktadır. Bu durum problem davranışların ortaya çıkmasına sebep olup, otizmli çocuk sahibi olan ailelerin hayatlarını zorlaştırır. Bu kapsamda 2013 yılında Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından kurulan İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu; otizmli bireylerin sosyalleşme süreçlerine müzik aracılığıyla katkı sağlamaktadır. Bir grubun üyesi olma, birlikte müzik icrası yapma, İzmir içinde ve farklı şehirlerde gerçekleşen konser etkinliklerinde görev alma bu sürecin gelişimini destekler niteliktedir. Ancak Covid-19 pandemisi sürecinde İZOT’un düzenli etkinliklerinin (provalar, konserler vb.) askıya alınması bütün insanlığı olduğu gibi otizmli bireyleri de olumsuz etkilemiştir. “Koronavirüs (COVID-2019) salgının Aralık 2019’da ortaya çıkması ve hızla yayılarak artan ölüm oranlarının bir sonucu olarak, 30 Ocak 2020’de Dünya Sağlık Örgütü (WHO) COVID-19’u küresel bir salgın olarak tanımlamıştır

(WHO, 2020). COVID19'un insandan insana temas ile geçerek çok hızlı yayılmasından dolayı küresel salgınla mücadele kapsamında bir dizi önlem alınmıştır. Sokağa çıkma yasakları, insanların kendilerini tecrit etmeleri, 14 günlük karantina uygulamasının yanı sıra sosyal temasın olabileceği ve insanların bir araya gelebileceği düşünülen yerler kapatılmıştır. Covid19 küresel salgınının yayılmasını yavaşlatmak için alınan bu tedbirlerin bir sonucu olarak tüm dünyada eğitim kurumları kapatılmış, dolayısıyla dünyada yaklaşık olarak öğrenci nüfusunun %90'na eşit olan 1.6 milyar öğrencinin eğitimi kesintiye uğramıştır" (UNESCO, 2020a; 2020b; UNICEF, 2020).

"Müzik dersi, öğrencilerin birbirleriyle etkileşiminin yoğun olarak yaşandığı, öğrencilerin kendilerini hem bireysel, hem de gruplar halinde ifade edebilmelerine imkan sağlayan bir derstir. Müzik dersinin bu özellikleri özel gereksinimli bireylerin sosyal becerilerinin gelişmesinde ve sosyal yönden kabul edilmeleri üzerinde etkili olabilmektedir" (Güven, 2011: 710). (Kınalı'nın (2003: 260) da belirttiği gibi, "Müzik, çocuğun ruhsal yapısını dinginleştirebilir, onu daha sakin bir ortama yönleltebilir ayrıca güvensizlik, saldırganlık, gerilim ve korku gibi davranışlarda güçlüklerin yenilmesi konusunda önemli bir etkidir. Otizm spektrum bozukluğu tanısı almış çocuklarda müziğin çok önemli bir gücü vardır. Buna örnek olarak, bir öğretmenin özel eğitim sınıfında bulunan, daha önce etrafında olup biten hiçbir şeyin farkında olmayan ve buna hiç tepki vermemiş olan üç yaşındaki otizmlili bir kız çocuğunu verebiliriz. Flüt üflemeyi öğrenmekte olan öğretmen bir gün çalgısını sınıfa getirir ve çocuklar için üfler. Doğru bir ritim tutturamadığından, kendisine yardımcı olması için ayaklarıyla güçlü şekilde ritim tutar ve vücudunu aşağı yukarı doğru sallar. Şarkıyı çalmayı bitirdikten sonra, öğrencilerini üflemeleri için davet eder. Söz konusu otizmlili çocuk öğretmene yaklaşır flütü eline alır ve üflemeye başlar. Üflerken öğretmenini taklit ederek ayaklarını yere vurur ve vücudunu aşağı yukarı doğru sallar. Bu örnek, müziğin otizmlili bir çocuğun üzerindeki ilk net etkisinin meydana geldiğini bize gösterir" (Ruth Zinar, 1987'den akt. Pektaş, 2016: 105). "Müzik terapinin hem bir eğitim hem de terapi aracı olarak kullanılabileceğini belirtirlerken aynı zamanda bireylerin; estetik duygusunun geliştiğini, kendisini ifade etme becerisinin geliştiğini, ses ve dil gelişimine katkı sağladığını, motor becerilerinin gelişimine katkı sağladığını, sosyal becerilerinin artmasına yardımcı olduğunu" da belirtmişlerdir (Pavlicevic & Andsdell, 2006'dan akt. Çadır ve Avcıoğlu, 2013: 105).

Amerikan Müzik Terapi Derneği (2005); IDEA (Engelliler Eğitim Yasası) “Müzik terapinin ve özel eğitim süreçleriyle ilişkili olduğunu ve engelli bireylere uygun olduğunu dile getirir. Müzik terapi engelli bireyler için bir eğitim planının oluşturulmasını söyler. Kız ya da erkek bireylerde buna göre özel eğitimden yararlanır demişlerdir. Müzik terapinin bir integral bileşen olduğunu söyler. BEP (Bireysel Eğitim Programı)de özel öğrencilerin ihtiyaçlarına destek olmak için kullanılır. Müzik terapistleri, akademik müfredat programıyla, müziği birleştirerek, etkili bir yolla özel eğitim öğretmenlerini destekleyebilirler. Müzik terapi, iletişim ve duyu-motor gelişiminin yanı sıra bilişsel, duyuşsal, psiko-motor ve sosyal becerilerin gelişimini de katkı sağladığını ifade eder. Müzik terapinin doğasında olan uygulamalar, özel bireylerin öğrenme ortamında, rahat ve özgür olmalarını sağladığını, Müzik terapi yöntemi, tamamen katılımcıların dikkatlerini ve motivasyonlarını arttırmak için onların eyleme geçmelerini sağlamak için kullanılabileceğini, Müzik terapi, en az sınırlı çevrede bile bir çocuğa katılma cesareti vermek için düzenlemeler yapılabileceğini ifade eder” (<http://www.musictherapy.org>).

Çoban (2005), otizmli bireylere uygulanan müzik tedavi uygulamalarında, şu alanlarda desteklendiğini açıklar: “Özbenlik kavramının geliştiğini, Dikkat sürelerinin artması. Kaba ve ince motor yeteneklerinin geliştiğini. Bedensel farkındalığın geliştiğini. Sosyal becerilerde gelişme olduğunu. Takıntılı ve olumsuz davranışların en aza indirildiğini. Sözlü ya da sözlü olmayan iletişimin geliştiğini. Okul öncesi ve temel eğitim kavramlarının öğretim programlarının özel bireylere göre düzenlenmesi gerektiğini. Görme, işitme, dokunma gibi duyuların algılanması ve bunların hareket sistemiyle iletişim sağlandığını. Kriz ve öfke nöbetlerinin azaltılmasının sağlanması gerektiğini ifade eder (Akt. Pektaş, 2016: 106).

Müzik terapisinde amaçlanan hedeflere ulaşılmasında da seslendirme alıştırmalarının uygulanması ve nefes desteği gibi çalışmalarla seslendirme alıştırmalarının uygulanmasının önemini, şarkı söyleme becerisini ve buna uygun beden perküsyonu şeklinde eşlik edilmesini, taklit yeteneklerinin dansın ve ritmik alıştırmalarının desteklenmesiyle, müzikal oyunların kullanılmasıyla, çalgı çalma becerilerinin kullanılması gibi yöntemlerdir. Otizmli bireylerde müzikle tedavi sürecindeki uygulamalar ise şunları sağlamaktadır: Duyusal ve hareketsetel gelişimine. Dil gelişimine. Sosyal ve duygusal gelişimine. Okul öncesi kavram gelişimine katkı sağlar.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1. OTİZM

“Otizm veya otizm spektrum bozukluklar (OSB) başlığı altındaki kategorilerden biri olan gelişimsel yetersizlik olarak tanımlanmaktadır. Yaşamın ilk üç yılında etkileri görülen otizm; iletişim ve sosyal etkileşim sorunları, dil gelişimi alanında gerilik, tekrarlayıcı davranışlar ve sınırlı ilgi alanları gibi belirtiler ile karşımıza çıkmaktadır. Otizmin beyin ve sinir sisteminin yapı ve işleyişini etkileyen bir sürecin sonucu olarak ortaya çıktığı düşünülmektedir. Genetik temelleri olabileceği gibi çevresel faktörlerin de tetiklediği görüşü hakim olan otizmde bireylerin önemli bir bölümünde farklı düzeylerde zeka geriliği de görülmektedir. Ancak otizmlili çocukların fiziksel gelişimleri ve dış görünüşleri diğerlerinden farklı değildir. Cinsiyet açısından bakıldığında ise otizm, erkek çocuklarda kız çocuklara oranla dört-beş kat daha fazla görülmektedir” (Pegasus Yaşam Dergisi, 2019’dan akt. Savucu, 2020: 108-112).

Otizmle ilgili ilk tanı kriterlerini Leo Kanner şöyle açıklar: “11 çocukta görülen ortak özelliklerden yola çıkan Kanner bu hastalığa *Erken Çocukluk Otizmi* (Early Infantile Autism) adını vermiştir. Aynı tarihlerde (1944) Avusturyalı Psikiyatrist Hans Asperger de bir grup çocukta gördüğü bazı davranışları tanımlayarak bu davranışları Otizm Psikopati olarak adlandırmıştır. Ancak Asperger tanımlamayı savaş yıllarında ve Almanca dilinde yazdığı için uluslararası alanda fazla tanınmamıştır. Daha sonra yapılan araştırmalarda Kanner ile Asperger’in aynı hastalığı belirttikleri görülmüştür” (Özbey, 2005: 24).

“Kanner kriterlerini şöyle açıklar: “Çevreleriyle iletişim kurmakta zorlanırlar. Konuşma becerilerinin geç geliştiğini, iletişim amacıyla konuşmaktan kaçındığını, Ekolili adı verilen (Yankı) konuşmalarının olduğunu, Konuşmalarda özellikle de zamirleri doğru bir şekilde ve doğru yerlerde kullanmakta zorluk yaşadıklarını, Gündelik ve sosyal yaşamları içinde değişiklikleri kabul etmekte zorlandıklarını, Sergilediği davranışlarda amaçsızca tekrarlayıcı unsurların fazla olduğunu ve iyi bir bellek normal bir zeka seviyesine sahip olduğunu, dış görünüşlerinin de normal olduğunu” ifade eder (Özbey, 2005: 26).

Kanner'in ifade ettiği gibi otizmdeki cinsiyet dağılımlarına bakıldığında üç otizimli çocuktan biri kız ikisi erkek, sekiz aspergerli çocuktan biri kız yedisi erkektir. Otizimli kız çocuklarda, büyük oranda beyinde hasar ve IQ (zeka düzeyi) gibi ciddi yetersizlikler daha sık görülürken, erkeklerde daha çok dil ve zihinsel fonksiyonlarının yetersizliği ön plandadır.

“Kanner'in kriterleri 1960-1980 yılları arasında otizmin tanımlanmasına yardımcı oldu. Kanner'in teorisinde de otizmin doğum travması ve bir hastalık olduğu sonucu kabul edildi. Bu hastaların mental gerilik ve epilepsinin yüksek sıklıkta görülmesi biyolojik temelli bir hastalık olduğuna kanıt sayıldı. Otizmin MSS (Merkezi Sinir Sistemi) etkileyen bir veya daha fazla faktörün sebep olduğu bir davranış sendromu olduğu görüşü etkili oldu” (Yüksel, 2005: 35).

1.1. OTİZMİN GÖRÜLME SIKLIğI

“Otizmin görülme sıklığı günümüzde giderek artmaktadır. 1985 yılında 2.500 çocuktan 1 tanesinde otizm görülürken bugün oran Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yayınlanmış CDC raporlarına göre her 44 çocukta 1'e kadar yükselmiştir. Dünyada kabul edilen 44'de 1 oranı ele alınarak Türkiye için yapılan nüfus projeksiyonuna göre Türkiye'de 0-18 yaş arası yaklaşık 434 bin otizimli çocuk ve gencin eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerden faydalanmak için beklediği belirtilmektedir. Nüfusa oranına bakıldığında Türkiye'de yaklaşık 1.400.000 civarında otizimli birey olduğu bu durumdan etkilenen 5.550.000'den fazla aile ferdi bulunduğu tahmin edilmektedir” (Pegasus Yaşam Dergisi, 2019'dan akt. Savucu, 2020: 106).

1.2. OTİZMDE ERKEN BELİRTİLER

“Erken belirtiler arasında en dikkat çekici olanlar motor ve taklit alanında ve jestlerin gelişiminde kendisini belli etmektir. Örneğin sağlıklı yeni doğan bir bebek kendisine gülümseyen annesine gülümser, değişik bir yüz ifadesi ile karşılaştığında dudak büzer ve ağlamaya başlar” (Soysal, 1999:131). “Otizimli çocuklarda taklit yeteneğinin belirgin bir şekilde gelişmediğinin kanıtı alkış, baş baş yapamamak, yüz ifadelerini anlamamak ve buna bağlı olarak uygun duyguları verememek olarak kendini göstermektedir. 4-6 aylık bebeklerin video kayıtları izlenerek değişik beden hareketleri değerlendirilmiş ve otizimli bebeklerin ağız kenarının aşağıya sarkık olduğu, motor gelişim aşamalarında (yutma, ayağa kalkma, emekleme ve yürüme) gecikme olduğu saptanmıştır” (Teitelbaum vd., 1998: 131).

1.3. OTİZMDE ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ

“Erken çocukluk dönemi eğitimi özel gereksinimli çocuklar için oldukça önemlidir. Bu dönemde verilen özel eğitim ile çocukların gelişim dönemlerinde karşılaşılabilecekleri beceri ve/veya performans yetersizliği durumlarının bir kısmının ortaya çıkmadan önlenebileceği ifade edilmektedir” (Birkan, 1999, Eurydice, 2009; Sucuoğlu, 2017’den akt. Sazak vd., 2020: 2). “Çocukların yaşamlarının erken yıllarında çeşitli alanlarda desteklenmesi çoğu zaman otizmlili bireylerin ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinde desteklenen alanlarda ve ilişki alanlarında daha başarılı olmaları ile sonuçlanabilmektedir. Örneğin erken çocukluk döneminde bireylerin sahip oldukları sosyal yeterlilik ve sosyal beceri düzeyi ile çocukluğun geri kalan dönemlerinin, ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinin sosyal yeterlilik ve sosyal beceri düzeyi ilişkili olduğu” ifade ettiğini söyler (Sazak vd., 2020’den akt. Joseph, Strain, Olszewski ve Goldstein, 2016: 2). “Onun dışında pek çok yetersizliğe sahip çocuk yaşamın erken yıllarında başlayarak çeşitli motor becerilerinde (kaba ve ince motor) yetersizlik göstermekte (Sazak vd.2020’den akt. Westendrop, Hartman, Houwen, Smith ve Visscher, 2011: 2-3) ve bunun yanında el becerisi ve denge gerektiren işlerde yaşlılarından beklenenin altında performans göstermektedirler” (Sazak vd., 2020’den akt. Vuijk, Hartman, Scherder ve Visscher, 2010: 3). “Yaşamın erken yıllarında desteklenen motor beceriler, hayata aktif katılım noktasında birçok durumda etkili olmakta ayrıca hareketlilik becerisini ve çeşitli nesne kullanımını da etkilemesi bakımından birçok gelişim alanı (sosyal, iletişimsel, bilişsel ve öğrenme, uyumsal beceriler) için etki edici bir temel alan niteliği göstermektedir” (Sazak vd. 2020’den akt. Favazza ve Siperstein, 2016: 3). “Erken yıllarda meydana gelecek davranış ve öğrenme sorunlarını önlemek için erken yaşlarda yapılan daha kapsamlı müdahalelerinde (Müdahaleye Yanıt) daha sonraki yıllarda bu sorunun daha fazla büyümeden çözümü için önemli anahtarlardan biridir” denmiştir (Sazak vd.2020’den akt. Carta, McElhattan ve Guerrero, 2016: 3). “Çünkü erken yıllarda çözülemeyen ve önlenmeyen duygusal ve davranışsal problemlerin yaklaşık yarısı ergenlik ve yetişkinlik döneminde de sürebileceğini ve hatta artabileceğini göstermektedir” (Sazak vd., 2020’den akt. National Research Council and Institute on Medicine, 2009). “Sonuç olarak erken dönemde yapılan müdahalelerin hem özel gereksinimli çocuklar hem de aileleri için olumlu eğitim çıktıklarına sahip olduğu ya da olumsuz durumlarının etkilerinin azaldığı görülmektedir” diye ifade edilir.

2. SOSYALLEŞME

“İnsanı diğer varlıklardan ayıran onu biyolojik bir organizmanın ötesinde içinde yaşadığı toplumun bir ürünü haline getiren en önemli özelliklerden biri toplumsal hayatın içerisinde yer almasıdır. Toplumsal hayat, doğduğunda hiçbir şey bilmeyen insanın akıl ve düşünme yeteneğinin bir eseridir ve sürekli değişim içindedir. Sosyalleşme süreci olarak adlandırılan bu değişim süreciyle birlikte insanın kişilik oluşumu gerçekleşmektedir” (Arslantürk & Amman, 2009’dan akt. Yılmaz, 2013: 159). “Böylece başlangıçta yalnızca biyolojik bir varlık olan kişi zamanla sosyal bir varlık haline gelmektedir” (İçli, 2005: 117). Sosyal bir varlık olan bireyin sosyal hayata ilişkin toplumsal normları, değerleri, inançları, alışkanlıkları, eğilimleri ve davranış modellerini benimsemesi sosyalleşme süreci dahilinde siyaset, eğitim, ekonomi, kültür ve diğer toplumsal kurumlar aracılığıyla gerçekleşmektedir (Dursun, 2012: 220; İçli, 2005: 117). Otizmlilerin iletişim alanında yaşadıkları güçlükler, onların sosyalleşme becerilerini de olumsuz yönde etkiler. Sosyal kuralları tam olarak anlayamayan otizmliler, diğer insanların arasına nasıl katılacaklarını bilemezler. Çoğunlukla diğer kişilere karşı kaba bir tavır sergiler. Sosyal açıdan yetersiz olan otizmliler, dikkati toplama ve sürdürme konusunda zorluk çekerler. Çevresindeki uyarınları ayırt edemezler. Jest ve mimikleri doğru şekilde algılayamaz ve uygulayamazlar. Otizmliler; sıra bekleme, kurallara uyma, etkinliği bitirme, yönergelere uyma gibi konularda zayıftırlar. Oyun kurma ve sürdürme konusunda güçlük yaşarlar. Kendisiyle iletişim kurulduğunda nadiren gülümser ya da sesleri taklit ederler.

Normal gelişim gösteren bireylerin sosyalleşme süreçleri kendiliğinden doğal olarak kendi adımlarıyla hayat döngülerini devam ettirerek kendi sosyal sürecini oluştururken, otizmliler bunu tek başlarına sağlamakta zorluk çekerler. Bu da otizmin doğasından kaynaklanır. Yani otizmliler olduğu için bu süreci gerçekleştiremezler ve bu sosyalleşme sürecinin oluşturulabilmesi için bir dış desteğe ihtiyaç duyarlar. Bu dış destek önce bireyin ailesinin, sonra çevresindeki diğer kişilerin yönlendirmesiyle oluşacak bir süreçtir. Bu anlamda İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu)’un önemi büyüktür. Tek başlarına böyle bir şey yapamayacakları için bir topluluk kuruldu ve bu topluluğa dahil olarak belki ailenin desteği ile sosyalleşme süreçleri gelişti. Diğer bireylerden farkı kendileri bu süreci kendi başlarına tamamlamakta zorluk yaşayabilirler. Dış bir destek sosyalleşme sürecini başlatacak kişi ailesidir. Sürekli aile içinde kalmak da bireyin sosyalleşmesi için yeterli değildir. İlk sosyalleşme süreci tabii ki ailede başlar.

Fakat evin dışında da bir hayat var dolayısıyla sosyal bir ortama ihtiyaç duyarlar. Bu hem kendi özgüvenlerinin artmasına katkı sağlar, hem de bilişsel süreçlerini, akademik süreçlerini, sosyal gelişim süreçlerini geliştirir. Müzikte, bu sosyalleşme sürecinin başlatılmasında bir araçtır. Bu müzik yoluyla olmaya da bilir. Özel gereksinimli bireylerin özellikle de otizmlili bireylerin güzel sanatlar alanlarında, spor alanlarında resimde, müzikteki ilgileri işitsel, görsel uyaranlara karşı hassasiyetleri erken yaşta fark edilirse bu yönde desteklenebilir. Bu destek bireysel bir eğitimle desteklendiği zaman akademik anlamda gelişir fakat sosyal süreç anlamında daha fazla kişiye ihtiyaç vardır. Sosyalleşme sürecini geliştirmek sadece iki kişi ile de olabilir, fakat daha büyük bir ortama katılarak herhangi bir kanal yoluyla resim, müzik, spor ve aktivite yoluyla uyum sağlaması önemlidir. Buna uyum sağlaması, bir müzik grubunda yer alıp şarkı söyleme becerisini kazanması demek, sonra gündelik hayatında, okul ortamına döndüğü zamanda okul arkadaşlarıyla da uyumunu kolaylaştırabilir. Bekleme becerilerini geliştirip (45 dakikalık ders süresince oturarak) sınıfında beklemeyi öğrenebilir. Çünkü o sosyalleşme süreci içerisinde müzik topluluğunda şarkı söylerken aslında ona direk sözel komut olarak verilmese de bu kadar bekleyeceksin denmese de doğal ortamı içerisinde bekleme süreçlerini öğrenmiştir. Bunu da okul ortamına yansıttığı zaman onun sosyal, sadece müzik ortamı dışındaki diğer sosyal hayatlarının da gelişmesine hayat kalitesinin artmasına ve mutlu olmasına neden olur. Sosyalleşme beraberinde sadece bireyin sosyal tarafını çevreyle uyum sürecini geliştirdiği gibi aynı zamanda eğitim hayatında akademik anlamda da bilişsel süreçlerinin de gelişmesini sağlar.

2.1. OTİZM VE SOSYALLEŞME

Otizmlili bireyler yaşlıları ile sosyal ilişkiler kurmakta, kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmekte, dolayısıyla iletişimde oldukları kişilerin duygularını ve sözel olarak ifade ettiği cümleleri anlamakta zorluk çekebilirler. Sosyal iletişimlerinin zayıf olması; gündelik hayatlarını zorlaştırıp yaşantılarını daha karmaşık hale getirebilir. İnsanların ses tonu, yüz ifadeleri, jest ve mimikleri otizmlili bireyler için herhangi bir anlam ifade etmeyebilir.

Otizmlili bireyler diğer insanlara göre sosyal ilişkilerde zorlanarak arkadaşlık ilişkilerinde yetersizlik yaşarlar. Bu sebeple özel ilgiye dayalı ilişkilerin geliştirilmesi otizmlili bireyler için önemlidir. Kendilerine olanak verildiğinde sosyal anlamda gelişim gösterip özgüven kazanırlar.

“Toplumsal bakış, tutum ve davranışları ile sosyal yaşam veya sosyal yaşam alanları otizmli birey ve aileleri için yaşanılması çok zor olmaktadır. Yani sosyal yaşamda ve sosyal yaşam alanlarında otizmli bireyler toplum tarafından rahatsız olma, çeşitli gerekçelerle şikâyet etme ve mekândan uzaklaştırmaya çalışma, dik dik bakma gibi bakışsal tacizlerle veya acıma, hayrete düşme, korkma gibi olumsuz tutumlarla reddedilip kabul edilmemektedirler. Bu da toplumla otizmden etkilenen bireyler ve aileler arasında gizli bir çatışmaya yol açmaktadır. Ayrıca bu tür bakış ve tutumlardan rahatsızlık duyan otizmli birey ve ailesinin topluma katılım arzusu yaralamakta ve aileler ötekileştirilme duygusuna kapılmaktadır. Böylece bunların sosyal yaşamda ait olma duygusu zayıflamakta, sosyal katılım isteği azalmaktadır” (Çopuroğlu ve Mengi, 2014: 612) diye ifade eder.

“Otizmli bireylerde bazı yetersizliklerin yanı sıra, istenmeyen bazı davranışlar da gözlenmektedir. Bu davranışlar problem davranışlar olarak kabul edilmektedir. Bu problemler otizmli bireyin yeni beceriler öğrenmesini, var olan becerilerini kullanmasını, çevresi ile sosyal etkileşimini ve toplumsal uyumunu olumsuz yönde etkileyen davranışlardır. Otizmli bireylerde özellikle davranışsal ve duyuşsal problemler yaygın olarak görülmektedir. Bu bireylerde kendine zarar verici davranışlar, öfke nöbetleri ve tekrarlayan davranışlar yoğun olarak görülen problem davranışlardan bazılarıdır. Bu problemler otizmli bireylerin ve ailesinin hayatını zorlaştırmakta, bireyin yeni beceriler öğrenmesini ve çevresi ile etkileşime girmesini engellemektedir. Ayrıca, otizmli bireylerde beslenme ve uyku sorunlarının çok yaygın olduğu bilinmektedir. Bunlar uykuya dalmakta zorlanma, sık sık geceleri uyanma ve sabahları erken kalkma gibi sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedirler” (Dominick vd., 2007’den akt. Çopuroğlu ve Mengi, 2014: 145-162) demıştır.

2.2. AKADEMİK BAŞARI

“Akademik başarı genellikle, öğrencinin psikomotor ve duyuşsal gelişiminin dışında kalan, bütün program alanlarındaki davranış değişmelerini ifade eder. (Ahmann,1971’den akt. Erdoğan, 2006: 97) Öğrenci- öğretmen ilişkilerinin niteliği, akademik başarıyı ve öğrenci davranışlarını etkilemektedir. Öğretmenin cana yakın, sempatik, hoşgörülü tavır ve davranışları öğrencilerin istenilen davranışları kazanması açısından önemlidir, bu bağlamda öğretmen-öğrenci ilişkisi birincil bir ilişki türüdür” (Celep vd.1997’den akt. Erdoğan, 2006: 97).

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin temel amacı; öğrencilerde istenen yönde davranış değişikliklerini sağlamak olduğuna göre, bu etkinliklerin odak noktasını öğrenciler meydana getiriyor demektir. Böylece eğitim amaçları yönündeki davranış değişikliklerinin öğrencide ne ölçüde gerçekleştiği ve öğrenci başarısına etki eden ana unsurların ne olduğunun ortaya konulması önem taşımaktadır. Ancak eğitim sürecine genel olarak bakıldığında okullarda, zihinsel olarak daha başarılı gözüken bireyler daha çok desteklenmekte, ödüllendirilmekte ancak yaratıcılıkları göz ardı edilmektedir. Bu bağlamda eğitim etkinliklerinin yerine getirilmesinde en önemli fonksiyona sahip olan öğretmenlerin davranışlarıyla, bireyin yaratıcılık gücünü ortaya koymasına, onların yaratıcılık gücünü üst sınırlara kadar geliştirmelerine destek olması gerekir. Bu sebeple toplumların gelişmesi açısından, zihinsel olarak üst düzeydeki bireylere ihtiyacı olduğu kadar, yaratıcılık gücü de üst düzeyde bulunan bireylere ihtiyaçları vardır.

2.2.1. Müziğin Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi

Muammer Sun 2012 yılında yayınladığı “Okul Öncesi Eğitimde Müzik” adlı kitabında; çocukların müzik dinlerken (teyp, kaset, plak, öğretmenin sesiyle ya da çalgısıyla müzik yapması yollarıyla) susmayı, dikkatini müzik dinlemede yoğunlaştırmayı, arkadaşlarının sessizce müzik dinlemesine saygı göstermeyi öğrendiğini belirtmiştir. Bununla birlikte; kulağın doğru ve güzel seslere alıştığını, tartım duygusunun geliştiğini, estetik yönden eğitildiğini ve çocuklara belirli parçalar değişik zamanlarda dinletildiğinde o yapıtları ezgi ve tartımlarıyla hatırlayıp, söyleyebileceklerini bu sebeple müzik dinleme alışkanlığı kazanabileceklerini, kişiliklerinin de duygusal ve sosyal yönden gelişebileceğini belirtmiştir. Beachwood, “Müzik” ile “beynin erken gelişimi” arasında önemli bir bağlantı olduğunu, ailelerin çocuklarına piyano dersi aldirmek istediklerini, öte yandan bu eğitime erken yaşlarda başlamanın önemini bilmediklerini ifade ederek, bu durumun, okulların müzik programlarında sınırlamaya gidilmesi ile ortaya çıktığına değinmiştir. Bununla birlikte; araştırmalar sonucunda, erken müzik eğitiminin, özellikle de çoksesli çalgı olan piyano eğitiminin, çocukların beyinlerindeki işlem merkezini geliştirdiğinin önemini belirtmiştir (Beachwood, 1997’den akt. Göğüş, 2007: 60).

Müzik dinlemenin yararları, insan yaşamının farklı dönemlerine göre çeşitlilik gösterebilir. Yener ve Öztürk (2008: 60), “müzik dinlemenin ya da müzikle uğraşmanın yararlarının çok çeşitli olabileceğini” anlatmışlardır. Müziğin, bireylerin anlatım yeteneklerini geliştirdiğini, estetik ve yaratıcı düşünme güçlerinin artırdığını ve akademik

başarıyı da olumlu etkilediğini belirtmişlerdir. Müziğin, hızlı okuma-yazma, anlama, düşünme ve öğrenme güçlüğü çeken çocukların eğitiminde ve streslerinin azalmasında etkili bir eleman olabileceğini belirterek; bilişsel düşünme ile müzik arasında güçlü bir bağ olduğunun önemini” anlatmışlardır. Şendurur ve Akgül Barış (2002: 60) “Amerikan psikoloji derneğinin gerçekleştirdiği araştırma sonuçlarına göre, müzik dinlemenin çocukların akademik başarısına olumlu etkisinin olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca İlkokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bu araştırmanın, müzik dinlemenin bilişle ilgili davranışları öğrenme boyutunda etkili olduğunu belirtmişlerdir”. Yavuz ise (2005: 61), “Amerikan Psikoloji Derneği tarafından yapılan bir çalışmada; ilkökull düzeyindeki çocuklara müzik dinletildiğinde, akademik başarılarında artış olduğu ve bilişsel düzeylerinin geliştiği sonucuna ulaşıldığını belirtmiştir.” Gün Duru ve Köse (2012: 61), “İlköğretim öğrencilerin müzik dinleme etkinliklerinin akademik başarıları üzerine etkisini araştırmış ve 3 haftalık klasik müzik dinleme etkinlikleri sonucunda öğrencilerin seviye belirleme sınavındaki puanlarında pozitif anlamlı farklılık tespit etmiştir”. Uyan (2012: 61), “Özengen müzik eğitiminin, 6. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları ve okula yönelik davranışları üzerine etkilerini incelemiştir. Araştırmada, özengen müzik eğitimi kapsamında ki öğrencilerin akademik başarıları ve okula yönelik bakış açıları arasında anlamlı derecede farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak, özengen müzik eğitimi alan grubun, almayan gruba oranla, daha başarılı olduğu tespit edilmiştir”.

2.2.2. Otizmlili Bireylerde Müzik ve Akademik Başarı İlişkisi

“Müzik dersi, öğrencilerin birbirleriyle etkileşiminin yoğun olarak yaşandığı, öğrencilerin kendilerini hem bireysel, hem de gruplar halinde ifade edebilmelerine imkan sağlayan bir derstir. Müzik dersinin bu özellikleri özel gereksinimli bireylerin sosyal becerilerinin gelişmesinde ve sosyal yönden kabul edilmeleri üzerinde etkili olabilmektedir” (Güven, 2011). “Genel olarak müzik terapi yöntemlerinin otizmlili çocuklarda olumlu sosyal davranışlarının iyileştirilmesinde önemli bir etkisi vardır”. Thaut (1988), “Otizmlili çocuklarda müziksel tepki üzerinde çalışmıştır. Çalışmaları, otizmlili çocukların üstün müziksel yetenekleri ve müziksel tepkileri olduğunu gösterir. Bulduğu veriler otizmlili çocukların ürettiği tonal dizilerin araştırmacı tarafından oluşturulan kriterlerde (orjinallik, ritim ve sınırlılık) üst düzeyde olduğunu gösterir”. Brunk (1999), “Müziğin otizmlili çocukların iletişiminde ve eğitiminde çok önemli bir yol olduğunu, tedavi ve öğrenim aracı olarak etkililiğinin iki farklı terapi ve eğitim çerçevesi

sağlayabilme yeteneğinden geldiğini söyler. Müzik tutarlı, kararlı ve tahmin edilebilir bir çevre oluşturur. Güncel bir şarkının melodisi, armonisi ve ritmi, stresli ya da yabancı bir ortamda çocuğun rahat etmesine yardımcı olur. Müzik aynı zamanda sınırsız bireşneklilik de sağlayabilir. Zaman zaman çocukla birlikte değişir, çocuğun davranış ve duygularını yansıtabilir” (Trevvarthen, Aitken, Papoudi ve Robarts 1998). Otizmli bireylerin müziğe olan ilgileri ve üstün yetenekleri kapsamında, 2013 yılında Dr. Orçun Berrakçay tarafından kurulan İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Türkiye’de bir ilktir. Otizmli bireylerin müziğe olan ilgilerini ve birlikte şarkı söyleme becerilerinin gelişmesini, sosyalleşmelerini ve akademik olarak ilerlemelerini sağlamıştır. 4 otizmli bireyle çalışmaya başlanan bu oluşum şu an 45 otizmli bireye kadar çıkmıştır. Yurt içinde ve yurt dışında konserler verip konser seyahatlerinde ve çalışmalarda birbirleriyle kaynaşır sosyalleşme süreçleri kolaylaşmıştır. Grup halinde belli düzen ve kurallara uygun davranmayı ve bir gruba ait olmayı benimsemişlerdir. Evlerde kapalı kalan otizmli bireylerin evden çıkmalarına olanak sağlayan İZOT, otizmli bireylerin bir araya gelip şarkı söylemeleri, toplum içerisinde olmaları sosyalleşmeleri açısından büyük önem taşır. Birlikte çalışmalarını sürdürürken aileler de bir araya gelerek sorunlarını birbirleriyle paylaşarak yalnız olmadıklarını görmüşler ve motivasyonları artmıştır. Koro elemanları arasında Güzel Sanatlar Liselerine, üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakültesinin Müzik Bölümlerine giden öğrenciler, diğer arkadaşlarına örnek teşkil etmiştir. Akran zorbalığı ve okullara kabul edilmedikleri vb. gibi sebeplerden eğitim hayatı yarım kalmış otizmli bireyler için umut kaynağı olmuştur. Aileler çocuklarının eğitimlerine devam edebilmeleri için, dışarıdan açık liselere kayıtlarını yaptırmış ve lise eğitimlerini tamamlamışlardır. Koronun yanı sıra bireysel müzik eğitimlerine devam edip üniversitelerin müzik bölümlerine girmeye hak kazanmışlar ve üniversite eğitimine devam etmektedirler. Müzik eğitimleri devam ederken sosyalleşmelerine de katkı sağlanmıştır. Akademik başarılarından dolayı toplumda kabul görmeye başlamışlardır. Bu da gelecekteki yaşlı küçük olan otizmli bireyler ve aileleri için motivasyon kaynağı olmuştur. İZOT’ta koro çalışmalarını sürdüren koro elemanları sadece müzik alanında değil başka alanlarda da başarılı olmuşlardır. Resim, spor ve tarih gibi alanlarda okuyan otizmli bireyler mevcuttur. Müziğin sosyalleşmelerine katkısı olduğu gibi kendilerine özgüven sağlamış ve kendilerini ifade edebilmelerine de olanak sağlamıştır.

3. OTİZM VE MÜZİK

Otizmli çocukların müziğe ve müzik terapisine özellikle duyarlı oldukları sıklıkla rapor edilmiştir (Benenzon, 1976; Alvin, 1978; Applebaum vd., 1979: 21 DeMyer, 1979; Sloboda ve diğerleri, 1985; Thaut, 1987, 1988; Wimpory & Nash 1999; Gadberry 2005'den akt. Berrakçay (2008: 20-21). “Müziğin kullanımı otizmli çocukları motive etmek ve sosyal zamanlarındaki ana boşluğu doldurmak bakımından uygundur. Bu açıdan bakıldığında müziğin işlevi sosyalleşmeyi sağlayarak bireyi topluma kazandırmaktır. İşitsel bir uyaran olarak müzik otizmli çocukla iletişim kurmak için iyi bir yoldur. Dış seslere karşı tepkisiz kalan bir çocuk, müziksel seslere karşı aşırı duyarlılık gösterebilir. Duyular arası bir bütünlük kurmak için müzik kullanılabilir”. Gadberry (2005: 21)'nin belirttiğine göre “Steven ve Clark müzik terapi tekniklerini 5 – 7 yaş arasında değişen beş çocukta denemiştir. Sekiz toplantı sonucunda otizm ölçeğindeki sonuçlarda önemli bir gelişme olduğu görülür. Aynı zamanda gelişimsel olgunlukta da önemli bir artış gözlemlenir. Genel olarak müzik terapi yöntemlerinin otizmli çocuklarda olumlu sosyal davranışlarının iyileştirilmesinde önemli bir etkisi vardır”. Thaut (1988), “Otizmli çocuklarda müziksel tepki üzerinde çalışmıştır. Çalışmaları, otizmli çocukların üstün müziksel yetenekleri ve müziksel tepkileri olduğunu gösterir. Bulduğu veriler otizmli çocukların ürettiği tonal dizilerin araştırmacı tarafından oluşturulan kriterlerde (orjinallik, ritim ve sınırlılık) üst düzeyde olduğunu gösterir” diye ifade eder. Brunk (1999), Müziğin otizmli çocukların iletişiminde ve eğitiminde çok önemli bir yol olduğunu, tedavi ve öğrenim aracı olarak etkililiğinin iki farklı terapi ve eğitim çerçevesi sağlayabilme yeteneğinden geldiğini söyler. Müzik tutarlı, kararlı ve tahmin edilebilir bir çevre oluşturur. Güncel bir şarkının melodisi, armonisi ve ritmi, stresli ya da yabancı bir ortamda çocuğun rahat etmesine yardımcı olur. Müzik aynı zamanda sınırsız bir esneklik de sağlayabilir. Zaman zaman çocukla birlikte değişir, çocuğun davranış ve duygularını yansıtabilir”. Trevarthen, Aitken, Papoudi ve Robarts (1998)'a göre “Müzik terapi otizmli çocukların tedavisinde etkilidir, sosyal etkileşimde ve duygusal iletişimde onlara yardımcı olur. Otizmli çocuklar üzerinde yürütülen birçok vaka incelemesi olumlu sonuçlar verir. Belgelendirilen gelişmeler olumlu sosyal davranışların, çevresel bilincin, seslendirmenin ve dikkat aralığının, vokal taklidin, iletişimin, diğer insanlarla doğaçlama oyunların ve göz bağlantısının arttığını gösterir. Buna ek olarak genel olarak müzik terapisinde kullanılan müzik, otizmli çocuklara hem güven hem de özgürlük duygusu sağlar”. Wimpory ve Nash (1999)'ın da ifade ettiği gibi otizmli çocuklarda müzikle

etkileşim terapisi etkileşimsel oyunlar çerçevesinde düşünülür. Bu aynı zamanda normal çocukların dil gelişimleri ile de paralellik gösterir. Otizmlı çocukların aileleri onlarla iletişim kurmaya çalışsalar da sözlü diyalog kuramazlar. Müzikal etkileşim terapisi bilişsel ve motor becerilerin gelişmesinde etkilidir. “Normal çocuklar oyunlarla gelişme gösterirler. Müzikal etkileşim terapisinin amacı, davranışları ve çocukların algısını geliştirmektir, müzikal diyaloglar yaratarak çocuğun aile ve çevre ile olan etkileşimini artırmaktır. Müzik genellikle otizmlı çocukların sosyal durumları anlamasına yardım eder. Müzisyenin amacı çocuğa iletişim deneyimi vermektir ve çocuğun hareketlerini dengelemektir. Müzisyen, çocukla iletişim kurmak için bir yapı iskelesi oluşturur” (Wimpory & Nash, 1999: 18). Wimpory ve Nash (1999)’da belirtilir ki Hobson, Newson, Wimpory ve Fein’den akt. Berrakçay, 2008: 22) göre “Müzikal etkileşim terapisinin araştırma ve pratiklerinin bulguları, etkileşim temelli teorik görünüşü ile uyumludur. En az düzeyde karşılıklılık gereklidir çünkü temelde paylaşılan anlamlar, iletişim ve sosyal tarafsızlık otizmlı çocuklarda önemlidir; gecikmelerin ve dildeki hataların düzelmesine, oyunları taklit etmesine katkıda bulunur. Müziksel ilgi; işitsel uyarıların otizmlı çocuklarda diğer uyarılara karşı baskınlığı, müziğin de bu noktada çocuğun ilgisini çekme anlamında önemli bir fonksiyonu üstlenmesi bakımından evrensel olarak düşünülebilir. Yetenek söz konusu olduğu zaman yüksek fonksiyona sahip bazı otizmlı çocuklarda müziksel anlamda üstün yetenekler görülse de, evrensel olarak nitelendirilemez. Literatür kapsamında otizmlı çocuklarla müzik terapi üzerine yapılan araştırmaların iki grup altında toplandığı görülür:

a) Müzikal duyarlılığın artıp artmadığını gözlemlemeye yönelik yapılan araştırmalar (Algılama üzerine odaklanan araştırmalar)

b) Müziğin etkisiyle sosyal davranış değişimini üzerine yapılan araştırmalar

Müzikal duyarlılık üzerine yapılan araştırmalar psikolojik-nörolojik araştırmalar çerçevesinde değerlendirilir. Genel olarak bütün araştırmaların çıkış noktası otizmlı çocukların müziğe karşı olan aşırı ilgileridir. Bu aşırı ilgi, yüksek işlevli otizmlı çocuklarda yüksek müzikal algıyı da beraberinde getirir. Yapılan müzik çalışmaları ve çalgı eğitimi ile müzikal algı üzerine yoğunlaşılır. Yapılan kimi çalışmalarda mutlak kulak özelliğine sahip olan otizmlı çocuklara rastlanır, bu çocuklar belirli bir frekansı olan her sesin nota karşılığını söyleyebilme yeteneğine sahiptirler. Sonuç olarak müzikal duyarlılık üzerine yapılan araştırmalar nörolojik araştırmalar çerçevesinde düşünülür. Müziğin etkisiyle sosyal davranış değişimi ve müziğin tedavi edici etkisi üzerine yapılan

araştırmalarda, herhangi bir şekilde müzikle ilişkilenen otizmlı çocuğun problem davranışlarının ilerleyişi takip edilir. Aynı zamanda otizmin belirtileri olan; sosyal iletişim zorluğu, göz teması kuramama vb. hastalığa özgü problemleri azaltmak için müzik terapiden yararlanılır. Bu çalışmaların ortak özelliği çocuğun sosyal iletişim sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik sorunları ele almasıdır.”

3.1. SOSYALLEŞME VE MÜZİK

Sosyalleşme, normal gelişim gösteren bireylerde kendiliğinden gelişirken otizmlı bireyler yardıma ihtiyaç duyarlar. Sosyalleşme önce ailede başlar, daha sonra toplum içerisinde gelişir. Müzik sosyalleşmek için bir araçtır. Müzik eğitimi alan bireyler daha kolay sosyalleşebilmektedirler. Otizmlı bireylerin müziğe olan ilgileri ve yetenekleri sosyalleşmeleri için kullanılabilir. Müziğin iyileştirici gücünün olması otizmlı bireyler üzerindeki etkisi büyüktür. Müzik eğitimi alan otizmlı bireylerin, problem davranışlarında azalma, dil ve motor becerilerinde gelişme, iletişim kurabilme, sosyal ortamlarda daha kolay uyum sağlama ve yaşam içerisindeki toplum kurallarına uyma becerileri gelişmektedir.

Sosyalleşme açısından en uygun ortamlardan biri, aynı yaş gurubu dediğimiz akranların bir araya getirilmesidir. Toplu çalgı ya da ses eğitimi gibi grup çalışmaları aracılığıyla bir araya gelen akran grupları, kendi yaşlıları ile olan ortak özelliklerinden dolayı daha çabuk kaynaşabilirler, birbirleri ile bütünleşmek adına daha çok konuyu paylaşabilirler. Bireylerin bir grup içerisinde bulunarak bazı bilgi, davranış ve becerileri kazanması sonucu, akranları ile daha sıkı bir paylaşım içerisinde olmaları, toplumsal bir oluşum olarak değerlendirilebilir. Böyle bir oluşumda müzik eğitimi, önemli bir kaynak özelliği taşımaktadır. Apaydın (2001) göre; “Korolarda şarkı söyleyen birey; ortaklaşa iş yapma becerisi kazanır, ses eğitimi, genel müzik eğitimi, koro edebiyatı eğitimi alır; başkalarının hatalarını gidermesine katkıda bulunurken, kendi eksikliklerini de görme imkanı elde eder; başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar; arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir. Ayrıca bireyin özgüveni artar, sanatta ulusal ve uluslararası iletişim içerisinde dünya görüşü gelişir” (Apaydın, 2001: 135). “Çocuk kişilik gelişimi sürecinde, güvenlik hissi, grup içinde yer edinebilme, bir etkinlikte yer alabilme ve kendi problemleriyle yüzleşme ve başarılı olmaya ihtiyaç duyar. Müzik programı, müzik tecrübelerinin kalitesiyle, programın düzenlenmesi ve ele alınan müzik öğretim yöntemleriyle birlikte çocuğun gelişimine katkıda bulunur. İyi hazırlanmış bir müzik eğitimi programıyla çocuk; yaşamın zevkini ve anlamını, sınıf içinde, toplumda, dünyada

yaşamayı anlayabilir. Ulusal ve dünya tarihini anlamlı kılabilir. Bilim, sanat, sosyal bilimler, sağlık, din gibi alanlara ilgiyi geliştirip bilgilendirilebilir. Yaratıcılığı, değişik tür etkinlik düşünceleri geliştirilebilir ve davranışlarında olumlu gelişmeler sağlanabilir” (Çilden, 2001). Kişilik, uyum sağlama ve paylaşma açısından müziği tanımlayan Benjamin Koenig; “Müzik insan kişiliğinin en öznel ve kişisel ifadesidir. Aynı zamanda unutulmaz bir yaşam yaklaşımıdır. Müzik, üyelerinin en asgari düzeyde sözlü dile ihtiyaç duyarak, aralarında bir sempati oluşturduğu sosyal bir uyum ve iletişim sanatıdır.” demektedir (Uslu, 2009). Müzik, bireylerin kişilik oluşumlarında etkili olduğu kadar, diğer insanlarla iletişimi noktasında da etkili bir araçtır. Aynı zamanda düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlığı kazandıran eğitimsel bir süreç içerisinde gerçekleşmektedir. Müzik sayesinde diğer insanları dinleme alışkanlığı oluşmakta ve farklı seslerin, düşüncelerin var olduğu kabul edilebilmektedir. Bu bağlamda müziğin bireylerin kişilik gelişimi ve sosyalleşme süreçleri üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu öne sürülebilir. Müzik, insanları birleştiren ve insanlara paylaşmayı öğreten bir olgudur. Başarılı bir müzik için, sağlam ve titiz bir takım çalışması gereklidir. Birlikte aynı müziği dinleyen bireyler aynı duyguları paylaşmayı öğrenirler “Birlikte müzik eseri seslendiren bir orkestra veya koro üyeleri paylaşmayı, birbirlerini dinlemeyi, sırayla konuşmayı, uyum içinde yaşamayı, farklı insanlar gibi düşünmeyi, empati kurabilmeyi öğrenmektedirler. Bu noktadan hareketle, müzik eğitimi insani duyguları geliştiren ve insanlara demokratik ortam sunan önemli bir unsurdur” (Bağcı, 2007). Müzik hem bireysel hem de birlikte iş yapma becerisi kazandıran eğitimsel bir etkinliktir. Ergen birey, müzik eğitimi sayesinde iletişim gücünü arttırarak, dış dünya ile daha sağlıklı ilişkiler ve paylaşımlar içerisinde olacaktır. Literatürde müzik, ses eğitimi ve koro çalışmalarının bireyler üzerindeki etkisi ile ilgili çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalardan bazıları şu şekildedir. Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi İle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, planlı ve programlı bir anlayışla uygulanan koro eğitiminin bireyin dil ve anlatım becerilerinin gelişmesinde büyük önem taşıdığı sonucuna varıldığı söylenmiştir. Öztop, uzmanlarla yaptığı görüşmelerden elde ettiği bulgular sonucu; uzmanların büyük çoğunluğunun koro eğitimi ile kazandırılması hedeflenen kültürel yeterliklerin başında “dil ve anlatımın geldiğini ifade ettiklerini belirtmiştir. Bu bağlamda, koro müziğinin, en temel unsuru olan “dil” (özellikle anadil) yoluyla bireyin kültürel gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunduğu düşüncesine varıldığını söylemiştir. Doğanarslan (2008), “Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” adlı yüksek lisans tezinde, koro

eğitiminin çocukların daha mutlu bireyler olmasını sağladığı, öğrencilerin koro çalışmalarına katılımından sonra derslerindeki başarı oranlarında artış gözlemlendiği ve Türkçeyi doğru ve güzel konuşabilme konusunda koro eğitiminin çok etkili olduğu sonuçlarına ulaşıldığını söylemiştir. Özata (2010)'nın ifade ettiği gibi “Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi” adlı yüksek lisans tezinde, farklı illerden 10 koro şefi, 3 uzman, toplam 13 koro eğitimcisiyle görüşmüş ve yapılan görüşmelerden koro çalışmalarının çocukların bireysel ve toplumsal kişiliklerinin oluşumunda önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşıldığını söylemiştir. Ayrıca Özata çalışmasında; koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesindeki en büyük etkisinin, çocukların toplumsallaşmasına katkıda bulunduğu sonucuna da ulaşıldığını söylemiştir. Bu çalışma ses eğitiminin bir türü olan koro eğitiminin faydalarını ortaya koymasından bakımından önemlidir. Özdemir ve Yıldız'ın (2010) ifadesi ise müzikle erken yaşlarda tanışma, müziksel öğrenmelerin oluşması için gereklidir. Aynı zamanda müzikle erken yaşlarda tanışmak diğer bilişsel zekâ ve süreçlerin gelişimini ileri seviyede geliştirir. Ayata ve Aşkın (2008) müzik eğitimine yedi yaşından önce başlamanın beynin gelişiminde belirgin farklar yarattığını ifade etmektedirler. Yünlü ve Sağlam'ın (2004) sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşlerini inceledikleri çalışmalarında ilkokulda çocuğun bilişsel-devinşel eğitiminin yanında duyuşsal eğitiminin de çok önemli olduğu ve bu eğitimde müzik dersinin önemli fonksiyonu olduğunu düşündüklerini ortaya koymuştur. Sökezoğlu ve Ördemci (2015), “İlkokul Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Koro Eğitiminin Rolü”, adlı çalışmalarında elde ettikleri sonuçlarını şu şekilde açıklamışlardır:

“Öğrencilerin sorumluluk alma davranışını, ailelerine karşı olan davranışlarını, gruba yön ve şekil verme davranışını, müzik dinleme biçimlerini ve konser dinleme davranışını da kısmen etkilediği söylenebilir. Sosyalleşme süreci içerisinde, sınıf içerisinde ve dışarıda yapılacak müziksel etkinlikler sayesinde çocuk, grup içerisinde bir yer edinerek birlikte iş yapma alışkanlığı, kurallara uyma gibi alışkanlıklar geliştirerek farklı dostluklar kuracaktır (Varol 2001'den akt. Gök Akkılıç, 2019: 270) farklı okul korolarında görev alan öğrenciler üzerinde yaptığı araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin arkadaş çevrelerinin arttığı, birlikte iş yapma becerilerinin güçlü olduğu, kendine güven duygularının geliştiği ve kendini ifade edebilme yeteneklerinin arttığı gözlemlendiğini söylemiştir (Dinçer, 2009). Yukarıda bahsedilen araştırmalar çocukların kişilik gelişimi ve sosyalleşmeleri üzerinde müziğin ne kadar etkili ve gerekli olduğu

gerçeğini ortaya koymaktadır.

Arkadaşlarına, öğretmenlerine ve çevresine karşı olan davranışlarını, toplum içinde söz alma davranışını, grup içerisinde rol alma, gruba uyum sağlamada olumlu yönde etkilediği, Öğrencilerin özgüven gelişimlerini etkilediği, öğrencilerin etkinliklere katılma isteğini artırdığı, bireyin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kısaca yukarıda verilen araştırmalar doğrultusunda ses eğitiminin önemini şu şekilde özetlemek mümkündür: Sosyalleşirken bireyin psikolojik, sosyolojik, kültürel ve eğitimsel gelişimlerine de katkıda bulunduğunu,

- Dil gelişiminin sağlandığını ve sosyalleştiğini,
- Müziksel estetik ve bütünlük duygusun geliştirdiğini,
- Seslerin eğitildiğini, bireyin işitme yeteneğinin geliştiğini, müziksel anlatım ve beğeni düzeyinin geliştiğini,
- Bu gelişimler, bireylerin sağlıklı müziksel ve düşünsel dünyalarının oluşmasına yardımcı olduğunu anlatır.

3.2. OTİZMLİ BİREYLERİN MÜZİK ARACILIĞIYLA SOSYALLEŞMESİ

“Günlük yaşamlarında seslerle deneyimleri olan ve müziğe yakınlık duyan farklı gelişen çocuklar, duyularını kullanmak yoluyla çoğu zaman işittikleri müziğin içeriği ile yakınlık kurarlar. Müzik, çocuğun yaşamı algılaması, yorumlaması, yaratıcılık ve düşünme sistematiği geliştirmesi ve eğitimi konusunda bir yardımcıdır. Ayrıca, müzik çocuğun ruhsal dengesinin sağlanmasında ve dinginleşmesinde, güvensizlik, gerilim ve kaygı temelli saldırgan davranışlarının düzenlenmesinde önemli bir etkidir. Duygularını ifade etmekte güçlük yaşayan farklı gelişim gösteren bireyler için müzik bir ifade aracı olarak kullanılarak bireylerin duygusal gelişimleri bu yolla desteklenebilir. Müzik, çocuğun dikkatini yoğunlaştırır ve gözlem yeteneğini güçlendirerek bellekte tutma, izleme ve taklit etme davranışlarını geliştirir” (Ürfüoğlu 1983’ten Aktaran Kınalı, 2003: 259).

“Bilişsel meselelerde sosyal bir psikolojik süreç vardır. Bu anlamda bakıldığında müzik, psikososyal bir sorun olarak karşımıza çıkar. Çocuk, müzikle ilişkilendirildiği zaman sosyalleşme noktasında sosyal bir alanda varlıklı olarak yer alır. Bu da çocuğun psikolojik yapısında olumlu bir etki sağlar. Sosyal yapı psikolojik yapıyı, psikolojik yapı

da sosyal yapıyı belirler; sosyalleşemeyen çocuğun psikolojisi bozulur, psikolojisi bozulan çocuk da sosyalleşemez. Belirli çevrede dışlanan bir insanın psikolojisinde bir bozulma olabilir. Bu bozulma başka sosyal çevrelerini de etkileyebilir. Bu perspektiften bakıldığında otizmlili çocukların müziksel olarak ilişkilenecekleri süreci iki yönlüdür; Birincisi, bulundukları sosyal çevre (ev ve eğitim kurumu) içerisindeki bu problem ve hastalıkla olan yüzleşmede müziğin bir anlamda çocuğun bunun dışına çıkmasına yardımcı olması, ikincisi ise birlikte müzik yapma bağlamında birisiyle müzik yapmak için bir araya gelme düşüncesinin çocuk için sosyal bir ortam sağlamasıdır” (Berrakçay, 2008: 17) diye ifade eder.

“Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda dahil olmak üzere birçok insan müziğe olumlu bir şekilde cevap vermektedir. Müzik motive edici ve zevklidir. Müzikle terapide amaçlar, her bireyin ihtiyacına göredir ve şunları içerebilir: Sözel olmayan etkileşimi artırma (sıra alma ve göz teması), duyguları keşfetme ve ifade etme, yaratıcı ve spontan olabilme. Bazı ebeveynler çocuklarının öğrendikleri şarkılar sonucunda konuşmayı öğrenmeye başladıklarını rapor etmişlerdir” (Sicile-Kira 2004’ten Akt. Gökmen, 2010: 19).

4. İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU

Otizmlili bireylerin müzik aracılığıyla sosyalleşmelerine önemli bir katkı sağlayan İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu) 2013 yılında Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından kurulmuş olup, bir otizm derneği ve vakıf desteği ile 2013 yılında dört otizmlili bireyle çalışmalarına başlamış ve bugün ortalama 45 katılımcıya ulaşmıştır. Bu tezin yazarının da içinde bulunduğu bu oluşum Türkiye’de bir ilktir. Bu çalışmalar, otizmlili bireylerin sosyalleşmelerine, birbirleriyle kaynaşıp arkadaş olmalarına, müziğe olan yeteneklerinin ortaya çıkmasında büyük katkı sağlamıştır. Bu orkestra ve koroda gönüllü eğitimcilerin yanı sıra üniversitelerin çeşitli bölümlerinde okuyan öğrenciler de gönüllü olarak eğitimlik yapmaktadırlar. Koro ve orkestra içerisinde yer alan otizmlili bireylerle yakından ilgilenerek onlarla iletişim kurmaktadırlar. Bu ilgi ve sevgi bağının güçlü olması onların sosyalleşmesine büyük katkı sağlamıştır. 45 kişiden oluşan İZOT, yurt içinde çeşitli il ve ilçelerde 209 konser vermiştir. Pek çok ünlü ile sahneye çıkmış, sosyal sorumluluk projelerinin içerisinde yer almışlardır. Macaristan, Avusturya, Yunanistan, Bulgaristan, Azerbaycan, Kazakistan, KKTC’de yurtdışı konserleri vermişlerdir. Otizm festivallerine katılıp yarışmalarda çeşitli dereceler almışlardır. Bu tezin yazarı da Kanada’nın Vancouver şehrinde yapılan ANCA Dünya Otizm Festivali’nde Performans

Sanatları kategorisinde Dünya birinciliğini elde etmiştir. İZOT içerisinde yer alan otizmliler bir birey de müzik albümü çıkartmıştır. Yine bu koroda yer alan iki otizmliler katılımcının anneleri de otizmle ilgili kitaplar yazmışlardır. Basında ve televizyonda da haber olup, otizmin ne olduğu ve nasıl farkındalık yaratıldığını göstermişlerdir. Koronavirüs (COVID-2019) salgınının Aralık 2019'da ortaya çıkması ve hızla yayılarak artan ölüm oranlarının bir sonucu olarak, 30 Ocak 2020'de Dünya Sağlık Örgütü (WHO) COVID-19'u küresel bir salgın olarak tanımlamıştır (WHO, 2020). COVID-19'un insandan insana temas ile geçerek çok hızlı yayılmasından dolayı küresel salgınla mücadele kapsamında bir dizi önlem alınmıştır. Sokağa çıkma yasakları, kendi kendine izolasyon, 14 günlük karantina uygulamasının yanı sıra sosyal temasın olabileceği ve insanların bir araya gelebileceği düşünülen yerler kapatılmıştır. Covid-19 küresel salgınının yayılmasını yavaşlatmak için alınan bu tedbirlerin bir sonucu olarak tüm dünyada eğitim kurumları kapatılmış; dolayısıyla dünyada yaklaşık olarak öğrenci nüfusunun %90'na eşit olan 1.6 milyar öğrencinin eğitimi kesintiye uğramıştır (UNESCO, 2020a; 2020b; UNICEF, 2020).

İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu; bireysel olarak herhangi bir alanda müzikle uğraşan, şarkı söylemeyi seven, müzik eğitimi alan veya alamayan otizmliler bireyleri bir araya getirmek, onların sosyalleşmelerini sağlamak, kendilerine olanak tanındığında neler yapabileceklerini göstermek, ailelere motivasyon sağlamak ve farkındalık yaratmak amacıyla 2013 yılında Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından İzmir'de kurulmuştur. 2001 yılından bu yana İzmir'de ve Türkiye'de otizmliler bireylerin sosyal hakları konusunda etkin olarak çalışan bir dernek ve vakıf işbirliğinde gönüllü eğitimcilerin desteğiyle çalışmalarını sürdüren İZOT, 9 yıllık süreç içinde toplumsal farkındalık adına birçok projenin içinde yer almıştır.

Gönüllü müzik öğretmenleri ve üniversite öğrencilerinin de katılımlarıyla birçok eğitimci yetiştiren İZOT, 4 katılımcı ile başladığı müzik çalışmalarında ortalama 45 otizmliler bireye ulaşmıştır. Orçun Berrakçay'ın koro ve orkestra şefliğini yürüttüğü bu oluşumda emekli bir müzik öğretmeni 2015 yılından bu yana ritim grubu şefliğini üstlenmektedir. Eğitim Fakültelerinin Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında çalışmalara katılan öğretmen adayları ve üniversitelerin sosyal sorumluluk topluluklarından gönüllü olarak destek veren üniversite öğrencileri de İZOT'a ve otizmliler öğrencilere yönelik farkındalığı artırmaktadır.

Bugüne kadar Türkiye'de ve yurtdışında ortalama 209 konserde sahne alan İZOT;

festivaller, üniversiteler, okullar, belediye etkinlikleri, televizyon programları, yarışmalar, farkındalık günleri ve çeşitli projelerde yer almıştır.

En küçük katılımcısı 14, en büyüğü ise 38 yaşında olan İZOT'un yaş ortalaması 24'tür. Bünyesinde 1 yüksek lisans öğrencisi, 5 üniversite mezunu ve üniversitelerin müzik bölümlerinde lisans öğrencisi olan 8 katılımcısı vardır. 7 lise mezunu, 5 katılımcısı da İzmir ve Manisa'daki Güzel Sanatlar Liselerinin müzik bölümlerinde ve Meslek Lisesinde eğitim hayatlarına devam etmektedir.

Birlikte müzik icra etmenin otizmlili bireylerin sosyalleşme süreçlerine olan etkilerinin 2013 yılından bu yana deneyimlenmesi, 2017 yılında okul öncesi ve ilkököl çağındaki otizmlili çocukların katılım sağladığı İZOT MİNİ grubunun kurulmasını sağlamıştır. Okul öncesi dönemdeki otizmlili çocukların arkadaşlık ilişkilerini ve komut alma becerilerini geliştirerek sosyal hayata uyumlarını artırabilmek ve bunun yanında öğrencilerde iyi bir müzik altyapısı oluşturabilmek için gönüllülerin destekleriyle çalışmalarına başlayan İZOT MİNİ, 20 katılımcıya ulaşmıştır. Bu süreçte İZOT büyük grubun üniversitede okuyan katılımcılarından iki bireyin gönüllü eğitimcilik yapması hem kendileri için iyi bir deneyim hem de ailelerin motivasyonları için örnek bir girişim oldu.

4.1. İZOT BÜNYESİNDE YAPILAN ETKİNLİKLER

Konserler

Nisan 2016 tarihinde İstanbul'da Sekizinci Renk Otizm Farkındalık Projesi kapsamında Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan ve Bakanlarımızın karşısında sahne alınmıştır. 3 Aralık 2016 tarihinde İstanbul'da Otizm Eylem Planı Tanıtım Toplantısı'nda Dönemin Başbakanı Sayın Binali Yıldırım'ın karşısında sahne alındı ve bir Devlet Korosu olmak istediği kendilerine iletilmiştir. İZOT Nisan 2017'de ilk yurtdışı konserini Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de vermiştir. Eylül 2017'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın destekleriyle Macaristan'da düzenlenen Makel Los Sans Tache Festivali'ne Türkiye'yi temsilen katılmıştır. Ayrıca Budapeşte ve Viyana'da bir enstitüde iki ayrı konser vermiştir. Haziran 2018'de Bulgaristan'ın Obzor şehrinde düzenlenen Sea Horse Festivali'nde iki ayrı konser vermiştir. Nisan 2019'da Ankara'da 2. Meclis Salonu'nda Kültür ve Turizm Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy'un karşısında sahne almıştır. Bir Devlet Korosu olma isteği kendilerine iletilmiştir. Ayrıca KKTC'de ilk konserimiz verilmiştir. Haziran 2019'da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen

ve Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in kızı Leyla Aliyeva'nın katıldığı "1. Otizm Medeniyet Festivali"nde, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinin davetleri ve bir vakfın desteğiyle sahne almıştır. Ağustos 2019'da Yunanistan'ın Alexandroupolis (Dedeagaç) şehrinde gerçekleştirilen "1. Autism Meeting" kapsamında 2 öğrencimizin katılımıyla konser verilmiştir. Haziran 2019'da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen ve Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in kızı Leyla Aliyeva'nın katıldığı "1. Otizm Medeniyet Festivali"nde, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinin davetleri ve bir vakfın desteğiyle konser verilmiştir. Mayıs 2018'de bir öğrencimiz ve Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay; Kazakistan'ın Aktau şehrinde düzenlenen Mangistau Özel Gereksinimli Bireyler Festivali'nde, Aktau Başkonsolosluğu'nda ve başkent Astana'da Büyükelçimiz Nevzat Uyanık'ın katılımları ve bir enstitünün desteğiyle toplamda dört ayrı konser vermiştir. Mayıs 2019'da Kazakistan'ın başkenti Nur-Sultan'da gerçekleşen Juldyzai Özel Gereksinimli Çocuklar Festivali'ne davetli olarak 3 öğrencimiz ile birlikte katılım sağlanmıştır. Festival kapsamında düzenlenen yarışmada bir öğrencimiz çalgı performansı kategorisinde asma davul solo performansı ile 3.'lük ödülü aldı. Festival kapsamında düzenlenen gala konserinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in huzurlarında sahne alınmıştır. Ayrıca Nur-Sultan Büyükelçimiz Sayın Nevzat Uyanık'ın ev sahipliğinde T.C. Nur-Sultan Büyükelçiliği'nde sahne alınmıştır. Nur-Sultan'da bir enstitü ve bir otizm merkezinde de kısa dinletiler gerçekleştirilmiştir. Kasım 2017'de İzmir'de bir üniversitede lisans öğrencisi olan üniversiteli öğrencimiz T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın destekleriyle "Müzik ve Engelsiz Yolculuğum-2" isimli projesini gerçekleştirdi. Bu kapsamda ilk olarak 28 Kasım 2017'de Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de bir enstitüde konser verdi. Öğrencimize sahnede ailesi ve Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay eşlik etti. Dönemin Büyükelçisi Sayın Şakir Fakılı'nın da katıldığı program büyük beğeni topladı, ülkemizde ulusal TV kanallarında yer aldı. Proje kapsamında bu öğrencinin ikinci konseri ise İzmir'de bir sanat merkezinde verildi. Eylül 2017'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın destekleriyle Macaristan'da düzenlenen Makel Los Sans Tache Festivali'ne Türkiye'yi temsilen katılım sağlanmıştır. Ayrıca Budapeşte ve Viyana'da bir enstitüde iki ayrı konser verilmiştir.

Yarışmalar & Ödüller

Ekim 2016'da Kanada'nın Vancouver şehrinde düzenlenen ANCA Dünya Otizm Festivali'nde bir öğrencimiz, performans sanatları kategorisinde ikinci defa Dünya üçüncülüğü ödülü kazandı. Aynı festivalde İZOT'a özel teşekkür belgesi verildi. Mayıs

2016’da İstanbul’da düzenlenen Uluslararası Genç Yetenekler Müzik Yarışması Özel Kategorisi’nde bir öğrencimiz iki ayrı ödül kazandı. Şubat 2020’de ulusal bir kanalda yayınlanan bir ses yarışmasında sahne alınmıştır. Nisan 2019’da İstanbul’da düzenlenen Uluslararası Genç Yetenekler Müzik Yarışması’nda, İzmir’de bir üniversitede lisans öğrencisi olan bir öğrencimiz özel kategoride üçüncülük ödül kazandı. Ekim 2015’de Kanada’nın Vancouver şehrinde düzenlenen ANCA Dünya Otizm Festivali’nde bir öğrencimiz, performans sanatları kategorisinde Dünya üçüncülüğü ödülü kazandı. Ekim 2017’de Kanada’nın Vancouver şehrinde düzenlenen ANCA Dünya Otizm Festivali’nde bir öğrencimiz, 18 yaş üstü performans sanatları kategorisinde Dünya birinciliği ve aynı kategoride bir başka öğrencimiz, Dünya ikinciliği, 18 yaş altı performans sanatları kategorisinde ise bir başka öğrencimiz, Dünya ikinciliği, spor kategorisinde ise bir öğrencimiz, Dünya üçüncülüğü ödülünün sahibi oldu. Bir başka öğrencimiz aynı festivalde piyano dinletisi verdi. İZOT Mini grubumuzdan bir öğrencimiz resim kategorisinde teşekkür belgesi aldı. Mayıs 2017’de İstanbul’da düzenlenen Uluslararası Genç Yetenekler Müzik Yarışması Özel Kategorisi’nde iki öğrencimiz özel kategoride ödül aldılar.

Projeler & TV Programları

Nisan 2018’de ulusal bir kanalda yayınlanan “Öğrendiğim Her Şey” isimli otizm belgeselinde, ulusal bir kanalda yayınlanan Engelsiz Spor programında yer alınmıştır. Nisan 2018’de otizm farkındalığı için hazırlanan “Mavi Hayallerim” isimli müzik videosu projesinde yer alınmıştır. Mayıs 2019’da ulusal bir kanalda canlı olarak yayınlanan Engelsiz Sahne programında sahne alınmıştır.

4.2. İZOT ÇEVİRİMİÇİ PROVALAR

İZOT katılımcıları 2013 yılından pandemi sürecinin başladığı 2020 Mart ayına kadar yaz tatilleri ve özel durumlar dışında provalarına neredeyse her hafta düzenli bir şekilde devam etmiştir. Sıklıkla bahar dönemlerinde sahne alınan konserlerle de sürekli bir etkileşim içinde olunmuştur. Bu durum hem otizmliler katılımcıların hem de ailelerinin sosyal hayat içinde sıklıkla yer almalarını sağlamıştır.

Covid-19 pandemi süreci ile birlikte evlerine kapanan otizmliler, bu süreci anlamlandırmakta büyük zorluk yaşayıp rutinleri bozulmuştur. Okulların ve özel eğitim merkezlerinin kapanması eğitim süreçlerini de sekteye uğratmıştır. Sokağa çıkma yasaklarından muaf olmaları aileleri biraz rahatlatırsa da gündelik hayatlarının değişimi

beraberinde problem davranışları ortaya çıkarmış veya tetiklemiştir. Uzaktan eğitime uyum sağlamakta zorlanan çocuklar, akademik açıdan da farklı zorluklar yaşamıştır.

İZOT grubu katılımcıları özelinde düşünüldüğünde; bir anda 40 arkadaşından uzaklaşan katılımcılar bu belirsiz sürecin ne zaman sona ereceği konusunda eğitimcilere ve ailelerine; pandeminin ne zaman biteceğini ve provaların ne zaman başlayacağını sormaya başladılar. İZOT Evden Otizm Festivali'ne katılıp kendileri gibi diğer arkadaşlarının da evde olduğunu ekran karşısından gören otizmliler katılımcılar süreci daha iyi anlamlandırdılar. Pandemi sürecinin uzamasıyla birlikte de provaların Zoom programı üzerinden çevrimiçi yapılmasına karar verilmiştir.

Bu çalışmalar şu şekilde yapılmıştır: Zoom programı üzerinden başlatılan çevrimiçi provalarda, orkestra şefi belirlenen şarkıları gitar eşliğinde söyleyip kulaktan öğretim yapmayı hedeflemiştir. Katılım sağlayan otizmliler bireylerin de seslerin karışmaması açısından mikrofonları kapatılarak, ekran karşısında şarkıları söylemeleri istenmiştir.

Orkestrada yer alan grup üyelerinin çalgıları ile eşlik etmeleri istense de zaman zaman sadece şarkı söyleyerek katılım sağladıkları gözlemlenmiştir. Çalgı çalarken canlı yayından çıkan sesi duymakta zorlanmaları, senkronize olmakta problem yaşamaları veya diğer orkestra üyelerinin çalgı eşliklerini duyamamaları çalgıyı çalmak yerine koro içinde şarkı söylemeyi tercih etmelerine sebep olmuş olabilir.

Katılımcılar provalarda öğrendikleri şarkıları evde tekrar ederek çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Pazartesi ve Çarşamba akşamları bir buçuk saatlik zaman dilimi içerisinde yapılan bu çalışmalara yurtdışından ve İzmir dışındaki başka illerden de katılım sağlanmıştır.

Bu çalışmalara birkaç aile de pandemi sürecinde yeni öğrenmeye başladıkları çalgılarıyla katılmış ve böylece çocuklarının motivasyonunu arttırmışlardır. Gelen taleplere göre zaman zaman Zoom programı üzerinden konserler verilerek provalara katılımın disiplin altına alınması ve bir hedef belirlenmesi sağlanmıştır.

4.3. İZOT ÇEVİRİMİÇİ ETKİNLİKLER

Bu çalışmalar şu şekilde yapılmıştır: Zoom programı üzerinden katılım sağlayan otizmliler bireylerin mikrofonları kapatılarak, orkestra şefi gitarıyla şarkıları söyleyip, evde ekran karşısında şarkıyı söylemeleri istenmiştir. Enstrüman çalan orkestra üyeleri müzik aletleriyle eşlik etmişlerdir. Şarkıları evde tekrar ederek çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

Pazartesi ve Çarşamba akşamları bir buçuk saatlik zaman dilimi içerisinde yapılan bu çalışmalara İzmir dışından başka illerden de ve yurtdışından katılım sağlanmıştır. Bu çalışmalara çocuklarıyla beraber ailelerde müzik aletleriyle katılmış, çocuklarının motivasyonunu arttırmışlardır. Zoom programı üzerinden konserler verilmiş, oldukça başarılı olmuşlardır.

Covid-19 salgını sebebiyle evde kaldığımız günlerde otizmlili bireylerin hayatlarına renk katmak, yeni yetenekleri ortaya çıkarmak, ailelerine motivasyon sağlamak ve toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Kurucu Şefi Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay koordinatörlüğünde “Haydi Yeteneğini Göster” sloganıyla “İzmir İZOT” sosyal medyası üzerinden yapılan canlı yayınlarla, 4- 22 Mayıs 2020 tarihleri arasında “İZOT Evden Otizm Festivali” düzenlendi.

Bu festivalde Türkiye’nin farklı şehirlerinden ve yurtdışından katılan otizmlili bireyler yeteneklerini gösterme fırsatı buldular. Çaldıkları müzik aletleri, söyledikleri şarkılar, çizdikleri resimler ve özel performanslarıyla izleyenlerin beğenisini kazandılar. Toplamda 12 sosyal medya canlı yayınıyla gerçekleşen festivalde 64 yetenek ve 29 konuk yer aldı.

Covid-19’un otizmlili bireyler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkileri İZOT Evden Otizm Festivali aracılığıyla bir nebze olsun azaltması hedeflenen bu festivalde otizmlili bireyler evlerinde sanki gerçek bir sahneye çıkıyormuş gibi hazırlık yaptılar. Sergiledikleri canlı performanslar aracılığıyla kendilerini ifade eden çocuklar ve gençler birbirlerini de izleyerek motive oldular. Ünlü konukların da festivale katılımıyla birlikte onların da takipçilerine ulaşarak geniş kitlelere yayıldı. Bu sayede otizmi hiç bilmeyen kişiler de kendilerini bir anda otizm festivalinin içinde buldular. Otizmlili bireylerin değişik alanlardaki yeteneklerini fark ettiler. Böylelikle toplumsal farkındalık da sağlanmış oldu.

Festivalin Final Gecesi; İstanbul’dan bir vakfın, İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu, İzmir’de bir otizm derneğinin ve müzik otizm işbirliğiyle 22 Mayıs 2020 Cuma akşamı 2,5 saat boyunca sosyal medya hesabında canlı yayında ünlü konukların ve otizmlili müzisyenlerin katılımıyla gerçekleşti. Final gecesine müzisyenler müzik öğretmenleri, dernek başkanları, fotoğraf sanatçıları, radyo programcıları, sporcular, marka yöneticileri ve eğitim gönüllüleri katılım sağlamışlardır. Final gecesinde ünlü isimlerin katılımıyla da otizm farkındalığını geniş kitlelere ulaştırılmıştır.

4.4. İZOT ÇEVİRİMİÇİ KONSERLERİ

02.04.2021 Dünya Otizm Farkındalık Günü Konseri İzmir’de bir üniversitede çevrimiçi olarak yapılmıştır.

05.04.2021 İzmir’in bir ilçe belediyesi ve sağlık öğrencilerinin davetleriyle Çevrimiçi Konser yapılmıştır. Yurtdışından otizmli bir kişi konuşmacı olarak katılmış ve otizmle nasıl yaşadığını anlatmıştır.

İZOT çevrimiçi konserleri Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından sosyal medya hesabından canlı olarak düzenlenmiştir. Bu konserlerde koro üyeleri sahne kıyafetlerini giyinmiş, senkronizasyon problemi olmaması için, kendilerinin seçtikleri birer şarkı ile solo olarak performanslarını sergilemişlerdir. Orkestra elemanları ise müzik aletleri ile eserlerini seslendirmişlerdir. Koronun kurucusu ve şefi Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay katılımcılara koro üyelerini tanıtır onları özel yeteneklerinden söz etmiştir. Yurtdışından katılan otizmli bir katılımcı otizmle yaşamının nasıl bir şey olduğunu anlatmış, okullarda, sosyal yaşamında yaşadığı deneyimlerini aktarmıştır. Konuşması bittikten sonra kendisine yöneltilen soruları cevaplamıştır. Çevrimiçi konserler oldukça ilgi görmüş ve büyük bir katılımcı kitlesi ile gerçekleşmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

1. TEZLER

Çankır (2020), “Müziğe Yetenekli Otizmlı Çocukları Olan Ailelerinin Sorunlarının Betimlenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde otizmlı bireylerin müzik eğitiminde yaşadıkları olumsuzlukları, eğitimcilerin yeterli bilgiye ve donanıma sahip olmadıkları, bilgi ve tecrübe eksikliği, eğitimci sayısının az olması, eğitim sisteminin eksik olması vb. sorunları incelemiştir. Ailelerin çocuklarının müzik yeteneklerini erken yaşta keşfedip, müzik eğitime yöneldiklerini ve müzik eğitimi alırlarken yaşadıkları sorunları betimlemiştir. 9 aile ile görüşme yapılmış ve yapılan görüşmeler sonucunda; Aileler erken yaşta müzik eğitiminin önemini, müzik okullarına giriş sınavlarında yaşadıkları olumsuzlukları, okullardaki yöneticilerin otizmlı çocukları okullarına kabul etmemelerini vurgulamışlardır. Otizmlı ve görme engelli çocuklar için okullarda kabartma notaların bulunmaması, aile ve çevrenin önemi, eğitimde devlet desteği ve akademisyen desteği konularına vurgu yapmışlardır.

Önal (2010), “Otistik Çocuklarda Müzik Eğitimi” başlıklı yüksek lisans tezinde, otizmlı çocuklarda müzik eğitiminin önemini vurgulamış, 2 denek üzerinde (8-15 yaş aralığı 1.Denek özel eğitim rehabilitasyon, 2. Denek ilköğretim okulu OÇEM sınıfı öğrencisi) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Formu, Müzik Eğitimi Çalışma Sonucu Durum Gözlem Formu, 1. Şarkının sözlerinin öğrenilme durumu 2. Şarkının ezgisinin öğrenilme durumu 3. Şarkının kaydını dinlerken uygun ritim tutma durumu 4. Öğretilen şarkıyı söylerken uygun ritim tutma durumu çizelgesi hazırlayarak 15 er dakikalık 10 oturum yapmış, yetenekleri doğrultusunda şarkının sözlerini ve ezgisini öğrenmişlerdir. Şarkıyı dinlerken şarkıya uygun ritim vurabilmişlerdir. Her iki denekte şarkıyı söylerken şarkıya uygun ritim vuramadıklarını belirtmiştir. Burada da her bireyin öğrenme şeklinin farklı olduğu ve kendilerine uygun özel eğitim programı hazırlanması gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Berrakçay (2008), “Müziğin Yaygın Gelişimsel Bir Bozukluk Olan Otizmde Ortaya Çıkan Problem Davranışlar Üzerindeki Etkisi: Ritim Uygulaması Çerçevesinde Dört Örnek Olay” başlıklı yüksek lisans tezinde, müziğin belirli davranış bozuklukları sergileyen otizmlı çocukların sosyal davranışlarının düzenlenmesinde etkisi olup

olmayacağı sorusundan yola çıkılarak bu araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada, Problemleri Davranış Yüzdelik İzleme Tablosu (Sosyal davranış değişimleri ile ilgili bu tabloya aileler dahil edilmiştir) Ritim Tekrar Ölçeği, Eğitimsel Performans Bilgi Edinme Formu, Kişisel Bilgi Edinme formu kullanılmıştır. 4 otizmli birey ile haftada bir 10 oturum şeklinde bu çalışmalar yapılmıştır. Otizmli bireylerin ritim ve müzik yeteneğinin her bireyde aynı olmadığı gözlemlenmiştir. Müzikle ilişkilendirilmesi yapılan ritim çalışması, ritim tekrarı, ritim kalıpları çocuğun yapabilme düzeyine göre düzenlenmiştir. Çalışma programı uygun müzikler seçildiğinde psikolojik olarak bireyleri rahatlatıcı görülmüştür. Yapılan çalışma sonucundaki değerlendirmede her bireyin farklı öğrendiği ve onların problem davranışlarına göre program yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Müziğin sosyalleşmelerine, problem davranışlarının azalmasına ve iletişim kurmalarına olanak sağladığı bulgular arasındadır.

2. MAKALELER

Göklen ve Evginer (2022), “Müziğe Yetenekli Otizmli Bireylerin Eğitimlerini Destekleyici Çalışmalar: Otizm Müzik ve Yaz Okulu Örneği” başlıklı makalesinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Devlet Konservatuvarı bünyesinde Prof. Uğur Türkmen’in kurucusu olduğu Türkiye’de ilk kez 8-10 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilen “Otizm ve Müzik Yaz Okulu” konusunu işlemişlerdir. Katılımcılar 15 ila 33 yaş aralığında müziğe yetenekli (1 kadın, 6 erkek olmak üzere) 7 otizmli bireyden oluşmaktadır. Topluluğun çekirdeğini oluşturan üstün yeteneğe sahip 7 otizmli birey ve aileleriyle bu alanda çalışmalar yürüten akademisyenler ve eğitimciler bir araya gelerek çeşitli uygulamalar ve atölyeler gerçekleştirmişlerdir. Müziğe yetenekli otizmli bireylerden oluşan, katılımcıların belirlenmesinin ardından araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formları kullanılarak katılımcıların aileleri ile görüşme yapılmıştır. Yaz okulunda toplam 8 eğitmen görev almıştır. Eğitmenler; 2 piyano, 3 keman, 1 şan, 1 klarinet eğitimcisi, 2 müzik öğretmenidir. 11 etkinlik gerçekleştirilmiş olup, 5 sözlü sunum, 1 uygulamalı sunum, 2 konser, 2 atölye çalışması, 1 açık ders şeklinde yapılmıştır. Ebeveynler, akademisyenler tarafından hazırlanan sunumlara katılmış topluluğun ve yaz okulunun geleceğine yönelik fikir paylaşımlarında bulunulmuştur. Katılımcı öğrenciler, eğitimciler ve gönüllü öğrenciler ile çalgı, şan, ritim ve doğaçlama atölyeleri gerçekleştirilmiştir. Çalgı çalışmaları, konservatuvarda görev yapmakta olan öğretim elemanlarının bireysel odalarında yapılmıştır. Otizm ve müzik yaz okulu müziğe üstün yeteneği olan otizmli bireylerin hem sosyalleşmeleri, hem de performanslarını

sergileyebilecekleri, bireysel ve toplu olarak çalışmalarını sağlamak amacıyla kurulmuştur. Otizmlili bireyler, aileleri ve eğitimciler katılmış olup; sosyalleşmelerine, deneyimlerinin paylaşımına, arkadaş edinmelerine katkı sağlamış, uygulamalı etkinliklere katılan eğitimciler ve gönüllü öğrenciler otizmlili bireylerle bir arada bulunarak deneyim kazanmışlardır.

Berrakçay ve Altıncioğlu “Otizmlili Çocukların Gelişiminde Sosyal Grubun Etkisi: İZOT Mini Örneği” başlıklı çalışmasında 2017 yılında çalışmalarına başlayan 20 otizmlili çocuktan oluşan İZOT Mini Grubu örneklem olarak belirlenmiştir. 5-13 yaş aralığındaki otizmlili 6 çocuğun aileleri ile yarı kurgulu görüşme ve etkinlikler gözlemlenerek veriler elde edilmiştir. Haftada bir gün kendilerini tahsis edilen sosyal projeler müdürlüğü salonunda çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalar, çocuk şarkıları eşliğinde beden perküsyonu ve ritim çalışmaları yoluyla gerçekleşmiştir. Bu çalışmaların kelime dağarcığını arttırdığı, cümle kurma, ritmik algılama ve ritmik bellek becerilerini geliştirdiği, sıra bekleme ve grupla hareket etme becerilerinin geliştiği, kendini ifade edebilme, problem davranışlarının azaldığı ve kontrolü gibi alanlarda katkı sağladığı görülmüştür. İZOT büyük grupta müzik üzerine akademik olarak ilerleyen ve gönüllü olarak eğitim veren otizmlili gençlerin, İZOT Mini grubundaki ailelere motivasyon sağladığı, buna ek olarak ailelerin çocuklarının kariyer planlarında ilerleyen yıllarda müziğin akademik ve profesyonel olarak yer alabileceği yönünde istekleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. KİTAPLAR

Türkmen (2021) otizmlili olup müziğe yetenekli olan Buğra Çankır’ın hayatını yazdığı “Umut Işığı” kitabında otizmlili bireylerin erken tanı alması, ailesinin özel ilgisi ve sevgisiyle özel eğitim ile desteklenmesiyle nasıl akademik başarıya ulaşıldığını anlatır. Otizmlili çocukları olan ailelere örnek olabilecek rehber niteliğindedir.

Türkmen ve Çankır (2021), Buğra Çankır’ın yüksek lisans tezini konu alan “Otizmlili Ama Yetenekli” Otizmlili Çocukları Olan Aileler ve Müzik kitabını yazmışlardır. Bu kitabında otizmlili çocukları olan ailelerin karşılaştığı zorluklar anlatılmıştır. Otizmlili çocukları olan ailelerle görüşmeler yapılmış, bu ailelerin karşılaştığı sorunlar anlatılmıştır. Eğitimde fırsat eşitliğinden ve sorunlarından söz etmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MÜZİĞİN OTİZMLİ BİREYLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA VE SOSYALLEŞME SÜREÇLERİNE ETKİLERİ: İZOT İZMİR OTİZM ORKESTRASI VE KOROSU ÖRNEK OLAYI

1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı; müzik aracılığıyla bir araya gelen otizmlı bireylerin toplumsal, psikolojik, akademik ve sosyal davranışlarındaki değişimleri incelemektir. Otizmlı bireylerin eğitim süreçleri incelendiğinde her ne kadar kaynaştırma öğrencisi olarak devlet veya özel okullarda akranları ile birlikte eğitim alsalar da özel eğitim süreçleri ağırlıklı olarak bireyseldir. Kaynaştırma eğitimleri boyunca akranları ile iletişim kurmakta zorlanan otizmlı bireyler sosyalleşme süreçlerinde problem yaşarlar. Bu durum hem onları hem de ailelerini olumsuz etkiler. Okul ortamı dışında sosyal aktivite olanağı olmayan otizmlı bireyler; toplumsal, psikolojik, akademik ve sosyal süreçlerini tamamlayamazlar.

2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırmada, müzik aracılığıyla bir araya gelen otizmlı bireylerin toplumsal, psikolojik, akademik ve sosyal davranışlarındaki değişimleri incelenmiştir. Bu kapsamda kuramsal çerçeve olarak sosyalleşme kavramı ele alınmıştır. Müzik aracılığıyla elde edilen kazanımların; otizmlı bireylerin gelişim sürecinin yanında ailelerin sosyal hayatlarına etkileri ve toplumsal farkındalığa katkıları çalışmanın sonuçları açısından önemlidir.

Bu araştırmada sosyalleşme kavramı çerçevesinde; müzik aracılığıyla bir araya gelen otizmlı bireylerin toplumsal, psikolojik, akademik ve sosyal davranışlarındaki değişimler incelenmiştir.

3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma, çalışmalarını 2013 yılından bu yana İzmir’de haftada bir gün 1,5 saat boyunca yüz yüze yapılan çalışmalarla ve pandemi sürecinden dolayı da çevrimiçi olarak sürdüren İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu’nun 45 yetişkin katılımcısı ve İZOT Mini grubunun 15 katılımcısı ile sınırlıdır. Bu kapsamda yapılan görüşmeler; katılımcıların aileleri, eğitimcileri ve kendilerini sözel olarak ifade edebilen otizmlı grup üyeleri ile sınırlandırılmıştır.

4. YÖNTEM

Bu araştırmada, otizmlı bireylerin velileri, kendisini sözel olarak ifade edebilen otizmlı bireyler ve eğitimciler ile yarı kurgulu görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde sorulacak sorularla ilgili etik kurulundan izin belgesi alınmıştır. 7 veli ve kendisini ifade edebilen 2 otizmlı bireye 6 soru sorulmuştur. 8 gönüllü eğitimciye ise 7 soru sorulmuştur. Ayrıca koronun konser koordinatörü ile yapılan görüşmede koronun konser organizasyonları hakkında bilgi toplanmıştır. Tüm görüşmecilere onam formu imzalatılmıştır.

Bu araştırmada katılımcıların aileleri, eğitimcileri ve kendilerini sözel olarak ifade edebilen otizmlı grup üyeleri ile yarı kurgulu, yüz yüze görüşmeler yapılarak (ses kaydı) müziğin otizmlı bireylerin; toplumsal, psikolojik, akademik ve sosyal davranışlarındaki değişimlerini anlamaya yönelik hazırlanan sorular sorulmuştur. Aynı zamanda İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu provaları gözlenmiş ve gözlem raporları da hazırlanarak görüşme sonuçları ile elde edilen bulgular birlikte analiz edilmiştir.

4.1. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Bu araştırma, sosyal bir aktivite olarak müziğin otizmlı bireyler üzerindeki etkilerini anlamayı hedeflemiştir. Bu kapsamda 2013 yılında İzmir’de Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay tarafından kurulan İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu örneklemimizi oluşturur. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) CDC verilerine göre her 44 doğumda bir otizmlı bebeğin dünyaya geldiği ve bu oranda ülkemizdeki otizmlı bireylerin de sayısındaki artış göz önüne alındığında araştırma konusunun seçiliş nedeni cevap bulur. Sadece otizmlı 45 bireyden oluşan bir müzik topluluğunu örneklem alması ve müziğin etkilerini ortaya koyması açısından özgün bir çalışmadır.

4.2. VERİLERİN TOPLANMASI VE İŞLENMESİ

Araştırma kapsamında İZOT üyesi 9 otizmlı katılımcının velisiyle görüşme yapılmıştır. Ailelerle yaptığımız görüşmelerde; İZOT’U (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) nereden duyduunuz? Nasıl Tanıştınız? Soruları sorularak ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

5. BULGULAR

5.1. AİLELERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Tablo 1. Çalışma Kapsamında Görüşme Yapılan Aileler ve Otizmlili Bireyler

AİLE (A)	ÇOCUK ADI (Ç)	GÖRÜŞÜLEN KİŞİ (GK)
A1	Ç1	GK1
A2	Ç2	GK2
A3	Ç3	GK3
A4	Ç4	GK4
A5	Ç5	GK5
A6	Ç6	GK6
A7	Ç7	GK7
A8	Ç8	GK8
A9	Ç9	GK9

İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) nu nereden duydunuz? Nasıl tanıştınız?

A1.Dr. Orçun Berrakçay derneğimize gelerek otizmlili çocuklardan oluşan bir orkestra ve koro kurmak istediğini söyledi. İsteğine olabilir mi? Diye kuşku ile yaklaştım ve zor olacağını söyledim. O da bana 3-4 çocukla başlayacağını söyledi. Böylece kabul ettim ve benim oğlum da ilk öğrencilerinden oldu.

A2.Dernekta bir etkinlikte tanıştık. Kızımı 8 yaşından beri tanıyordu. Kızım Güzel Sanatlar Lisesine hazırlanırken bu koroya başladı.

A3.Orçun hocanın çalıştığı rehabilitasyon merkezinde oğlumun müziğe yeteneği olduğunu görmesi ve bizi bu koroya yönlendirmesiyle başladık.

A4.Güzel Sanatlar Lisesine hazırlanan kızım için internette hoca ararken Orçun hocayı buldum ve bizi yönlendirmesiyle bu koroyla çalışmaya başladık.

A5.Özel eğitim için gittiğim rehabilitasyon merkezinde Orçun hocayla tanıştım ve beni bu koroya dahil etti.

A6.Oğlumun gittiği rehabilitasyon merkezinde Orçun hocanın korodan bahsetmesiyle haberdar olduk ve koroya başladık.

A7.Kızımın müziğe olan ilgisi sebebiyle internette hoca ararken Orçun hocayı buldum ve kızım bu şekilde koroya dahil oldu.

A8.Oğlumun gittiği rehabilitasyon merkezinde Orçun hocanın korodan bahsetmesiyle koroya girdik.

A.9. Özel eğitim için gittiğim rehabilitasyon merkezinde Orçun hocayla tanıştım ve bu şekilde koroya girdim.

“Orkestra ve Koronun kurucusu olan Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay, ilk otizm derneğine gitmiş ve otizmlili bireylerden oluşan orkestra ve koro kurmak istediğini belirtmiş ve olumlu cevap almıştır. Orkestra ve koro kurulduktan sonra pek çok öğrenciyle rehabilitasyon merkezlerinde karşılaşmış ve müziğe yeteneği olan otizmlili bireyleri koroya davet ederek koroya katılmalarını sağlamıştır”.

Rehabilitasyon merkezlerindeki müzik derslerinin önemi ortaya çıkmış ve burada eğitim gören müziğe yetenekli öğrencilerin keşfedilmesi ortaya çıkmıştır bulgusu edinilmiştir.

İZOT’a girmeye nasıl karar verdiniz? Sorusuna şu cevaplar verilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

A.1. Müziğin çocuğumun gelişimine katkı sağlayacağına inandığım için başlamasına karar verdim.

A.2. Dr. Orçun Berrakçay’ın güvenilir biri olduğu için karar verdim.

A.3. Orçun hocanın önerisiyle ve oğlumun mutlu olacağına inandığım için karar verdim.

A.4. Orçun hocanın önermesiyle karar verdim.

A.5. Koroya çok mutlu olacağıma inandığım için girmeye karar verdim.

A.6. Oğlumun müziğe olan ilgisi ve koronun çok güzel işler yaptığını gördükten sonra karar verdim.

A.7. Kızımın bu koro sayesinde sosyalleşeceğini iletişim kurabileceğini düşünerek karar verdim.

A.8. Oğlumun müziğe olan ilgisiyle karşımıza çıkan bu fırsatı değerlendirmek istedim ve bu şekilde karar verdim.

A.9. Müziği sevdiğim ve gitar çaldığım için bu koroya katılmaya karar verdim.

“Aileler; Orçun hocanın güvenilir biri olması, çocuklarının bu koro sayesinde sosyalleşebileceğine, iletişiminin artacağına ve mutlu olacağına inandıkları için karar vermişlerdir”.

Müziğin otizmli bireyler için mutluluk kaynağı olduğu, grupla birlikte şarkı söylemenin sosyalleşebilecekleri bulgusu elde edilmiştir.

İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı? Sorusuna şu cevaplar verilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A.1. Belki de bu hesap etmediğimiz ama en çok faydayı aldığımız alandı bizim için oğlumda gördüğümüz gibi birçok koro mensubu çocuklarda da bunu gözlemledik. Türkiye de en sosyal otizmli grubu İZOT grubudur. Seyahatlere giderken otobüs şoförlerinden, konaklama merkezlerindeki garsonlardan, otellerdeki görevlilere kadar birçok kişiyle iletişimleri oldu ve hepsi de çok ciddi sosyal ilişkiler kurdular. Gittikleri yerde davet edenlerle arkadaşlıklar kurdular. Sosyalleşmeleri açısından olağanüstü gelişimleri vardı. Ben oğlumda da bunun faydalarını çok gördüm.

A.2. En çok sosyalleşmesine etkisi oldu. Sosyal ortamlarda bulunmak ve seyahat etmek farklı yerlerde konser vermek gibi.

A.3. Sosyal ortamlardan hoşlanmayan sürekli evde olmak isteyen oğlumun sosyalleşmesine çok katkısı oldu. Özellikle şehir dışı konserlerin ve seyahatler sayesinde sosyalleşmesine çok katkı sağladı.

A.4. Benim kızımda sosyalleşme çok eksikti. Koro sayesinde sosyal ortamlara girdi, konserler verdi ve bir gruba ait olduğunu öğrendi.

A.5. Sosyalleşmeme çok katkısı oldu. İletişim kurmamı, göz teması kurmamı sağladı. Koro sayesinde pek çok arkadaş edindim.

A.6. Oğlum uzun otobüs yolculuğuna katlanmayı, kalabalık ve gürültülü ortamları tolere etmeyi, arkadaş edinmeyi ve onlarla iletişim kurmayı sohbet edebilmeyi öğrendi. Sosyal anlamda katkısı çok oldu.

A.7. Kızım içine kapanık dış dünyaya tamamen kapalıydı. Koro sayesinde iletişimi yüzde yüz arttı. Koro sayesinde pek çok arkadaşı oldu.

A.8. İletişim ve sosyalleşme açısından çok katkısı oldu. Farkındalığı ve tahammül gücü arttı.

A.9. Koro sayesinde empati kurmayı öğrendim. Sosyal sorumluluk projesi dahilinde korumuza gelen üniversite öğrencileriyle arkadaş oldum. Onlarla sosyal ortamlara birlikte girdik. (sinema, konser, sosyal aktivite gibi).

“Sosyalleşme, iletişim kurma, arkadaş edinme becerileri edinmişlerdir. Koro sayesinde seyahat etmeyi, gittikleri yerlerde insanlarla iletişim kurup sosyalleşmeleri açısından büyük gelişim göstermişlerdir. Birbirleriyle de kaynaşıp arkadaş olmuşlar ve birlikte sosyal ortamlara girme becerisini geliştirmişlerdir”.

Gruba dahil olduktan sonra iletişim becerileri, insanlarla iletişim kurup arkadaş olma ve sosyalleşme becerisi edinmişlerdir sonucuna ulaşmıştır.

İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı? Sorusuna şu cevapları vermişler ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A.1. Akademik eğitiminde ödev yaparken disiplinli olmayı sağlamış, zihinsel gelişimine etkisi olmuştur.

A.2. Sahne tecrübesi, sıra bekleme yüzün üzerinde esere eşlik etme becerisini kazandı. Bu da akademik yaşantısına çok etkisi oldu.

A.3. Koroyla çalışmalarına devam ederken bireysel müzik çalışmalarına da devam edip, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümünü kazandı ve okuluna devam ediyor.

A.4. Koroyla girmesiyle kendine olan özgüveni arttı ve şu an Üniversitede Müzik bölümünde eğitime devam ediyor.

A.5. Bu koro sayesinde ve bireysel müzik dersleri alarak Güzel Sanatlar Lisesinin müzik bölümüne girdim. Liseyi bitirip üniversitenin müzik öğretmenliği bölümünde lisans öğrencisiyim.

A.6. Bu koro sayesinde Güzel Sanatlar Liselerinin ve müzik bölümlerinin olduğunu öğrendik. Oğlum Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümünde okuyor. Müziğin farklı dallarını ve çeşitliliğini öğrendik.

A.7. Koro sayesinde kızımın müzik kulağı gelişti. Müzik, dans, spor ve ritmi birleştirdik. Güzel Sanatlar Lisesi Spor bölümüne girdi. Buz pateni yapıyor.

A.8. Oğlum ilköğretim mezunuydu, akran zorbalığı ve okula kabul edilmeme gerekçesiyle liseye gidememişti. Koroda okula giden arkadaşlarını görünce açık liseye yazdırdık ve liseden mezun oldu. Şimdi üniversiteye hazırlanıyor.

A.9. Ben müziği hobi olarak yapıyorum, kendime meslek olarak hiç düşünmedim. Edebiyat Fakültesi tarih bölümünde lisans öğrencisiyim.

“Bu koro çalışmaları ve bireysel müzik eğitimi destekleriyle Güzel Sanatlar Liselerine, Üniversitelerin Müzik Bölümlerine girmeyi başarmışlardır. Bazı veliler Güzel Sanatlar Liselerinden bu koro sayesinde haberdar olmuşlardır. Sadece müzik bölümlerine değil spor lisesine ve edebiyat fakültesi tarih bölümüne girmiş koro üyeleri mevcuttur”.

Otizmli bireylerin de kendilerine imkan verildiğinde akademik olarak başarı gösterebilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu'nda yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz? Sorusuna aileler şu cevapları vermişler aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

A.1. Toplumsal kurallara uyma, grup halinde hareket edebilme, sıra bekleme gibi olumlu gelişim gösterdi.

A.2. Daha önce sosyal ortamlara girmeyen ve seyahatlerden sıkılan kızım, şimdi çok rahatlıkla bu becerilerini kazandı.

A.3. Olumlu yönde problem davranışları düzeldi. Tikleri ve kendine zarar verme problemleri bitti.

A.4. Kalabalığa karşı uyumlu, olumlu, grupla çalışmaya alıştı. Sıra beklemeyi ve sabırlı olmayı öğrendi.

A.5. Davranış problemlerim azaldı. Olgunlaştığımı düşünüyorum. Koro sayesinde motivasyonum arttı.

A.6. Sıra alma, sabırlı olma, sıra bekleme gibi davranışlar elde etti. Bu gelişmeler günlük yaşantısına da olumlu bir şekilde yansdı.

A.7. Kızım çok hareketliydi. Koroya başladıktan sonra hareketliliği azaldı. Disiplinli olmayı öğrendi ve kendine olan özgüveni arttı.

A.8. Sıra beklemeyi, kurallara uymayı öğrendi ve kendine olan özgüveni arttı.

A.9. Takıntılı davranışlarım azaldı. Sabırlı olmayı ve empati kurmayı öğrendim.

“Davranış problemlerinin azaldığı, toplum kurallarına uyma, Tolum içine girme, sabırlı olma, sıra bekleme, bir gruba ait olup birlikte hareket etme, kendine olan özgüveninin artması becerilerini geliştirmişlerdir”.

Otizimli bireylerin grup içerisinde birlikte hareket etme grupta aidiyet duygusunu geliştirmiş, olumsuz takıntılı davranışlarının azaldığı ya da ortadan kalktığı sonucuna varılmıştır.

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu'nun size psikolojik yansıması nasıl oldu?

Sorusuna şu cevapları vermişler aşğıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

A1. Çok olumlu yansıdı. Aileler yalnız olmadıklarını gördü ve birbirleriyle bilgi paylaşımı yaparak rahatlamalarını sağlayan bir ortam.

A2. Büyük bir aile olmanın yanı sıra birbirlerine destek olmak psikolojik açıdan çok olumlu yansıdı.

A3. Koro çalışmaları ve konser dönüşlerinde oğlum eve mutlu dönüyor. Biz aileler de birbirimizle konuşarak psikolojik olarak rahatlıyoruz.

A4. Bir hedef ve amaç için çabalıyoruz. Ailelerle bir araya gelip, fikir alışverişlerinde bulunuyor, dertlerimizi paylaşıyoruz.

A5. Davranışlarımda büyük değişimler oldu. Kendimi daha mutlu hissediyorum. Arkadaşlarımı motive ediyorum.

A6. Ailelerle birlikte olmak bizi çok mutlu ediyor. Bizim çevremiz çok kısıtlı ve kabul görmüyoruz. Bu koro bizlere çok büyük bir aile olduğumuzu hissettiriyor, psikolojik açıdan çok rahatlıyoruz.

A7. Çok olumlu yansıdı. Evde içimize kapanmış durumdaydık. Çevremiz genişledi ve muhteşem arkadaşlıklar kurduk.

A8. Çevremiz genişledi. Büyük bir aile olduk. Psikolojik anlamda aileler birbirlerine destek oluyor.

A9. Arkadaş edinebilmek, iletişim kurabilmek ve iletişimin artması bakımından çok olumlu yansıdı.

“Aileler ve çocuklarının bir araya gelerek sosyalleşmeleri, ailelerin birbirleriyle bilgi paylaşımında bulunmaları, birbirlerine destek olmaları, yalnız olmadıklarını görmek, yalnızlık duygusunda kurtulmak gibi psikolojik olarak olumlu etkisi olmuştur, otizmli bireylerin çevrelerinde arkadaşları olmazken birbirleriyle arkadaş olmuşlardır”.

Otizimli bireyler ve aileleri bir arada birbirleriyle iletişim halinde olmaları, birbirlerine destek olmaları, paylaşımlarda bulunmaları psikolojik olarak kendilerini iyi hissetmelerine ve yalnızlık duygusundan uzaklaşmak gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

5.2. EĞİTİMCİLERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Araştırma kapsamında eğitimci kategorisinde yer alan şef, müzik öğretmenleri ve gönüllü babalar ile görüşme yapılmıştır.

Tablo 2. Çalışmaya Gönüllü Katılan Eğitimci Listesi

EĞİTMEN (E)	EĞİTMENİN GÖREVİ
E1	Öğretim Üyesi
E2	Emekli Müzik Öğretmeni
E3	Emekli Müzik Öğretmeni
E4	Emekli Müzik Öğretmeni
E5	Öğrenci Velisi
E6	Öğrenci Velisi
E7	Yüksek Lisans Öğrencisi
E8	Öğrenci Velisi

İZOT'la (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) nasıl tanıştınız? Bu koroyla çalışmaya nasıl karar verdiniz? Sorusuna şu cevapları vermişler aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A.1. Bireysel müzik dersi çalıştığım otizimli öğrencilerimi bir araya getirip, koro kurmak istedim ve 2013 yılında İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu'nu kurdum. 4 öğrenciyle başladığım bu koro şu an 45 öğrenciye ulaştı. Bu çocuklara da olanak verilmesi gerektiğini ve onların başarılı olabileceğine inandığım için böyle bir koro kurup çalışmaya karar verdim.

A.2. Sosyal medyada Orçun Berrakçay hocamızın gönüllü eğitimlere ihtiyacı olduğunu gördüm ve kendisiyle iletişim kurup bu şekilde gönüllü eğitimci olarak çalışmaya başladım.

A.3. Bir arkadaşımın önerisiyle gittim ve tanıştım. Bu çocukların müziği sevdiklerini gördüm. Kendilerine yardım etmeğe karar verdim ve çalışmalarımızı çok keyifli sürdürüyoruz.

A.4. Bir arkadaşımın korodan bahsetmesiyle böyle bir koro olduğundan haberdar oldum. Benim yeğenim de işitme engelli olduğu için empati kurdum ve bu koroda çalışmaya karar verdim.

A.5. Orçun hocanın oğlumu koroya davet etmesiyle koroyla tanıştık ve çalışmaya karar verdik. Oğlum hem görme engelli hem otizmlidir dolayısıyla benim sahnede yanında olmam gerekiyordu. Tabi sahnede diğer çocuklarla da ilgileniyorum.

A.6. Orçun hocayla tanıştıktan sonra oğlumu koroya davet etti. Oğlumun problem davranışı olduğu için Orçun hoca benden yardım istedi ve böylece ben de gönüllü eğitimci oldum.

A.7. Üniversitede bölüm hocam olan Orçun hoca sayesinde koroyla tanıştım. Daha önce down sendromlu öğrencilerle çalışmıştım. Kesinlikle bu koroda olmalıyım deyip çalışmaya karar verdim.

A.8. Rehabilitasyon merkezinde Orçun hocayla tanıştık, oğlumun müziğe olan ilgisi üzerine Orçun hocanın daveti üzerine bu koroya katılmaya karar verdik.

“Otizmlilerle bireysel müzik eğitimi yaptığı öğrencilerini bir araya getirip bir orkestra ve koro kuran Dr. Orçun Berrakçay otizmlilerle öğrencilerinin grup halinde çalışmasına katkı sağlamıştır. Kendisine sosyal medyadan ulaşan, arkadaş önerisiyle ve rehabilitasyon merkezindeki öğrenci velilerini davet etmiş, gönüllü olarak eğitime katkı sağlamışlardır”.

Dr. Orçun Berrakçay otizmlilerle bireylerin sosyalleşmelerini sağlayacak, gelişimlerine katkıda bulunacak, akademik olarak ilerlemelerini sağlayacak otizm orkestrası ve korosunu kurup başarılı bir şekilde gönüllü öğretmenlerle birlikte devam etmektedir sonucuna ulaşmıştır.

İZOT’la çalışmak size neler kattı? Sorusuna eğitimciler şu cevapları vermişler aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A.1. Bireysel müzik dersi alan otizmlilerle bireylerin, grup halinde çalışarak bu çalışmalarının karşılığında sahneye çıkıp konser vererek başarımları inanılmaz bir duygu.

A.2. 15 yıl önce bir projeye otizmlilerle çocuklarla çalışmıştım. Otizmlilerle çocukların piyano metodu yazdım.

A.3. Bireysellikten kurtulma, grup halinde bir iş yapabilme ve işbirliği içerisinde başarılı olmak ve zevkli çalışmalar yapmak bizi mutlu ediyor.

A.4. Sosyalleşme, insanları tanıma, çocuklara yardımcı olmanın hazzını yaşamak, sabırlı olmak. Koro benim için ileri bir görüş oldu.

A.5. Bu orkestra ve koroyla çalışmak hepimize birlik ve beraberlik kattı. Çocukların kendi aralarındaki etkileşim de bizi çok etkiledi.

A.6. İlk bakış açım değişti. Bazı konularda daha detaylı düşünmeye başladım. Çocuklarım için üniversiteye girdim ve bitirdim. Daha çok okumaya ve araştırmaya başladım. Kendimi geliştirmeme katkısı oldu.

A.7. Daha önce hiç otizmlili öğrencim olmamıştı. Bir otizmlili bireye nasıl yaklaşıılır? Nasıl iletişim kurulur? Bunu öğrendim. Bu bilgiler hem özel hem de normal gelişim gösteren öğrencilerim için bana büyük katkı sağladı.

A.8. Oğluma olumlu yönde katkısı oldu. Grup halinde çalışmayı, birlikte hareket etmeyi öğrendi. Tekrar eden davranışları azaldı. Diğer çocuklarla iletişim kurup arkadaş oldular.

“Bireysel müzik eğitimi almaya alışık olan otizmlili bireylerle grup çalışması yapmak, onların sosyalleşmelerine, kendilerine olan özgüvenlerine, birbirleriyle iletişim kurup arkadaş olmalarına katkı sağlamıştır. Gönüllü öğretmenler kendilerini geliştirmek için akademik eğitimlerine devam etmişler ve otizmlili çocuklar için piyano metodu yazılmıştır”.

Otizmlili bireylerle nasıl çalışılacağı konusunda deneyim sahibi olmuşlar bundan sonra ki otizmlili bireylerle daha bilinçli ve yeni yöntemler geliştirildiği için verimli çalışılacağını göstermiştir sonucuna ulaşmıştır.

İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu? Sorusuna şu cevaplar verilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A.1. 45 otizmlili bireyle çalışmak nasıl olur? Bunu deneyimledim. Hitap etme gücüm arttı. Benim de özgüvenim artmasına katkı sağladı.

A.2. Benim hayatımın anlamı, tek amacı ve hedefi onlar oldu. Çok yorgun olduğum zamanlarda bile onlarla birlikte yüksek enerjiyle çalışıyoruz. Bu da beni mutlu ediyor.

A.3. Yaptığımız çalışmalar sonucunda onların başarıları bizim için sevinç kaynağı oluyor. Kendimi şanslı bir eğitimci olarak görüyorum.

A.4. İnsanlarla yakınlaşmak, velilerle görüşmek, onların yaşadıkları zorlukları görmek, neler hissettiğini hissetmek ve onlara yardımcı olmak beni psikolojik olarak rahatlatıyor.

A.5. Koro çalışmaları, provalardan sonra sahneye çıkıp uyum ve ahenk içinde şarkı söylüyor olmaları çocuklarımızı olumlu yönde etkiledi ve gelişimlerine, iletişimlerine katkı sağladı.

A.6. Korodaki çocukları çok seviyorum, aramızda çok güçlü bir sevgi bağı oluştu. Onların hepsi benim çocuklarım. Ben onların babası, ağabeyi oluyorum.

A.7. Çalışmalara katıldığında oradan oraya koşan, zıplayan çocuklar vardı. Ne yapacağımı bilemiyordum, zamanla bu şaşkınlığım geçti. Sevgi ve sabırla çalışmayı öğrendim.

A.8. Çocuklarımızın bir şeyler yapıyor olmaları ve başarıyor olmaları bizleri hem duygulandırıyor hem de gururlandırıyor.

İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu? Sorusuna şu cevaplar verilmiştir.

“Eğitimciler, otizmlili bireylerle yaptıkları çalışmalar sonucunda başarılı konserler vermiş, hem gururlanmışlar hem de duygulanmışlardır. 45 otizmlili bireyle çalışmanın nasıl bir şey olduğunu deneyimlemişler, psikolojik olarak ta kendilerini rahat hissetmişlerdir.”

Eğitimciler, 45 otizmlili bireyle çalışmayı deneyimleyip başarılı olmuşlardır. Koronun otizmlili bireyler üzerinde olumlu gelişimlere neden olmuştur. Bu çalışmaların sonunda konserler vermiş, yurt içinde ve dışında seslerini duyurup farkındalık yaratmışlardır sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız? Sorusuna şu cevapları vermişler ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

A.1. Çalışmalarda önce tek olduğum için ve çocuklar nasıl davranması gerektiğini en başta bilmedikleri için, daha çok bireysel hareket etmeyi sevdikleri için zorluklar tabi ki oldu. Çocukların bazıları ayağa kalkıyordu, yere yatıyordu evinde gibi davranıyordu açıkçası, ama burada bir grup çalışması varsa bir kural olmalı yani nerede oturmalı,

çünkü bir müzik icra ediyoruz. Burada solistler nerede durmalı, koro nerede yer almalı, orkestra birbirine yakın olmalı bunların hepsi bir kural (Şarkı söylemek istemedikleri zamanlar oldu mu?). Tabi olabilir çocukların o anki psikolojisine bağlı örneğin; hava yağmurludur, biraz daha karamsar olabilir ama burada yani çocuğun psikolojisi farklı olsa da en azından ortam içinde yer alsın, dinlesin o an söylemek istemeyebilir, zorla söyletemezsin. Şarkıyı dinlemesi o ortamda yer alması bile bir sonraki provada en azından bir kulak dolgunluğu sebep oluyor ve dolayısıyla öğrenme süreci daha hızlı geliyor. Sen bunu söylemiyorsun, provaya gelme demek tabi ki doğru bir şey değil. Provada olumsuz bir durum yaşanacak olursa, problem davranışı olabilir, gergin olabilir böyle bir durumda haydi istersen biraz hava al, gel demek iyi olur. Sen şunu yapıyorsun, kendini yere atıyorsun bundan sonra provaya gelme, cezalısn demek çözüm yöntemi değil. O anda dışarı çıkabilir, bir hava al gel denebilir. Biraz empati kurmak gerekir. En azından söylemese bile o gün söylemek istemese bile provanın içinde yer alması öğrenme sürecini hızlandırıyor ve uyum sürecini de hızlandırıyor. Arkadaşlarım söylüyor, bende söylemeliyim bilincini ahlında ister istemez gizli mesaj dediğimiz olay. Öğrenme süreci doğal gerçekleşiyor. Sahne ortamında da doğal gerçekleşen bir süreç var. Ben herkese şunu yap, bunu yap gibi bir şey söylemiyorum. Kendileri birbirlerini yönlendiriyorlar aman ses yapma konuşma gibi. Sen de bazen söylüyorsun arkadaşlarına, şurada dur, yapma sessiz ol gibi birbirinizi de uyarıyorsunuz. Bu bir anlamda güzel bir şey. Kendi içinde bir birliktelik ve disiplin sağlıyorsunuz.

A.2. Yerinde durmayan çocuklar vardı. Ebeveynlerden yardım aldık. Ritim çalışırken çocuklarla ebeveynleri karşılıklı oturttuk ve bu şekilde çalışmalarımıza devam ettik.

A.3. Her çalışmanın kendine ait olan iç dünyasında zorluklar olacaktır. Çünkü karşımızdaki insandır, insanın duygusu, düşüncesi, davranışları ve bu düşünce, duygu ve davranışların bir adım yukarı taşınması hem eğitim alan kişiler, hem eğitim vereneğitici kişilerde daha yüksek kalitede bir duyarlılık meydana getirmektedir. Evet otizmli çocuklarımızın da sanat yetenekleri yüksek düzeyde ama bunlarında bir müzik gibi hassas bir alanda, çünkü ses eğitimi maddeyi şekil verme yanında kişiliğe, sese, duyarlılığa ve sorumluluğa da şekil verme aşaması olduğu için bizde ve onlardaki değişimi bir adım daha yukarıya taşıyabilme bizim sevinç kaynağımız olduğu kadar, verdiğimiz konserlerde de seyircinin tepkisi çok olumlu oldu. Bu da eğitiminde gerçekten işe yaradığını bize göstermektedir.

A.4. Böyle bir oluşuma inandığım için kendi adıma çok zorluk yaşamadım. Çocuklarla kolay iletişim kurdum ve bu da beni çok mutlu etti.

A.5. İlk başladığımızda çok zorlandık. Her çocuk farklı özelliklere sahip. Diğer eğitimcilerle iş bölümü yaptık ve çalışmalar daha kolay hale geldi. Şu an hiç zorlanmıyoruz, çocuklarımız da bu çalışmalara alışı.

A.6. Çalışmalarda bazı çocuklar yerlere yatıp, yerlerde sürünüyorlardı, bende onlarla birlikte yerlerde süründüm. Hatta bir öğrencimizden yumruk yedim ve çenem çıktı doktora gitmek zorunda kaldım. Şimdi böyle bir sorunumuz yok hep birlikte neşeli bir şekilde çalışıyoruz.

A.7. Her öğrencinin farklı karakteri, yeteneği, algılama şekilleri var. Bu da benim için kolay bir durum değildi. Veliler ve diğer eğitimcilerle iş birliği yapınca üstesinden geldik.

A.8. Bazı çocuklar çok hareketliydi yerlerinde durmuyorlardı. Bizlerin sevgisi, sabırla kendilerini uyararak disiplinli olmalarını sağladık.

“Eğitimciler ve veli işbirliği ile pek çok zorluğun üstesinden gelmişlerdir. Eğitimciler her bireyin farklı öğrenme durumuna göre çalışmalarını yapmışlardır. Otizmlili bireylerin psikolojik durumları da dikkate alınmıştır. Özveri ve sabırla çalışmalarını yapmışlar çok başarılı olmuşlardır.”

Eğitimciler otizmlili bireyleri çalıştırırken her bireyin farklı öğrenebileceğini, psikolojik durumunu göz önünde bulundurarak çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Çok hareketli olan ve davranış problemi olan çocukların velilerinden de yardım alarak sabır ve özveri ile çalışmışlardır. Burada eğitimci veli işbirliği ile zorlukların üstesinden gelip başarılı konserler vermişlerdir sonucuna ulaşılmıştır.

Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz? Sorusu sorulmuş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

A.1. Paylaşma, sıra alma, bekleme gibi beceriler elde ettiler. Koro sayesinde Güzel Sanatlar Liseleri ve üniversitelerin müzik bölümlerine girdiler. Koronun akademik anlamda çok katkısı oldu.

A.2. Performanslarında büyük gelişme sağlandı. Sağını solunu bilmeyen çocuklarımız bedenini kullanmayı öğrendiler. Şimdi mükemmel performans sergiliyorlar.

A3.Çocuklarımızın ritim çalışmalarıyla şarkı söylemeleri, vuruşlara, çalgıya eşlik etmeleri de seviyelerini yükseltti. Müziğin sosyalleşmelerine ve topluma katılımlarında çok yararı oldu.

A4.İlk başladığımız zaman 5 dakika duramayan öğrenciler, artık sahnede 2-2.5 saat kalıp performanslarını sergiliyorlar. Bizde eğitmen olarak bundan gurur duyuyor ve mutlu oluyoruz.

A5.Bazı öğrencilerde sorunlar yaşıyordu. Bu öğrencilerle bireysel olarak ilgilenildi. Uyum süreci böylece kısalmış oldu, birlikte hareket etmeyi öğrendiler.

A6.Sahnede 5 dakika duramayan çocuklar artık 2-2.5 saat durabiliyorlar. Sahnede verdiğimiz komutlara, ne yapacaklarına ve sahnede nasıl duracaklarını biliyorlar.

A7.Koronun ilk kurulduğu zaman çok zorluk çekilmiş, ben koroya daha sonra katıldım. Koroya katıldığında disiplinli olmayı öğrenmişlerdi. Konser günü giyinip sahneye çıkınca disiplinli bir şekilde konserlerini veriyorlar.

A8.Çocuklarımız grup halinde disiplinli bir şekilde çalışmayı, sahneyi doğru kullanmayı öğrendiler. Davranış problemleri azaldı ve olumlu gelişim gösterdiler.

“Çalışmalarda ve sahnede 5 dakika duramayan çocuklar zaman içerisinde 2-2.5 saat durmayı, sabırlı olmayı sıra bekleme becerilerini kazandılar. Günlük yaşamlarında da bu becerilerini kullanmayı öğrenmişlerdir. Müzikalimleri artmış ve akademik yaşamlarına da yansımıştır.”

Koro sayesinde paylaşma, sıra alma, bekleme becerileri gelişmiş, müzikalimleri üst seviyeye çıkmış ve koro içerisinde yer alan otizmli bireylerin akademik hayatlarına büyük katkısı olmuştur sonucu elde edilmiştir.

Çalışma yaparken ne gibi yöntemler uyguladınız? Sorusuna şu cevaplar verilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

A1.Tabi çocukların ve gençlerin nota anlamında eğitimleri kimisinin var, kimisinin yok dolayısıyla yöntemim kulaktan şarkı öğretmek üzerine. Özellikle onların bildiği, sevdiği şarkıları seçmeye çalışıyorum. Bilmedikleri şarkı da olsa artık biraz seyirciye de oynamaya çalışıyoruz sahnede yani seyircinin beğenisine göre de repertuar belirliyoruz. Dolayısıyla prozodi anlamında daha düzgün şarkıları seçmeye çalışıyorum, çok fazla nağmeli şarkılar çocukların birlikte söylerken uyumunu bozabiliyor. Bu yüzden

ses ve söz uyumu dediğimiz prozodi anlamında daha düzgün şarkılar olursa söylemede de daha kolay oluyor, anlaması ve ezberlemesi de daha kolay oluyor ve birlikte icra edilmesi daha kolay oluyor. Yani bir heceyi aynı anda çıkarmak lazım ama aaaaa gibi makamsal bir şey varsa içinde burada birisi aaaaa yaparken, diğeri oooo yapabiliyor. Dolayısıyla birliktelik bozuluyor, böyle bir parça varsa onu solo veriyorum, soloda bir sıkıntı yok. Birlikte şarkı söylerken kulaktan şarkı söyletiyorum. Şarkı sözlerinin çıktıklarını alıp çocuklara veriyorum öncelikle önlerinde olsun ki takip edebilsinler. Okuma yazma anlamında yani bu becerisi daha zayıf olan öğrencilerimiz de var. Onlar kulaktan öğrenebiliyorlar, dudak okuyarak öğrenen öğrencimiz de var, dinleyerek yapabiliyorlar. Hepsini kullanıyoruz açıkçası ama nota öğretimi ile değil, orkestra tarafında notayı tabi ki de kullanıyoruz. Ya da şarkıların akorlarını çıkarıyoruz bu anlamda orkestra tarafında kullanılıyor ama koro tarafında daha çok kulaktan söyleme, öğretme yöntemini kullanıyorum.

A2.Ritim öğretmeni olarak önce Orff metodunu uyguladım. Daha sonra Codaly ve Dalcroze metodunu uyguladım, sonuç mükemmel.

A3.Şarkıları daha kolay öğrenebilmeleri için bölümlere ayırarak tekrar etmelerini istedik. Şarkıları tekrar tekrar söyleyerek neşeli ve ahenk içinde çalışmalar yapıldı.

A4.Öğrenci ile müzik çalışmak zor bir şeydir. Şarkıyı söylersin, öğrenci ile tekrar söylersin, sürekli tekrar edilmesi gerekir. Müziğin onlara yakınlaşmak olduğunu birebir yaşanma olduğunu söyleyebilirim.

A5.Orkestrada piyano, çello gibi müzik aletlerini çalanlara özel bir alan ayırdık. Sahne ışıklarının yoğun olması bazı öğrencileri olumsuz etkilediği için ışık düzenlemesi yapıldı.

A6.Çocuklarımızın bazıları el ele tutuşuyor, bazıları zıplıyordu. Her çocuğumuzun durumuna göre hareket ettik, yerine göre sıralamalarda değişiklikler yaptık, sahnede disiplinli durmalarını sağladık.

A7.Önceden öğrendikleri şarkıları her hafta çalışmalarımızda tekrar ettik. Her parçanın bir numarası var, dosyalarındaki parçaların numaralarını ezbere biliyorlar.

A8.Çocuklarımızla konuşup sahnenin neresinde, nasıl durmaları gerektiğini söyledik. Konserlerde sahne sırasını belirleyip, sahneye düzgün bir şekilde yerleşmelerini sağladık.

“Çalışmalar yapılırken nota bilmeyen öğrencilerin olması dikkate alınarak, onların kolay öğrenebileceği şarkılar seçilmiş, kulaktan işiterek öğrenmeleri sağlanmıştır. Orkestra üyeleri nota ile çalıştırılmıştır. Ritim çalışmalarında Orff, Codaly, Dalcroz metotları kullanılmıştır.”

Çalışmalarda koro için uygun şarkılar seçilip, bu şarkıları dinleyerek öğrenmeleri sağlanmıştır. Bazı öğrenciler nota bilgisine sahip bazıları ise nota bilmediği için kulaktan işitme biçiminde çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca ritim çalışmaları, Orff, Codaly, Dalcroz metotları uygulanmıştır. Koro için uygulanan bu yöntemler olumlu sonuç vermiş başarılı olmuşlardır, bulguları elde edilmiştir.

Sahne düzenli, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız? Sorusuna şu cevaplar verilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

A1.Bu süreçte tamamen aslında doğal öğrenme yöntemi dediğimiz yani sosyalleşme süreci ile birlikte gerçekleşti. Önceden sahneden atlayan öğrencimizde vardı. Şarkı söylemek istemeyende tuvaletim geldi benim deyip sahneden şarkının arasında bunu dile getirip te aşağıya inen öğrencimizde vardı. Bunların olmaması gerektiğini aslında zaman içinde birbirlerini de model alarak öğrendiler. Tabi ki bazı şeyleri söylüyoruz. Şurada duralım, ses daha güzel olur ve bu süreç yavaş yavaş zamanla oturuyor.

A2.Bütün çalışmalar zaten bir disiplin gerektiriyor. Velilerden yardım alarak bu disiplini sağladık. Artık velilerin yardımına ihtiyaç duymadan ne yapmaları gerektiğini biliyorlar.

A3.İlk sahneye çıktıklarında 5 dakika yerinde durmayan çocuklar sandalyede oturtuluyordu. Uyum süreçleri tamamlandığında sandalyeler kaldırıldı. Pozitif yaklaşarak ve tatlı uyarılarla disiplini sağladık.

A4.Biz bu konuda velilerden yardım aldık, güvenlerini sağladık. Bu güven sayesinde kendilerine herhangi bir zarar gelmeyeceğini anladıkları için performanslarını da üst düzeye taşıdılar.

A5.Eğitmenlerle toplantılar yapıp her öğrencinin durumuna göre sahnede nasıl duracağını sallanmadan, bağırmadan, ahenkli bir şekilde şarkı söylemelerini sağladık. Zaman içerisinde bu disiplin oluştu.

A6.Biraz tatlı sert olmamız gerekiyordu, bu görevi ben üzerime aldım. Sahnede tekmelere, yumruklara maruz kaldım fakat disiplinden taviz vermedim. Aramızda çok güçlü bir sevgi bağı ve güven var bu da bizim işimizi kolaylaştırıyor. Eğitimcilerle toplantı yaparak görev dağılımı yapıyoruz.

A7.Veli ve gönüllü eğitimcilerin işbirliği ile sahne düzeni sağlanmış oluyor.

A8.Çocuklarımıza uyarıda bulunarak nasıl hareket etmeleri, nasıl durmaları gerektiği söyleniyor. Artık uyarı almadan disiplinli bir şekilde durmayı öğrendiler.

“Doğal öğrenme süreciyle kendiliğinden gelişmiş, veli eğitimci işbirliği, sevgi, güvende olduklarını hissetmeleri daha kolay disiplinli olmalarını sağlamıştır.”

Çalışmalarda, otizmli bireylerin güvende olmaları, sevgi, sabır hoşgörü ile disiplinli olmaları, veli, eğitimci işbirliği ile sağlanmıştır, bulguları elde edilmiştir.

İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Etkinlik Koordinatörü ile Yapılan Görüşmeler

Sosyal medyadan koroyu duyan ve özel eğitim kurumlarının aracılığıyla ulaşan okullar, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, vakıfların davetleri üzerine konserler yapılmaktadır. Yurt içi ve yurt dışı konserleri için mail yoluyla iletişime geçilmektedir. Bu konserlere giderken velilere izin belgesi imzalatılarak katılımları sağlanmaktadır. Her şey kurallara uygun yapılmakta, izin alınması gereken kurumlara dilekçe ve izin belgeleri yazılıp, konser salonları bu şekilde ayarlanmaktadır.

Alınan davet üzerine şehir içi, şehir dışı konser davetleri ile ilgili ulaşım, konaklama, yeme-içme ve konser kıyafetleri konusunda çalışmalar yaparak sponsorlar bulunup ailelere destek verilmiştir. Çocukların ve ailelerin sosyalleşmeleri ve yalnız olmadıklarını görmeleri için çeşitli organizasyonlar düzenlenmiştir. (Uçurtma festivali, özel günler ve gecelerde moral yemekleri, doğum günü kutlamaları, bowlingturnuvaları, doğa yürüyüşü aktiviteleri, doğada fotoğraf çekimi etkinlikleri, maddi durumu iyi olmayan ailelerimize ve çocuklarımıza her türlü yardım, yazın deniz kenarında kamp, sinema, tiyatro gibi etkinlikler).

Bu çalışmanın amacı, otizmli bireylerin müzik yeteneklerinin ortaya çıkmasını ve eğitim hayatlarına müzik alanında devam etmelerini sağlamada bir müzik grubu içinde yer almalarının önemini ortaya koymaktır. Bu kapsamda otizmli bireylerin sosyalleşmelerine, birbirleriyle kaynaşıp arkadaş olmalarına, müziğe olan yeteneklerinin

ortaya çıkmasında büyük katkı sağlamıştır. İlk çalışmalar başladığında, davranış bozuklukları çok fazla olan otizmlili bireylerin uyum süreçleri tamamlanana kadar çalışma süreleri kısa tutulmuştur. Uyum süresi tamamlandıktan sonra çalışma süreleri yavaş yavaş uzatılarak daha uzun çalışmaya alışmışlardır. İlk konser süresi de çocukların sıkılmamaları için kısa tutulmuştur. Yerlere yatan ve ağlayan, konser sırasında annesinin yanına giden çocuklar zaman içerisinde bu davranışlarını bırakıp sahnede daha uzun kalabilmeyi başarmışlardır. Otizmlili bireylere olanak sağlandığında pek çok şeyi başarabildiklerini göstermişlerdir. Bu koro; otizmlili bireylerin davranış bozukluklarının azalmasına, sosyalleşmelerine ve yeteneklerinin ortaya çıkmasında önemi büyüktür. İZOT, evlerde kapalı kalan ve okullara kabul edilmeyen otizmlili bireylerin akademik anlamda da gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Şu an otizmlili pek çok birey Güzel Sanatlar Liselerinin yetenek sınavlarında başarılı olup okullarına devam etmektedir. Liselerden mezun olanlar üniversitelerin ve Eğitim Fakültelerinin sınavlarında da başarı sağlayarak lisans ve yüksek lisans eğitimlerine devam etmektedir. Ayrıca 2017 yılında, küçük yaş grubundaki otizmlili çocuklardan oluşan İZOT Mini grubu kurulmuştur. Haftada bir gün İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Sosyal Projeler Müdürlüğü Salonu, çalışma yapmak için bu koro ve orkestraya tahsis edilmiştir. İZOT içerisinde yer alan otizmlili bireyler, bu çalışmalar ve bireysel müzik dersleri ile akademik olarak da eğitim hayatlarına devam etmektedirler. Yurt içi ve yurt dışında birçok konser vermişler ve yapılan yarışmalarda başarılı olup ödüller kazanmışlardır. Ülkemizin pek çok ilinde ve ilçesinde 209 konserde sahne almışlardır. Ankara'da kurulmuş olan ilk Meclis Binasında Kültür ve Turizm Bakanı'na konser vermişlerdir. Yurt dışında da (Macaristan, Avusturya, Yunanistan, Bulgaristan, Azerbaycan, Kazakistan, KKTC) çeşitli konserler gerçekleştirilmiştir. Bu konserler için yapılan seyahatlerde hem otizmlili bireyler hem de aileler bir arada birbirleriyle kaynaşıp arkadaşlık ilişkilerini güçlendirmiştir. Ayrıca Kanada'nın Vancouver şehrinde yapılan Dünya Otizm Festivali'nde Performans Sanatları, Piyano, Resim ve Spor dallarında çeşitli dereceler elde edilmiştir. Söz konusu bireyler, bu çalışmalar sayesinde birlikte hareket etmeyi, disiplinli olmayı ve sahnede nasıl durmaları gerektiğini öğrenmişlerdir. Birebir eğitim almaya alışık olan otizmlili bireyler, grup halinde çalışmayı da öğrenmişler, birbirleriyle kaynaşıp arkadaş olma becerisini kazanmışlardır. Bu arada çocuklar çalışmalarını yaparken aileler de kendi aralarında yakınlaşıp kaynaşmışlar ve sorunlarını paylaşarak yalnızlık duygusundan uzaklaşmışlardır. Yeni katılımcıların diğer illerden gelip İzmir'e yerleşme istekleri oluşmuştur. Otizmlili bireylere olanak sağlandığında potansiyellerini ortaya koyarak

önemli başarılarla imza atabildikleri ve orkestra-koro çalışmalarının onları akademik anlamda müzik eğitime yönlendirebildiği olguları, çalışmanın bulguları arasındadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ailelerin İZOT'a girme kararlarına bakıldığında; ailelerin görüşleri doğrultusunda otizmlili bireylerin gelişimine, mutlu olmalarına, iletişim kurabilmelerine, sosyalleşme süreçlerine olumlu katkılar sağlayacağına, hocanın güvenilir olması sonucuna ulaşılmıştır. İZOT'un çocukların sosyalleşmelerine katkısının, ailelerin belirttiği üzere gruba dahil olduktan sonra iletişim kurma, arkadaş edinme, sosyal ortamlara girebilme ve sosyalleşme becerisini edinmişlerdir sonucuna varılmıştır. Elde edilen bulgulara göre İZOT'un otizmlili bireylere akademik katkısının; koro çalışmaları ve bireysel müzik eğitimi destekleriyle Güzel Sanatlar Liselerinin ve Üniversitelerin Müzik Bölümlerine girmeyi başarmışlardır. Müzik, dans, ritim ve spor birleştirilerek spor lisesine girmiş buz pateni sporcusu, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde eğitim gören öğrencileri mevcuttur. Otizmlili bireylerin kendilerine eğitimde fırsat eşitliği verildiğinde akademik olarak başarılı olabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır. İZOT'ta yer alan otizmlili bireylerin davranış problemlerinde azalma veya olumlu değişikliklere bakıldığında; ailelerin görüşlerine göre, otizmlili bireylerin grup içerisinde birlikte hareket etme aidiyet duygusunu geliştirmiş, kendilerine olan özgüvenlerinin artmasına katkı sağlamıştır. Olumsuz, takıntılı davranışlarında azalma ya da tamamen ortadan kalktığı sonucuna ulaşılmıştır. İZOT'un psikolojik yansımalarına bakıldığında; ailelerin görüşlerine göre, otizmlili bireyler ve aileleri bir arada iletişim durumunda, birbirlerine destek olmak, bilgi paylaşımında bulunmak psikolojik olarak kendilerini iyi hissetmelerine ve yalnızlık duygularından uzaklaşmak gibi sonucuna ulaşılmıştır.

İZOT'la tanışma ve çalışmaya karar verme süreçleri konusunda edinilen bulgulara göre; Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay otizmlili çocuklara olanak verilmesi gerektiğini ve onların da başarılı olabileceğine inandığı için koroyu kurmaya karar vermiştir. 1 kişi sosyal medya, 2 kişi arkadaş önerisi ile 3 kişi kurucu hocanın daveti üzerine 1 kişi hocanın öğrencisi olmasıyla gönüllü eğitimci olarak koroya katılmışlardır. Otizmlili bireylerin sosyalleşmelerini, gelişimlerine katkıda bulunarak, akademik olarak ilerlemelerini sağlayacak otizm orkestrası ve korosunu kurup başarılı bir şekilde gönüllü öğretmenlerle birlikte çalışmalarını sürdürmektedir sonucuna ulaşılmıştır. İZOT'la Çalışmanın Eğitimcilere Katkılarına bakıldığında; gönüllü öğretmenlerin görüşlerine göre, otizmlili bireylerin gelişimine katkı sağlamanın yanı sıra kendilerini de geliştirmek için akademik eğitimlerine devam etmişlerdir. Otizmlili bireylerle nasıl çalışılabilecekleri konusunda deneyim sahibi olmuşlardır. Bundan sonra gelecek otizmlili bireyler için daha bilinçli, yeni

yöntemler geliştirildiği ve verimli çalışılacağı sonucuna varılmıştır. İZOT’la çalışmanın eğitimcilerin üzerindeki duygu durumlarına bakıldığında; gönüllü eğitimcilerin görüşlerine göre, 45 Otizmlili bireyle nasıl çalışılacağını deneyimlemişler, yapılan çalışmalar sonucunda yurtiçi ve yurt dışında başarılı konserler vermişlerdir. Bu konserlerdeki başarıları hem gururlandırmış hem de duygulanmışlardır. Sevgi, sabır, hoşgörü ile onların başarılı olabileceklerini göstermişlerdir. Otizmlili bireyler için verdikleri emeklerin boşa olmadığını görmek eğitimcileri psikolojik olarak kendilerini rahat hissetmelerine neden olmuştur sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmalarda yaşanan zorluklara bakıldığında; eğitimciler, otizmlili bireyleri çalıştırırken her bireyin farklı öğrenebileceğini, psikolojik durumunu göz önünde bulundurarak çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Otizmlili bireyler bireysel eğitime alışık oldukları için grup halinde çalışmanın zorlukları çoktur. Disiplinli olma, kurallara uyma, birlikte hareket etme vb. gibi. Çok hareketli, problem davranışları olan çocukların velilerinden yardım alarak sabır ve özveri ile çalışmışlardır. Burada eğitimci veli işbirliği ile zorlukların üstesinden gelinmiş ve başarılı olmuşlardır sonucu elde edilmiştir. Çocukların performanslarındaki gelişmelere bakıldığında; koro sayesinde paylaşma, sıra alma, sabırla bekleme becerileri gelişmiş, müzikalitetlerini üst seviyeye taşımışlardır. Koro içerisinde yer alan otizmlili bireylerin akademik hayatlarına “katkısı olmuştur” sonucu elde edilmiştir. Çalışma yapılırken uygulanan yöntemlere bakıldığında; eğitimcilerin görüşlerine göre, çalışmalar yapılırken nota bilmeyen öğrencilerin olması dikkate alınarak onların kolayca öğrenebileceği şarkılar seçilmiş, kulaktan işiterek öğrenmesi sağlanmıştır. Orkestra üyeleri nota ile çalıştırılmıştır. Ritim çalışmalarında Orff, Kodaly, Dalcroze metotları kullanılmıştır. Koro için uygulanan yöntemler olumlu sonuçlar vermiş başarılı olmuşlardır sonucu elde edilmiştir. Sahnede düzenli disiplinli davranma birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerine bakıldığında; yapılan çalışmalarda, otizmlili bireylerin güvende olduklarını hissetmeleri, sevgi, sabır, hoşgörü ile disiplinli olmaları eğitimci veli işbirliği ile sağlanmış, doğal öğrenme süreçleri bu şekilde tamamlanmıştır. Otizmlili bireylere sevgi, sabır, hoşgörü ile yaklaşp, onların anlaşılabilmesi sağlanırsa pek çok zorluğun üstesinden gelip, başarılı olabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada, otizmlili bireylere olanak sağlandığında potansiyellerini ortaya koyarak önemli başarılarla imza atabildikleri ve orkestra-koro çalışmalarının onları akademik müzik eğitime katkı sağladığı ve sosyalleştirdiği görülmüştür. Özveri, sevgi,

sabır gösterildiğinde ve doğru iletişim kurulduğunda neler başarabildiklerinin önemi ortaya çıkmıştır. Çevrimiçi yapılan provalara ve canlı yayın konserlerine düzenli katılım gösteren İZOT ve İZOT Mini üyelerinin grup aidiyeti bilincini daha çok hissettikleri görülmüştür. Uzaktan eğitimin başlamasından sonra motivasyonlarının daha çok arttığı, yeni öğretilen şarkıları ev ortamında sıklıkla dinleyerek çalışma yaptıkları ve böylelikle müzikal performanslarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Arkadaşlarını ve eğitimcilerini her hafta düzenli olarak canlı yayında görmeleri, sohbet etme olanaklarının olması, kendileri gibi diğer arkadaşlarının da evlerinde olduğunu görmeleri pandemi sürecini kabullenmelerinde etkili olmuştur.

İZOT'tan da model olarak diğer illerdeki otizmli bireylere örnek olmuştur. Çeşitli sivil toplum kuruluşları ve özel eğitim merkezleri koro çalışmalarına başlamışlardır. Örneğin Azerbaycan'da bir özel eğitim merkezi otizmli bireylerden oluşan Mavi Yürekler isimli müzik grubu kurmuştur.

Erken yaşta eğitiminin önemi ortaya çıkmış ve özel eğitim saatlerinin yetersizliği sonucunda pek çok otizmli birey eğitimden yeterince yararlanamamıştır. Özel eğitim kurumlarındaki bireylerin ders saatlerinin arttırılması konusunda devlet desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Müziğe yetenekli otizmli bireylere yönelik müzik okullarının açılmasıyla birlikte alanda çalışan uzman eğitimcilere ihtiyaç duyulmaktadır. Özel eğitim bölümünde eğitim alan öğrencilerin özellikle staj döneminde saha çalışmalarını bire bir yapmalarına ve farklı öğrenen engel gruplarıyla çalışmalarına olanak sağlanmalıdır. İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu ve özel gereksinimli bireylerden oluşan toplulukların Turizm ve Kültür Bakanlığı'nın bünyesinde devlet korusu olması hem toplumsal farkındalık açısından hem de bireylerin kendi ayakları üzerinde durmaları açısından önem arz etmektedir. Ayrıca üniversitelerin müzik bölümünden mezun olan otizmli bireylere iş olanağı sağlanması da akademik eğitimin sonucu olarak değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Apaydın, M. (2001). Koro ile Müzik Eğitimi'nin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi. İçinde; *1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 1-3 Kasım 2001, Ankara, Türkiye, ss. 131-140.
- Ayata, E. ve Aşkın, C. (2008). Müziğin Beynin Bilişsel Fonksiyonlarına Olan Etkisi. *İTÜ Dergisi/b Sosyal Bilimler*, 5(2), 13-22.
- Bağcı, H. (2007). Müzik Eğitimi Yoluyla Şiddet Karşısında Kazançlarımız. İçinde; *3. Ulusal Sanat Eğitim Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 19-21 Kasım 2007, Ankara, Türkiye, ss. 543-552.
- Berrakçay, O. (2008). *Müziğin Bir Yaygın Gelişimsel Bozukluk Tipi Olan Otizmde Ortaya Çıkan Problemler Davranışlar Üzerindeki Etkisi: Ritim Uygulaması Çerçevesinde 4 Örnek Olay*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Birkan, B. (1999). Otistik Bir Çocuğa Öğrenmeye Hazırlık Becerilerinin Öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2(3), 51-57.
- Brunk, B. K. (1999). *Music Therapy: Another Path to Learning and Communication for Children in The Autism Spectrum*. Arlington TX: Future Horizons.
- Carta, J. J., McElhattan, T. E. & Guerrero, G. (2016). The Application of Response to Intervention to Young Children with Identified Disabilities. In *Handbook of Early Childhood Special Education* (pp. 163-178). İsviçre: Springer International Publishing.
- Çadır, D. ve Avcıoğlu, H. (2013). Zihinsel Engelli Öğrenciler İçin Müzik Terapi Yöntemine Göre Hazırlanan Sosyal Beceri Öğretim Programının Etkililiği. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counselling*, 2(1), 46-63.
- Çankır, B. (2020). *Müziğe Yetenekli Otizmler Çocukları Olan Ailelerin Sorunlarının Betimlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8.
- Çoban, A. (2005). *Ruh ve Beden Sağlığı için Müzik Terapi*. (1. Baskı). İstanbul: Timaş Yayınları.
- Çopuroğlu, Y. C. ve Mengi, A. (2014). Toplumsal Dışlanma ve Otizm. *Turkish Studies*, 9(5), 607-626.
- Dinçer, M. G. (2009). *Müzik Dersi ve Ders Dışı Müzikal Etkinliklerin İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Sosyalleşmelerine Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Doğanarslan, E. (2008). *Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Dursun, D. (2012). *Siyaset Bilimi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Erdoğan, M. Y. (2006). Yaratıcılık ile Öğretmen Davranışları ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(17), 95-106.
- Favazza, P. C. & Siperstein, G. N. (2016). Motor Skill Acquisition for Young Children with Disabilities. In *Handbook of Early Childhood Special Education* (pp. 225-245). İsviçre: Springer International Publishing.
- Göğüş, C. (2007). *Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Ulusal Müzik Kültürüne Dayalı Başlangıç Piyano Eğitimine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Gök Akkılıç, A. (2019). İlköğretimde Ses Eğitimi ve Şarkı Söylemenin Kişilik ve Sosyalleşme Üzerine Etkisi. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 9(2), 262-273.
- Göklen, A. ve Evginer, G. (2022). Müziğe Yetenekli Otizmlili Bireylerin Eğitimlerini Destekleyici Çalışmalar: Otizm ve Müzik Yaz Okulu Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 8(15), 105-131.
- Gökmen, U. (2010). *Otizm Tanısı Almış Bir Çocuğun Müziğe ve Müzik Çalışmalarına Verdiği Tepkilerin Betimlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gün Duru, E. ve Köse, H. S. (2012). Klasik Müzik Dinlemenin İlköğretim Öğrencilerinin Sınav Başarılarına Etkisi. *Fine Arts*, 7(2), 143-149.
- Güven, E. (2011). Müzik Dersleri ve Kaynaştırma Uygulaması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(3), 709-718.
- <http://www.musictherapy.org> (Erişim Tarihi: 10.09.2020).
- İçli, G. (2005). *Sosyolojiye Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Joseph, J. D., Strain, P., Olszowski, A. & Goldstein, H. (2016). A Consumer Reports-Like Review of the Empirical Literature Specific to Preschool Children's Peer-Related Social Skills. In *Handbook of Early Childhood Special Education* (pp. 163-178). İsviçre: Springer International Publishing.
- Kınalı, G. (2003). Zihin Engellilerde Beden-Resim-Müzik Eğitimi. İçinde; *Farklı Gelişen Çocuklar* (Ed: A. Kulaksızoğlu), ss. 244-268. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Önal, O. (2010). *Otistik Çocuklarda Müzik Eğitimi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Özata, E. (2010). *Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Özbey, Ç. (2005). *Otizm ve Otistik Çocukların Eğitimi: Yalnızlık Ülkesine Yolculuk*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Özdemir, G. ve Yıldız, G. (2010). Genel Gelişim Sürecinde Müziksel Gelişim. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 77-90.
- Öztop, S. (2007). *Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi ile Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pektaş, S. (2016). Otizm Spektrum Bozukluğu Tanısı Almış Çocuklarda Müzik Eğitiminin Önemi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 4(1), 95-110.
- Savucu, Y. (2020). Otizmlili Çocuklarda Erken Tanı, Eğitim ve Fiziksel Eğitiminin Önemi. *IJSETS International Journal of Sports, Exercise & Training Sciences*, 6(3), 105-109.
- Sazak, E., Bozak, B., Çay, E. ve Delimehmet Dada, Ş. (2020). Erken Çocukluk Özel Eğitimine Yönelik Türkiye'de Gerçekleştirilmiş Tek Denekli Araştırmaların Gözden Geçirilmesi. *SBedergi*, 4(6), 1-25.
- Soysal, Ş. (1999). *Erken Doğan Bebeklerle Normal Doğan Bebeklerin Psikomotor ve Duygusal Gelişimlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bir Çalışma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sökezoğlu Atılgan, D. ve Ördökcü, Ş. (2015). İlkokul Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Koro Eğitiminin Rolü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-40.
- Sucuoğlu, B. (2017). *Zihinsel Engelliler ve Eğitimleri (The Mentally Disabled and Their Education)*. Ankara: Kök Press.
- Sun, M. (2012). *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. Ankara: Mey Yayınları.

- Şendurur, Y. ve Akgül Barış, D. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Teitelbaum, P., Teitelbaum, O., Nye, J., Fryman, J. & Maurer, R. G. (1998). Movement Analysis in Infancy may be Useful for Early Diagnosis of Autism. *Proc Natl Acad Sci*, 95(23), 13982-13987.
- Thaut, M. H. (1988). Measuring Musical Responsiveness in Autistic Children: A Comparative Analysis of Improvised Musical Tone Sequences of Autistic, Normal and Mentally Retarded Individuals. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 18(4), 561-571.
- Trevarthen, C. Aitken, K. Papoudi, D. & Robarts, J. (1998). Music Therapy For Children With Autism. In *Children with Autism: Diagnosis and Interventions to Meet Their Needs* (2nd ed.) (pp. 172-209). London: Jessica Kingsley.
- Türkmen, U. (2021). *Buğra Çankır Umut Işığı*. Ankara: İzge Yayıncılık.
- Türkmen, U. ve Çankır, B. (2021). *Otizmli Ama Yetenekli-Otizmli Çocukları olan Aileler ve Müzik*. Ankara: İzge Yayıncılık.
- UNESCO, 2020a; 2020b; UNICEF, (2020). *Emergency Remote Teaching in a Time Global Crisis Due to Corona Virus Pandemic Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi.
- Uslu, M. (2009). *Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkiye'de Müzik Eğitimi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.
- Uyan, Z. D. (2012). *Özengen Müzik Eğitimini Alan ve Almayan İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının ve Okula Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Vuijk, P. J., Hartman, E., Scherder, E. & Visscher, C. (2010). Motor Performance of Children with Mild Intellectual Disability and Borderline Intellectual Functioning. *Journal of Intellectual Disability Research*, 54(11), 955-965.
- Westendorp, M., Hartman, E., Houwen, S., Smith, J. & Visscher, C. (2011). The Relationship Between Gross Motor Skills and Academic Achievement in Children with Learning Disabilities. *Research in Developmental Disabilities*, 32(6), 2773-2779.
- Wimpory, D. C. & Nash, S. (1999). Musical Interaction Therapy-Therapeutic Play for Children with Autism. *Sage Journals*, 15(1), 17-28.
- Yavuz, K. E. (2005). *Çoklu Zeka Teorisi Uygulama Rehberi*. (2. Basım). Ankara: Ceceli Yayınları.
- Yener, S. ve Öztürk, E. (2008). İlköğretim Kurumlarında Şiddetin Önlenmesinde Müzik Eğitiminin Önemi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 14(5), 111-112.
- Yılmaz, N. (2013). Sosyalleşme Sürecinin Siyasallaşma Boyutu. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9(19), 319-331.
- Yüksel, A. (2005). Otizm Genetiği. *Cerrahpaşa Tıp Dergisi*, 36(1), 35-41.
- Yünlü, F. ve Sağlam, M. (2004). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Görüşleri, İçerikle İlgili Güçlükleri ve Eğitim Gereksinimleri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 3(6), 211-226.

EKLER DİZİNİ

Sayfa

Ek 1: Velilerle Yapılan Görüşmelerin Çeviri Yazımı	58
Ek 2: Gönüllü Eğitimciler ile Yapılan Görüşmelerin Çeviri Yazımı	73
Ek 3: İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Pandemi Dönemi Çevrimiçi Provaları ve Konserleri.....	97
Ek 4: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul Kararları	98

Ek 1: Velilerle Yapılan Görüşmelerin Çeviri Yazımı

GK1

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Koro fikri olmadan önce Orçun hocamız bana geldi. Bildiğiniz gibi ben bir yandan da dernek başkanıyım. Orçun hoca geldi ve bana dedi ki ben otizmlili bireylerden oluşan bir koro kurmak istiyorum dedi. Bana açıkçası çok olabilir bir şey gelmemişti, biraz zor olacağını düşünüyordum, bunu Orçun hocaya da ilettim. Hocam, zor olduğunu biliyorsunuz değil mi dedim. O da bana 3-4 öğrenciyle başlayacağım dedi, Bunlardan birinin de oğlumun olmasını istiyorum. Tamam seve seve kabul ettik. Bu şekilde tanıştık ve ilk öğrenci oğlum oldu.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Orçun hocanın talebiyle oğlumu koroya dahil etmiştik, zaten oğlumun da lise tahsilinde müzik bölümünde okumasını istemiştik. O nedenle müziğe çok yabancı değildik. Oğlum piyano çalışıyordu küçük yaştan beri de müzik eğitimi almıştı. (6 yaşından beri) zaten müzikle uğraşması ideallerimiz arasındaydı. Eğitim süreci farklı bir yöne doğru gitse de daima müziğin hayatında olmasını istiyorduk. Müziğin onu geliştireceğine, gelişimine katkı sağlayacağını biliyorduk. Bu nedenle çalışmalara katılmasına karar verdik.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Belki de bu hesap etmediğimiz ama en çok faydayı aldığımız alandı bizim için oğlumda gördüğümüz gibi birçok koro mensubu çocuklarda da bunu gözlemledik. Türkiye de en sosyal otizmlili grubu İZOT grubudur. Seyahatlere giderken otobüs şoförlerinden, konaklama merkezlerindeki garsonlardan, otellerdeki görevlilere kadar birçok kişiyle iletişimleri oldu ve hepsi de çok ciddi sosyal ilişkiler kurdular. Gittikleri yerde davet edenlerle arkadaşlıklar kurdular. Sosyalleşmeleri açısından olağanüstü gelişimleri vardı. Ben oğlumda da bunun faydalarını çok gördüm.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Aslında bizim akademik anlamda müzikal eğitim anlamında bir beklentimiz yoktu ama, müziğin getirdiği diğer duyguların onun eğitim hayatına katkısı olduğunu gözlemliyorduk. Bu nedenle daima müziğin hayatında yer vermemiz gerektiğinin bilincindeydik. Aslında İZOT'ta tam da bizim hedeflerimize hitap etti. Çok ciddi katkıları oldu. Oğlumun akademik eğitimi sırasında herhangi bir derse katılımındaki ya da o derse ait ödevlerin yapımındaki bir disipline olma durumunu en başta sağladı. Bir yandan da zihinsel gelişimine katkısı olduğunu düşünüyorum, bunu gözlemliyoruz. Müziğin bütün bireylere zihinsel anlamda çok ciddi katkıları olduğunu biliyoruz. Birde böyle bir koro ve orkestra içerisinde olmak ve bir takım ruhu edinme, disiplinli hareket etmeyi yeri geldiğinde söyleme yeri geldiğinde susma becerileri onu birçok alanda geliştirdi eğitim hayatına da çok katkıları olduğunu gördük.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Davranış problemlerine ciddi katkısı olduğu gibi davranış geliştirmeye de çok ciddi katkıları oldu. Yani biraz önce söylediğim gibi onun birçok toplumsal kurallara adaptasyonunu, seyahat süreçleri dahil olmak üzere koro ile gittiği birkaç günlük seyahatler onun bir grup dahilinde hareket etmesini ve bu gruba uyum sağlaması becerilerini geliştirdi. Dolayısıyla bir restaurantta oturup yemek yeme, sıra bekleme ya da otel kurallarına uyma gibi birçok alanda davranış geliştirmesine katkısı oldu bu da İZOT'un yan katkıları diye düşünüyorum, yani aslında bir çok çocuğun müzikal gelişimine katkısı oldu ama bence en belirgin katkılardan birisi de davranış geliştirmeleri yönünde oldu bu nedenle orada bulunmasından çok memnun kaldık.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Belki çocuklarımızdan çok bazı velilerimiz bunu dile getiriyor, annelere ve babalara katkıları olduğunu söylüyorlar. Anneler ve babaların birbirlerinden hem çocuklarıyla ilgili hem de süreçlere dair bilgi aktarımlarına sebep oldu. Uzun seyahatlerde bol bol sohbet etme imkanları oldu. Sadece sohbetle bile velilerin ve bizlerin geliştiğini psikolojik anlamda kendimizi çok iyi hissettiğimizi ve diğer yandan faydalı bilgileri de birbirimize aktarabildiğimizi düşünerek ya da belki de sadece dünyada yalnız olmadığımızı bu problemi yaşayan tek kişi olmadığımızı biliyor olmak dahi bizi çok

mutlu etti. O gruba ait olmak ve onlarla birlikte eğlenceli birçok ortamı da paylaştılar aileler birlikte oldukları zaman birbirlerini eğlendirmeyi de biliyorlardı. Bunun bize özellikle de eşime daha çok oğlumla bir arada olan çok ciddi katkıları oldu. Bunu biliyorum. Seyahate gidip geldiklerinde bambaşka insanlardı. Bende bir baba olarak bunu görmekten çok mutlu oluyorum. Benimde katıldığım birçok İZOT seyahatlerinde döndükten sonra kendimi tekrar sıfırlanmış olarak hissettim. Aslında bir grup otizmliyle birarada seyahatlere gitmek çoğu zaman insanları korkutur ama hiçte öyle korkulacak bir şey değildi ve çokta eğlenceliydi.

GK2

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu'nun kurucusu olan Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay benim kızımın sanırım 8 yaşından beri tanıdığı bir öğretmen, dernekte bir etkinlikte tanışmıştık yıllar önce sonrasında da hep kızımın müziğe başlama ve müzik eğitimi alma girişimlerinde zaman zaman birlikte çalıştık. Orkestra kurulduğu dönemde zaten kızımı güzel sanatlar lisesine hazırlamış olduğu ve yakın görüştüğümüz bir dönemdi. Kuruluş aşamasından o nedenle haberdardım. Bu şekilde başlamış olduk.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Birinci soruda da söylediğim gibi Orçun hocayla beraber çalışmaktan memnun olduğumuz ve güvendiğim bir insandı bu yüzden gönüllü olarak başlatacağı bu organizasyonda yer almak bizimde çok içimize sinen istediğimiz bir şeydi. Bu şekilde koroda yer almaya karar verdik.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Sanırım benim çocuğumda en çok sosyalleşme açısından katkı sağladı diyebilirim. Hangi alan daha ağır basıyor dersiniz, çünkü benim kızım evde daha çok zaman geçirmeyi seviyor ve sosyal ortamlarda bulunmak, seyahat etmek onun çok tercih ettiği şeyler değil ama İzmir Otizm Orkestrası ve Korusuyla hem İzmir'de pek çok farklı salonda, pek çok farklı okulda sosyal ve açık alanda konserlerde bulundu. Hem de İzmir dışında pek çok ilçe, ilde, ülkede yurt dışında çok fazla konsere katıldı. Tabi bunlar için aynı zamanda yolculuklar yapmak zorunda kaldı, topluluk içinde hareket etmenin ve kurallara uymak zorunda kaldı. Bir mola yerinde seçeneklerden ihtiyaçlarını gidermeyi öğrendi, kalabalık ortamda alışveriş yapmayı öğrendi. Yine orada farklı lezzetler

denemeyi öğrendi, mesela baklava yemezdi. Gaziantep'te İZOT'la konsere gittiğimizde baklava yemeğe başladı. Sosyal hayata katılım anlamında kızıma çok çok önemli katkısı olduğunu düşünüyorum, İZOT'lu olmanın, bunun yanı sıra salonlarda sıranın kendisine gelmesini beklemekte önemli bir katkı olduğunu düşünüyorum sosyal anlamda Çünkü normal olarak bir konser izlemek kızımın çok tercih ettiği ve yapmak istediği bir şey değil ve bizim yapmakta çok zorlandığımız şeyler, çok sıkıntı yaşıyoruz hala daha ama İZOT'la birlikte gittiğimiz etkinliklerde sıranın kendisine gelmesini beklemek en büyük kazanım ama sonrasında kazanamadığımız bir şey var belki ileride o da başarlılır, etkinlik bittikten sonra etkinliğin sonuna kadar oturmak ve beklemek konusunda maalesef bir ilerleme sağlayamadık, o da kızımın eksisi olarak hala duruyor.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Akademik anlamda direkt olarak İZOT'la akademik eğitimini destekleyecek ders yapmadılar aslında ama kızımın liseye başlaması ve İZOT'un kurulması aynı yıl. Kızım liseye güzel sanatlar lisesine başladıktan birkaç ay sonra kuruldu. Sahne tecrübesi, sahnede yer alma, sıra bekleme gibi beceriler tabi ki akademik yaşantısına çok etki etti. Yanı sıra birbirimizi görerek korodaki aileler de birbirini görerek; Bizden 1 yaş büyükler, 1 yaş küçükler birbirimizi görerek akademik olarak yapılabilecekleri de göstermiş olduk. Yani umut ve motivasyon anlamında da katkı sağladık. Yine şarkı söylemek, eşlik etmek, eşlik becerisi çok önemli bir şey müzisyenler açısından Kızım bunu okulda akademik olarak herhangi bir derste almadı ama İZOT'ta şu anda belki yüzün üzerinde esere eşlik çalabiliyor. Bunlar Türk Sanat Müziği, Pop Müzik, Türkülerden başka klasik bazı parçalardan pek çok esere eşlik yapabiliyor ve bu çalışmalar hep İZOT'un pekiştirmesiyle İZOT'la birlikte oldu. En büyük katkısı eşlikli müzik yapmak anlamında akademik beceri olarak katkı olduğunu düşünüyorum. Dediğim gibi birbirimizin olumlu etkileyerek İZOT çatısı altında akademik eğitimi sürdürmek anlamında bir motivasyon sağlaması çok büyük bir kazanım diye düşünüyorum.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Sanırım daha önceki soruların birinde biraz bahsetmiştim; Kızımın bekleme, seyahat etme problemi var çok tercih etmiyor, sosyal ortamlarda olmayı ve bizim için İZOT’la birlikte bunlar çok yapabildiğimiz şeyler oldu. Sıra bekleme, salonda oturup herkesle birlikte konuşmaları dinleme gibi 2 saate yakın salonda bekleme başbakanın olduğu bir toplantıda bile oturup sırasını bekledi sahneye çıkmak için. Bunlar hep olumlu kazanımlar. Umarım daha devam ettiririz, pandemi biter de yeniden bu beceriler artarak devam eder.

6- İZOT’un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Valla nasıl olmasın? Bir kere burası çok büyük aile yapılanması, herkes çocuğunun peşinden fedakarca koşturan anneler, babalar bu dayanışmayı görmek bile insana mücadele gücü ve azmi katıyor. Yani psikolojik destek birbirimize gidip belki direk olarak destek olamazsak bile birbirimizin çabasını gördükçe motivasyonumuz ve çabamız artıyor, en çok bunu görüyorum ben. Yanı sıra lokal olarak bazen kişiler birbirlerine tabi ki 40 kişi 60 kişi arasında komple bir dayanışma ortamı sağlamak mümkün değil ama, mesela biz ailelerle ve daha yakın görüştüğümüz insanlarla zaman zaman farklı konularda dayanışma içerisinde oluyoruz. Birbirimizle fikir alışverişi yapıyoruz. Özellikle akademik becerisi ve eğitim konusunda birbirimize çok rol model oluyoruz. Bizden öncekilere çok sorduk lise eğitiminde neleri nasıl yaptıklarını sorduk, derslerde nasıl başarı sağlandığı, derslerde ilerlemeyi nasıl sağladığınız gibi sorular oluyor birbirimize. Bize de bu tarz sorular soruluyor, bu anlamda da dayanışma sağlıyoruz. Sahne becerilerine de birbirimize dayanışma sağlıyoruz gerektiğinde kızım arkadaşının bir sahnesinde ya da arkadaşı kızımın bir sahnesinde ona destek oluyor. Bunlar bizim birbirimizin dayanışma içerisinde olduğunu gösteriyor. Tabi ki güven veren şeyler. Bir grubun içerisinde olmak, o gruba ait olmak insanı psikolojik olarak rahatlatıyor. Burada yer almak ve İZOT ailesiyle birlikte hareket edebiliyor olmak çok büyük bir nimetmiş. Pandemi bunu daha da net hissettirdi hepimizin bazen mırın kırın ettiğimiz ortamlar olabiliyordu. İşte burası kalabalık, çok sıkıcı gibi söyleniyorduk, (çalışma ortamları için bahsediyorum) ama şimdi ah o günler geri gelse diye dört gözle bekliyoruz. Tabi ki en başta dediğim gibi 40 kişinin 60 kişinin yüzde yüz uyumla birlikte bir arada çok mümkün değil. Elbette arada anlaşmazlıklar ya da birbirine yakın davranmayanlar diyelim ama grup içerisinde belli bir harmoni ile belli bir düzende gidiyor ilişkiler. Bunun da en büyük etkisinin hani başta Orçun hocam olduğunu düşünüyorum. Çünkü çok dengeli bir şekilde herkesle iletişimi var, kimseye karşı olumsuz bir tavrı yok,

yine aramıza katılan genç arkadaşlarımız da süreç içerisinde aileden oldular. Hepsi bizim için çocuklarımızla beraber canla başla çalıştılar. Seyahatlerde bizim çocuklarımızı onlar gözettiler gittiğimiz yerlerde. İZOT'ta çok güzel şeyler yaşadık ve çok güzel anılar biriktirdik. Bir kısmı artık belki de ulaşılmaz gibi görünüyor hepimize dilerim daha ileride daha güzel günlerde daha güzel anılar biriktireceğimiz yeni dostlar, yeni katılımcılar olur. Kızımın bir hedefi var 2037 de İZOT'tan emekli olacak, geçen akşam Orçun Hocayı ziyaret ettiğimizde soruyordu Orçun hoca kızıma ne zaman emekli olacaksın diye. Sonra da Orçun hoca emekliler korosu kurarız dedi. Böyle sanırım sonsuza kadar sürecek.

GK3

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korosu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Oğlum yaklaşık 5-6 yaşlarındayken özel eğitim rehabilitasyon merkezine devam ederken Orçun hocam orada görev yapıyordu. Oğlumun müziğe olan ilgisini fark etti. Bizi müziğe yönlendirdi ve müzik derslerine başladık. Orçun hocam bize İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu'ndan bahsetti ve bizi bu koro çalışmalarına da katılmamızı önerdi. Bizde bu şekilde koroya katıldık ve hala çalışmalara devam ediyoruz.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Orçun hocam bize koroyu önerdikten sonra çalışmalara katıldık. Orada gayet keyifli güzel bir ortam vardı. Burada oğlumun mutlu olacağını düşündüm, diğer çocuklarda çok keyifli çalışıyorlardı ve bizde bu şekilde çalışmaya karar verdik.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Oğlum evden dışarı çıkmaktan hoşlanmıyordu. Dışarıda herhangi bir yerde kalmıyordu, sadece evde olmak istiyordu. Tabii ki bu da sosyalleşmesine engel oluyordu. Biz bu koroyla birlikte yurtiçi ve yurtdışı pek çok konsere gittik. Tabi ki gittiğimiz şehirlerde otellerde kalmak zorundaydık. Başka ailelerle birlikte aynı odayı paylaştık, Eren bu koro sayesinde bütün bunları aştı. Oğlum artık daha sosyal, oradaki çocuklarla ve ailelerle iletişim halinde onlarla birlikte olmayı çok seviyor. Oğlum ilk konserde sahneden atlamış yanıma gelmişti ve sahnede olmak istememişti. Şimdi sahnede 3 saate yakın kalıyor ve bundan da çok memnun. Gittiğimiz her yerde ve ortamda birçok insanla tanışıyoruz, oğlum tanıştığımız insanlarla sohbet etmeyi çok seviyor. Bu koro sayesinde pek çok zorluğu aştık ve oğlum artık çok sosyal bir çocuk.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Biz İZOT’la çalışmalara devam ederken, bireysel müzik derslerine de devam ediyorduk. Oğlum bu çalışmalar doğrultusunda müziğini geliştirdi ve yeteneğini daha çok ortaya çıkardı. Bu sayede oğlum güzel sanatlar lisesinin yetenek sınavlarına girdi ve sınavda başarılı oldu ve güzel sanatlar lisesi öğrencisi oldu. Oğlumun bu okulda olması büyük şanstı. Daha sakin bir ortam, okul çok kalabalık değil tabi ki bu da bizim için avantaj. Buradaki arkadaşları da çok iyi çocuklar oğlumu aralarına aldılar ve birlikte çok mutlular. Oğlum eğer normal bir liseye gitseydi bu kadar mutlu olacağını düşünmüyorum.

5- İZOT’ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Kesinlikle davranış problemlerinde azalma olduğu gibi neredeyse bitti diyebilirim. Oğlumun çok fazla tikleri vardı. Sosyalleşme arttıkça, konuşma, insanlarla iletişim arttıkça çok ve bunlarda azalma oldu. Yine var ama oldukça azaldı. Mesela kendine zarar verme gibi problemi vardı. Herhangi bir yerinde yara olduğu zaman o yarayı deşer ve daha da büyümesine sebep olurdu. Bunlarda azalma oldu. Gittiğimiz ortamlarda insanlarla fazla iletişim kuramıyordu, şimdi çok rahatlıkla iletişim kurabiliyor.

6- İZOT’un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Bizim çocuklarımız genelde evde çok fazla kaldıkları zaman davranış problemleri artıyor. Koro çalışmalarına ve konserlere gittiğimizde evden dışarı çıkıp gittiği yerlerde, sosyal ortamlarda bulunduğu enerjisini atmış, eve gelince çok rahatlamış ve huzurlu oluyor. Eve huzurlu ve mutlu geldiğinde dolayısıyla biz de çok mutlu ve huzurlu oluyoruz. Aynı zamanda aileler olarak ta biz birbirimizi daha iyi anlayabilen insanlarız. Çocuklar çalışmalarını yaparken aileler bir araya gelip sohbet etme fırsatı buluyoruz. Çocukların olmadığı ortamlarda sorunlarımızı konuşup birbirimizden görüş alışverişi yapıyoruz. Yaşadığımız sorunlara çözüm üretiyoruz. Mesela ben çocuğumun şu problemi vardı, şu şekilde çözdüm diyorum arkadaşşıma öneride bulunuyorum. Arkadaşım da problemini bu şekilde çözmeye çalışıyor. Sonuçta hepimiz birbirimizi çok iyi anlıyor ve sorunlarımızı konuşup çözü bulmaya çalışıyoruz. Koro sayesinde yaptığımız yolculuklarda da aynı şekilde birlikte yemek yemek bile bizi çok rahatlatıyor. Hem biz, hem de çocuklarımız sosyalleşiyor. Koro sayesinde çocuklarımız çok gelişti, sosyalleşti ve en önemlisi koroda olmaktan çok mutlular. Dolayısıyla onlar mutlu ve rahat olunca

bizlerde çok mutlu ve rahat oluyoruz.

GK4

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Benim kızım güzel sanatlar lisesine hazırlanıyordu, bende internetten özel bireylerle çalışan bir öğretmen arıyordum, sürekli Orçun hocanın ismine rastladım ve kendisine ulaştım. Kızımla birlikte müzik çalışmalarına başladılar ve bize İzmir Otizm Orkestrası ve korosundan bahsetti ve yönlendirdi. Biz de koro çalışmalarına katılmaya karar verdik, çalışmalara devam ediyoruz.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Orçun hocam kızımla çalışmalarında bize korodan bahsetmişti, hocamızın yönlendirmesiyle grup çalışmasını deneyimlemek istedik ve bu şekilde koroyla çalışmaya karar verdik.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Benim kızım müzik konusunda yetenekli, severek müzik yapıyordu fakat sosyalleşmesi çok eksikti. Koroyla çalışma sonucunda bir gruba aidiyet, sosyalleşme ve topluluk karşısında yeteneğini sergilemesi gibi çalışmalar yapmış oldu. Kendine özgüveni arttı. Bu koronun sosyalleşme açısından bize çok faydası oldu.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Bu koroyla çalışmak yukarıda da söylediğim gibi özgüvenini arttırdı. Kızım çeşitli yarışmalara katıldı. Orçun hocamızla birlikte Kazakistan'a gittik. Oradaki bir etkinliğe katıldık. Bu kızım açısından çok güzel bir etkinlikti. Onun için çok güzel bir deneyim oldu, yurtdışında ülkemizi temsil etmek elbette bizi çok mutlu etti. Ayrıca İstanbul'da yapılan uluslararası bir yarışmada özel kategoride yarıştı. Orada ödülleri aldı. Akademik başarı olarak hem ödül alması, hem de derslerine çok katkısı oldu. Şu an özel bir üniversitenin piyano bölümünde okuyor ve akademik derslerini gerçekleştiriyor.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Tabii ki sosyal yaşantıya uyum sağlamada yararı oldu. Kalabalığa karşı olumlu,

uyumlu, grupla çalışmaya alıştı. Bir topluluk karşısında sahneye çıkmaya alıştı. Sıra beklemeyi, sabırlı olmayı öğrendi. Kendisine olan özgüveni arttı. Bu türden sosyal beceriler edindi. Bunlar bizim için olumlu gelişmeler.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Tabi ki bir gruba ait olma, sosyalleşme, bir hedefin, bir amacın olması çocuğa mutluluk veriyor. Bir amaç olduğu zaman hepimizde olduğu gibi onda da güzel duygular oluşmasını sağlıyor. Velilerle de bir araya gelince fikir alışverişinde bulunuyoruz. Bunun bize de yararı oluyor. Burada oturup başka velilerin dertlerini dinleyince bazen kendimize dert olarak gördüğümüz şeylerin dert olmadığını fark ediyoruz. Biz veliler bir araya gelip, çay içerken bir yandan da sohbet edip sorunlarımızı paylaşıyoruz. Hatta çocuklar yanımızda yokken biraz olsun soluklanıyoruz. Koro çalışmalarının gününü iple çekiyoruz, hem çocuklarımız, hem de biz veliler bir arada çok mutlu oluyoruz. Çocukların da bir amacı oluyor, sahneye çıkmak, alkışlanmak ve bir şeyleri başarmak. Tabi ki bu da biz ailelere ve çocuklarımıza olumlu yansıyor.

GK5

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Ben özel eğitime bir rehabilitasyon merkezine gidiyordum. Sanırım 2013 ya da 2014 yılı olacak orada Orçun hocamla tanıştım ve bana böyle bir koro olduğunu söyledi ve benim katılmamı söyledi. Bende böylece koroya dahil oldum.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz? (Kendisi)

Koro çalışmalarına başladıktan sonra oradaki arkadaşlarımı çok sevdim ve burada çok mutlu olacağıma inandım ve bu koroda yer almaya karar verdim. Gönüllü olarak hocalarımıza yardımcı oluyorum.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Bana sosyalleşme bakımından çok yararı oldu. Arkadaşlarımla konuşma, göz teması kurmama yardımcı oldu. Kendime olan özgüvenimi arttırdı. Sahneye çıkınca çok mutlu oluyorum. Seyahatlerde ailelerle ve arkadaşlarımla birlikte çok güzel kaynaştık ve bu bizi çok mutlu ediyor. Mesela pandemi girdi araya çok görüşemiyoruz buna çok üzülüyoruz. Aileler ve arkadaşlarımızla birlikte aktivitelere katılıyorduk ama şimdi bunu yapamıyoruz. Tek temennimiz pandeminin bitmesi.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Bu koro sayesinde güzel sanatlar lisesi müzik bölümünü kazandım ve liseyi başarıyla bitirdim ve yine bu koro çalışmaları ve bireysel müzik dersleri sayesinde Üniversitenin müzik öğretmenliği bölümünü kazandım ve eğitim hayatıma devam ediyorum.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz? (Senin)

Örnek verecek olursak, çok olgunlaştığımı düşünüyorum. İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu sayesinde motivasyonum arttı. Benim daha sosyalleşmemi sağladı. İnsanlarla iletişim kurmamda çok yararı oldu. Davranış problemlerim azaldı, daha anlayışlı oldum. Ben burada çok mutluyum.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Davranışlarımda çok büyük değişiklikler oldu, kendimi daha mutlu hissediyorum. Bazı arkadaşlarımızla sohbet edip fikir alışverişi yapıyoruz. Bazı arkadaşlarım şarkı söylemek istemedikleri zaman onları ikna edip şarkı söylemelerini sağlıyorum. Arkadaşlarımı motive ediyorum. Şarkı söylemelerine yardımcı oluyorum, bu da beni çok mutlu ediyor.

GK6

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korusuyla oğlumun gittiği özel eğitim merkezinde müzik öğretmeni olarak çalışan Orçun Berrakçay hocamız vasıtasıyla tanıştık ve koroya katılmamızı önerdi. Biz de koro ya katıldık ve oğlum korist olarak bu koroda yer aldı.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Orçun hocamızla birlikte koro çalışmasına gittik ve koroyu gördük. Beklediğimden daha iyi işler yaptıklarını gördüm, oğlumun da müziğe olan ilgisini bildiğim için karar verdik ve bu şekilde başladık.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Bu orkestra ve koro sayesinde oğlum uzun otobüs yolculuklarına katlanmayı

öğrendi. Sıra oluşturmaya, sıra beklemeyi, uykusuzluk gibi kendisinin çok zorlanacağı daha pek çok şeyi öğrendi. Daha sistemli ve programlı çalışmayı öğrendi. Bu koronun müzik anlamında bize çok katkısı oldu. Sosyalleşme anlamında da, çok gürültülü ortamlarda bulunmayı o kadar kalabalığı tolere etmeyi öğrendi. Bir arkadaş çevresi oldu, kendi yaşlılarıyla çok fazla diyaloga geçemediği için orada çok rahat hissediyordu, arkadaşları da onun gibi davranıyordu. Bu vesileyle oğlumun özgüveni de ortaya çıktı. Bir şeyler yapıyor olmak onu çok mutlu ediyordu.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Akademik anlamda evet bu koro sayesinde müzik liselerinden haberim oldu. Müziğin farklı dallarını ve çeşitliliğini öğrendik. Bu şekilde olunca bu korodan yola çıkarak yolumuza devam ettik. Oğlum güzel sanatlar lisesinin müzik bölümünde okuyor bu da bu koro sayesinde oldu. Böyle liselerin varlığını bu koro sayesinde öğrendik. Yoksa oğluma bir enstrüman alıp en fazla evde çalmasını sağladık gerçek bu. Akademik anlamda şu anda iyi bir yerdeyiz. Güzel sanatlar lisesinde okuyor şu an, kendi anladığı bir dalda eğitim alıyor. Normal bir liseye göre daha iyi ve eğlenceli bir okul.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Tabi ki olumlu anlamda değişiklikler gözlemledim. Yukarıda da söylediğim gibi sıra olmayı, beklemeyi, yeri geldiğinde aç beklemeyi (yemek saatinin gecikmesi gibi), yolculuklarda ve konser günlerinde erken kalkmayı, uykusuz kalmayı ve birçok şeyle başa çıkabilmeyi öğrendiği için, normalde evde bu gibi durumlara daha çok tepki verirken koroda bunlara çok fazla anlayış gösterdi. Daha sabırlı davrandı ve yaşamında çok fazla olumlu gelişmeler oldu.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Benim açımdan soracak olursanız, çocuklarımızdan dolayı bizim çok çevremiz olamıyor. Aslında daha önce yakın olduğumuz dostlarımızla bile özel bir çocuğumuz olduktan sonra, özellikle belli bir yaşa geldikten sonra insanların sizi kabullenmediğini görüyorsunuz. Bu korodaki veliler hepimiz aynı durumu paylaştığımız için (kaderdaş diyoruz buna) hepimiz aynı konulara gülüyoruz, aynı konulara üzülüyoruz. Dolayısıyla kendimizi bir gruba ait hissediyoruz. Bunun dışında koroyla bir yerlere gittiğimizde, normalde rutin bir yaşantımız varken büyük değişiklikler yaşıyoruz. Bu giyiminize,

konuşmanıza, duruşunuza yansıyor. Bilgi dağarcığımız geliyor. Nasıl ki çocuk için çocukken bir işe yaradığını hissediyorsa, bizde veli olarak kendimizi işe yarar hissediyoruz. Ayrıca bu koroda olunca çocuğunuz içinde bir şeyler yaptığınızı düşününce daha mutlu ve özgüvenli oluyorsunuz.

GK7

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Kızımın müziğe olan ilgisi ve kulağının iyi olması sebebiyle nereden, nasıl müzik dersi alabiliriz düşüncesiyle internet üzerinden araştırma yaparken Orçun Berrakçay'ın adına rastladım. Kızımın birlikte okula gittiği sınıf arkadaşlarının anneleri Orçun Berrakçay'ın kurmuş olduğu korodan bahsettiler, ben de onlarla birlikte koro çalışmalarına gittim ve bu şekilde koro çalışmalarına başladık.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Kızım müziği çok seviyordu, kızımın müzik aracılığıyla daha iyi iletişim kurabileceğini ve sosyalleşebileceğini düşündüğüm için bu koroya katılmaya karar verdik. Koro çalışmalarına katıldık ve hocamız da onayladı bu şekilde başladık.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Kızım çok içe kapanık, hatta dış dünyaya tamamen kapalıydı. Bu koro bu anlamda kızıma çok katkı sağladı. İletişimi yüzde yüz arttı. Çevresiyle daha kolay iletişim kurdu, sahneye çıkıp şarkı söylemesi bile bizim için olağanüstü bir durum. Kızım sahnede şarkı söylemekten çok mutlu oluyor, üstelik burada pek çok arkadaşı oldu.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Kızım koroya başladığında ilkökul düzeyindeydi. Koronun akademik anlamda da çok büyük katkısı oldu. Benim kızım müzik, ritim, dans ve sporu birleştirerek şu an lisanslı buz pateni sporcusu. Koro sayesinde müzik kulağı gelişti, ritim duygusu gelişti sporla birleştirdiğimizde ortaya çok güzel bir görsel şölen çıktı. Ayrıca kızım Manisa Güzel Sanatlar Lisesinde spor bölümünde okuyor. Hedefimiz uluslararası yarışmalarda ülkemizi temsil etmek.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Tabi ki çok olumlu değişiklikler oldu. Kızım ilk başladığımızda yerinde durmayan çok hareketli bir çocuktı. Koroya başladıktan sonra bu hareketlilik azaldı, sahnede disiplinli bir şekilde durmayı öğrendi. Kendine olan özgüveni arttı. Bu disiplinli davranışlarını normal yaşantısına da aktardı. Günlük yaşantısında da artık çok rahat ve çok mutlu.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Bize çok olumlu yansıdı. En azından yalnız olmadığımızı gördüm. Sosyalleşme açısından çok yararı oldu. Kızımla ikimiz birlikte evdeydik, içimize kapanmış durumdaydık. Bu durumdan kurtulduk, çevremiz genişledi, muhteşem arkadaşlıklar kurduk, bizim için çok güzel bir durum. Kızımla birlikte çok mutluyuz.

GK8

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz?

Oğlum özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine gidiyordu. Oradaki psikoloğumuz oğlumun farklı alanlara yönelmesi gerektiğini söyledi. Bize Orçun Berrakçay'ın kurmuş olduğu korodan bahsetti. Ben de zaten oğlumun böyle bir müzik grubu içerisinde olmasını istiyordum ve Orçun hocamızla irtibat kurdum ve bu şekilde bu koroyla tanışmış olduk.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz?

Oğlumun müziğe ilgisi vardı zaten bizde böyle bir şey istiyorduk. Önümüze böyle bir fırsat çıkınca bizde bu fırsatı değerlendirdik. Oğlum çok severek ve isteyerek bu koroya devam ediyor.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı?

Çok katkısı var anlatamayacağım kadar çok katkısı oldu. İletişim açısından, sosyalleşme açısından çok katkısı var. Çok mutlu ve farkındalığı arttı. İletişimi oldukça iyi durumda. Koro bizim hayatımıza çok katkı sağladı. Yurtiçi ve yurtdışı konserlerimiz oldu. Bu seyahatler sırasında yemek sırasında beklemeyi, sabırlı olmayı öğrendi. Tahammül gücü arttı. Bu seyahatler oğlumun sosyalleşmesine çok büyük katkı sağladı.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korusu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Oğlum okula başlamadan önce okuma yazma öğrenmişti. Biz o dönemde

Eskişehir'deydik. Okula kayıt yaptırdık ve 2. Sınıftan başladı. Fakat çok ilgisiz bir öğretmen ve sınıfta dışlanma gibi sorunlar yaşadık. Oğlumu okulda istemiyorlardı fakat ben hiç kulak asmadım bu şekilde 2. Sınıftan 3. Sınıfa geçti ve biz İzmir'e taşındık. İzmir'deki öğretmeni çok anlayışlıydı. Oğlum ilköğretimden mezun oldu. Biz okula kabullenmeme sorunu yaşadığımız için ve okullarda bizim çocukların dışlanması, akran zorbalığı endişesiyle oğlumu liseye gönderemedim. Bu benim için çok zordu. Koroya başladıktan sonra iletişimi, sosyalleşmesi artınca oğlumun özgüveni yerine geldi, tabi bizimde. Dışarıdan Liseye kayıt yaptırdım ve oğlum mezun oldu ve şu an üniversite sınavlarına hazırlanıyor. Umarım başarılı olur.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Çok olumlu değişiklikler oldu. Sahneye çıkınca sabırla beklemeyi, kurallara uymayı, verilen komutları takip etmeyi öğrendi. En önemlisi diğer çocuklarda olduğu gibi benim oğlum da çok mutlu. Kendine olan özgüveni arttı. Sahnede solo performans sergileyebiliyor. Sahnede bambaşka bir kişiliğe bürünüyor.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Çocuklarımız bu koroda olmaktan çok mutlular dolayısıyla bizler de çok mutluyuz. Çevremiz çok genişledi. Biz kocaman bir aile olduk. Başkalarıyla paylaşamadığımız sorunlarımızı biz aileler olarak paylaşıp birbirimize psikolojik anlamda destek oluyoruz.

GK9

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve korusu) ile nasıl tanıştınız? Nereden duydunuz? Gittiğim özel eğitim merkezindeki hocam aracılığıyla Orçun hocamla tanıştım.

Müziğe ilgim vardı ve bu koroya katıldım.

2- Çocuklarınızın bu koroyla çalışmasına nasıl karar verdiniz? (kendisi)

Müziği sevdiğim ve gitar çaldığım için benim gibi olan arkadaşlarımla birlikte olmak ve müzik yapmak için bu koroya katılmaya karar verdim ve katıldım.

3- İZOT çocuğunuza sosyalleşme açısından ne gibi katkı sağladı? (Kendisi)

Bu koro sayesinde empati kurmayı öğrendim. Sosyal sorumluluk projesi için gelen üniversite öğrencileriyle tanışıp onlarla arkadaş oldum. Seyahatlerimiz sırasında

yolculuklarda uzun süre sabırla oturmayı öğrendim. En önemlisi sabırlı olmak ve empati kurmak, tabi ki sosyalleşmek.

4- İzmir Otizm Orkestrası ve korosu çocuğunuza akademik anlamda nasıl katkı sağladı?

Müzik zaten ruhun gıdası tabi ki çok katkısı oldu. Ben müziği hobi olarak yapıyorum, meslek olarak tercih etmedim. Ben lisede normal lisede okudum ve şu an Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğrencisiyim. Müziğe de hobi olarak devam ediyorum.

5- İZOT'ta yer alan çocuğunuzun davranış problemlerinde azalma oldu mu? Ya da ne gibi olumlu değişiklikler gözlemlediniz?

Takıntılı davranışlarım vardı bunlarda azalma oldu. Daha öncede dediğim gibi sabırlı olmayı ve empati kurmayı öğrendim.

6- İZOT'un sizlere psikolojik yansıması nasıl oldu?

Takıntılı davranışlarımın azalması, müzik yaparken mutlu olmak, sosyalleşmem açısından ve arkadaşlık kurmam ve iletişimin çoğalması gibi yansımaları oldu.

Ek 2: Gönüllü Eğitimciler ile Yapılan Görüşmelerin Çeviri Yazımı

E1

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koruyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

2013 yılında öncesinde de çalışma yaptığım bireysel olarak çalıştığım otizmlili öğrencilerimi bir araya toplama düşüncem hep vardı. Hep bireysel çalışıyorduk. Bireysel olarak çok yeteneklilerdi ama bir araya geldiklerinde birlikte müzik icra edebilirler mi bu konu hakkında hiçbir bilgim yoktu. Birbirlerini kabul edebilirler mi, uyum sağlayabilirler mi birbirlerine ama denemekten maksimum en kötüsü olmayacaktı. Denemeden de bunu anlayamayacaktık. Dernek başkanımızla görüştüm, böyle bir koro kurmak istediğimi. Tabii en önemli konu da mekandı, nerede çalışma yapacağız. Bu konu hakkında da bir müzik vakfının başkanı ile yaptığım görüşmede salonlarını haftanın bir günü 1.5-2 saat boyunca kullanabileceğimizi söyledi ve izin verdi. İnternet üzerinden duyuruları da yaparak önce 4 öğrenci ile başladık ve haftadan haftaya bunu ücretsiz bir koro olması, müziğe karşı ilgisi olan, sadece bir çalgı icra edebilen değil aynı zamanda şarkı söyleyebilen, şarkı söylemeyi seven, belki çok dinlemeyi seven öğrencileri, gençleri bir araya getirdik. Haftadan haftaya sayımız yükseldi. Önce süreçte tektim eğitimci olarak, ailelerimizden bana yardımcı olanlar oluyordu. Çünkü yerde yatan öğrencilerimiz de oluyordu, ayağa kalkan başka davranışlar sergileyen çünkü böyle bir ortamda ilk defa bulunuyorlardı. Sahne deneyimi de olmadığı için çoğunda sadece bir oda içinde, bir sınıf içinde oturmak belki onlara sıkıcı gelebiliyordu ama müzikle birlikte birbirlerini de yönlendirmeye başladılar, birbirlerini model almaya başladılar. Evet şarkı söylerken oturarak söylemeliyiz ya da ayaktaysa da olduğumuz yerde bunu yapmalıyız gibi becerileri zaman içinde elde ettiler. Tabii ki konser deneyimi çok önemli. Konserle birlikte bu süreç daha ilerledi.

2- İZOT’la çalışmak size neler kattı?

Yukarıda söylediğim gibi bireysel olarak zaten çocuklarla çalışıyordum, onlarla çalışmak onların müziğe karşı olan ilgilerini, yeteneklerini görmek beni en başından beri çok etkilemişti. Hem duygusal olarak etkiledi, hem de akademik olarak bir yerlere geldiğini görmek, müzikteki üstün başarıları beni etkiliyordu, ama bunu koro içinde gerçekleştiriyor olmak ve birlikte müzik icra edebilmek ayrı bir keyifti benim için. Tabi bu keyfin en güzel meyvesi de konserlerde oluşuyordu. Belli bir süre prova yapıyorsun,

emek veriyorsun. İlk konserimiz kurulduktan yaklaşık sekiz ay sonra gerçekleşti. Sekiz ay boyunca sadece prova vardı. Evet bu hem çocuklar için hem de benim için belli bir mekanda şarkı söylüyoruz ama bunun sergilenme aşaması söz konusu olduğu zaman yani bir sahne deneyimi söz konusu olduğunda işin rengi de değişiyor. Daha hazırlanıyorsun, giyiniyorsun, sahneyi ayarlıyorsun, kim nerede duracak, nerede hangi şarkıyı söyleyecek, şarkı ara müziği nasıl olacak çok fazla detay var konser aşamasına geçtiğimiz zaman, tabi ilk konserimizde bunu 17 öğrenci ile birlikte gerçekleştirdik ve dört şarkıyla 13 dakika sürmüştü ilk konserimiz. Oradaki sahne uyumunu görmek, mikrofonla şarkı söylemek bunların hepsi ayrı bir deneyim. Konser sonunda bütün çocukların ayakta alkışlanması, dakikalarca ayakta alkışlanması tarif edilmez bir duyguydu tabi ki hepimiz için bu benim olduğu kadar hem ailelerin, hem de çocukların motivasyonunu çok çok arttırdı. Çünkü bir işle uğraşıyorlardı, emek veriyorlardı onun sonucu olarak alkışlanıyorlardı, bundan daha güzel bir şey olamaz sanırım.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Öncelikle tabii ki çocuklarla 2005 yılından beri otizmlili çocuklarla ve gençlerle çalışıyordum, ama bireysel çalışmalardı. Evet orada da beklemeyi, sabırlı olmayı belki bir konuyu beş kere değil, on kere anlatmam gerektiğini bunun sonucunda bir kazanım elde edeceğimi yani çocuk için de bir kazanımla sonuçlanacağını biliyordum. Bu düşünceyle zaten koro çalışmalarımı sürdürdüm ama burada çalışmak tabi bireysel çalışmadan daha farklı bir süreç. Çünkü aynı anda söyletmeye çalışıyorsunuz, aynı anda bir müzik icrası yaptırmak benim için de yeni bir deneyimdi. Tabi burada müziğe karşı yani daha çok konuşma ve şarkı söyleme anlamında çok gelişmiş öğrencilerimiz var ya da ritim duygusu gelişmiş olan öğrencilerimiz var ya da çalgı anlamında destekleyecek öğrencilerimiz var. Herkesin burada kendi yetenekleri doğrultusunda çalıştırıp ortak bir performans sergilemek en güzeli, burada en önemli şey her çocuğa ayrı bir görev veriliyor olması. Orada sahneye çıktığı zaman kendi aidiyetinin yani bir grup aidiyetinin farkına varması ben de bu ekibin bir parçasıyım demesi, benim de burada şöyle bir görevim var en basitinden ritim çalgısını bile elinde sallaması bu aidiyeti arttıran bir şeydir. Sadece bu çocuğu hiçbir şey yapmadan sahneye çıkarıp bekletmek bu çok doğru gelmiyor açıkçası bana. Çünkü çocuk açısından empati kurmak lazım. Ben buradayım ama hiçbir fonksiyonum yok niye sahnedeyim, ayakta burada bekliyorum bir şey yapmadan. Bir görev olduğu zaman zaten sende ifade ediyorsun otizmliler görev adamı, evet o görevi

sadece ayakta durmak değil, katkıda sağlamak ekibe evet bu iletişim becerisi zayıf olabilir ya da eksikliği, fazlalığı olabilir öğrencinin. Dolayısıyla bu süreçleri iyi planlamak lazım ve herkesin en basitte olsa yapabileceği bir görev vererek o grup bilincini, o grup aidiyetini arttırmak lazım. Bunları sağlayınca tabi ki bana ne katıyor, ben de birlikte çalışmak, bir ekibi yönetme nasıl olur, özellikle kırk tane otizmlili bir birey nasıl bir müzik etrafında birleşip yönetilebilir. Bu süreçte bunu deneyimledim, bunu dışında belki de hitap etme gücüm biraz daha arttığını düşünüyorum, eskiden bende belki daha çok heyecanlanıyordum sahneye çıktığımda, konuşma yaparken ya da protokole konuşurken, neyi nasıl vurgulamam gerektiğini, daha düşünüyordum ama sonra bu sahne deneyimiyle birlikte herhalde eski videolarımı izlediğimde o gelişimi görebiliyorum. Bana da bir özgüven kattı tabi ki çocuklara olduğu kadar. 208 sahne aldık yurtiçi ve yurtdışında bu sadece eğitimcileri değil, çocukları da, aileleri de geliştiren bir süreç oldu. Bence hepimize katkı sağladı bu süreç.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Yukarıda söylediğim gibi çalışmalarda önce tek olduğum için ve çocuklar nasıl davranması gerektiğini en başta bilmedikleri için, daha çok bireysel hareket etmeyi sevdikleri için zorluklar tabi ki oldu. Çocukların bazıları ayağa kalkıyordu, yere yatıyordu evinde gibi davranıyordu açıkçası, ama burada bir grup çalışması varsa bir kural olmalı yani nerede oturmalı, çünkü bir müzik icra ediyoruz. Burada solistler nerede durmalı, koro nerede yer almalı, orkestra birbirine yakın olmalı bunların hepsi bir kural (Şarkı söylemek istemedikleri zamanlar oldu mu?) Tabii olabilir çocukların o anki psikolojisi hava yağmurludur, biraz daha karamsardır olabilir ama burada yani çocuğun psikolojisi farklı olsa da en azından ortam içinde yer alsın, dinlesin o an söylemek istemeyebilir, zorla söyletemezsin. Şarkıyı dinlemesi o ortamda yer alması bile bir sonraki provada en azından bir kulak dolgunluğu sebep oluyor ve dolayısıyla öğrenme süreci daha hızlı geliyor. Sen bunu söylemiyorsun, provaya gelme demek tabi ki iyi bir şey değil. Provada olumsuz bir durum yaşanacak olursa, problem davranışı olabilir, gergin olabilir böyle bir durumda haydi istersen bir hava al, gel demek iyi olur. Sen şunu yapıyorsun, kendini yere atıyorsun bundan sonra provaya gelme, cezalıydın demek çözüm yöntemi değil. O anda dışarı çıkabilir, bir hava al gel denebilir. Biraz empati kurmak gerekir. En azından söylemese bile o gün söylemek istemese bile provanın içinde yer alması öğrenme sürecini hızlandırıyor ve uyum sürecini de hızlandırıyor. Arkadaşlarım söylüyor, bende söylemeliyim bilincini aslında ister istemez gizli mesaj dediğimiz olay. Öğrenme süreci

doğal gerçekleşiyor. Sahne ortamında da doğal gerçekleşen bir süreç var. Ben herkese şunu yap, bunu yap gibi bir şey söylemiyorum. Kendileri birbirlerini yönlendiriyorlar aman ses yapma konuşma gibi. Sen de bazen söylüyorsun arkadaşlarına, şurada dur, yapma sessiz ol gibi birbirinizi de uyarıyorsunuz. Bu bir anlamda güzel bir şey. Kendi içinde bir birliktelik ve disiplin sağlıyorsunuz. Bu beni mutlu ediyor. En baştaki zorluklar çocukların nasıl davranmaları gerektiğini bilmemelerinden kaynaklıydı ama sonraki süreçte artık tek başıma da olmuş olsam o anda, gönüllü eğitimcilerimiz zaten geliyorlar ama, dokuz yıl yıl oldu koroyu kuralı, dolayısıyla artık nasıl davranmaları gerektiğini çok iyi biliyorlar. Ayrı bir zorluğu yok. Şarkı sözlerinde mesela İngilizce şarkı sözlerini verdiğimde önce onu telaffuz etmede zorluk yaşıyordum, öğrencilerin telaffuz etmelerinde Türkçe gibi okumak istiyorlardı İngilizce sözleri ya da yabancı başka bir şarkı olduğunda örneğin Rusça bir şarkı bunların telaffuzları doğru değil doğru olmayınca da birisi başka bir şey telaffuz eder, diğeri başka bir şekilde telaffuz ederse bir bütünlük sağlanamaz. Bunu da aşmak için şarkı sözlerini Türkçe okunduğu gibi yazdım. Telaffuzların doğru olması için. Bu zorluğu da bu şekilde aştım. Bunun dışında İZOT'ta Prova sırasında yaşanan bir zorluk yok. Orkestrayı yönetmede bazen zorluk olabiliyor, ara müziği birisi daha fazla yapmak isteyebiliyor, birisi fazla sesini açabiliyor, biraz sesi az kalabiliyor, mikrofonsuz yaptığımız için provaları. Burada biraz teknik desteğe ihtiyaç oluyor, bunun dışında zorluk şurada olabiliyor İZOT mini grubunda, büyük grupta oturdu ama küçük grupta, yaşları küçük olduğu için orada fiziksel anlamda tek başıma yetemiyorum. Çünkü çocuklar daha hareketli, oynuyorlar, zıplıyorlar, annesinin yanına gidiyor, başka yerlere gidiyor, sandalye üzerinde zıplayabiliyorlar. Orada benim desteğe ihtiyacım var ve biraz fiziksel anlamda desteğe ihtiyacım var. Birilerinin çocukları tutması lazım, belki çocukları yerine oturtması lazım, salon dışına kaçmak isteyebilir bu anlamda ailelerden ve gönüllü eğitimcilerden destek alıyordum. Tabi ki onlarda zamanla ilk başladığı zaman İZOT mini ve pandemi öncesindeki süreci kıyasladığımda o çocuklarda artık sandalyede oturmayı öğrenmişlerdi. Genel anlamda o sürece daha hakim olmaya başladılar ki onlarda okul çağı gelip te okullarına gittiği zaman sıralarında oturmayı öğrenmiş olarak okula başlayacaklar. Bundan daha iyi kazanım olamaz çünkü ailelerin en çok dertlendiği işte çocuk sınıfta durmuyor, çok hareketli bu yüzden diğer arkadaşlarının dikkati dağılıyor, diğer aileler baskı yapıyor, çocuğunuz çok yaramaz bizim çocuklarımızın dikkatini dağıtıyor gibi söylemler çok duyuyorum. Çocuğun eğitim hayatını, okul hayatını bitirmeye bile sebep olabiliyor. Bunun önüne geçmek için bence bundan daha iyi doğal bir eğitim öğretim yöntemi olamaz diye düşünüyorum. Umarım bu

çocuklar da okul hayatlarına başladıkları zaman böyle bir problemle sınıfın yaramaz çocuğu sürekli yerinde durmayıp gezen çocuk muamelesine maruz kalmaz. Görünüm anlamında da bu sorunu aşmış olarak okula başlamaları bence artı. Hem öğretmen açısından artı, öğretmen de sınıfa hakimiyetini daha kolay sağlar. Diğer çocukların dikkati dağılmaz bizim öğrencimizin de bekleme süresi arttığı için Konsantrasyonu, motivasyonu artar. Herkes için bence faydalı olan bir süreç.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Çocuklar öncelikle hep bireysel hareket etmeyi seven öğrencilerdi. Ya da böyle alıştıkları için yıllarca özel eğitim alan çocuklarımız, öğrencilerimiz var. Bireysel çalışmalar yapılmış ve dolayısıyla birlikte bir iş yapma ayrı bir kazanımdır. Paylaşma, sıra alma, bekleme bu becerileri kazandırmak zaman alan bir süreçtir özel eğitimde de. Biz bunu bence doğal bir ortam içinde, müzik aracılığıyla bunlara şöyle şöyle yapacaksınız demeden doğal bir öğretim sürecini doğal bir süreçte bunların gerçekleştiğini görmeğe başladık. En büyük kazanım bence bu oldu. Çünkü gündelik hayatlarına da katkı sağladığı zaman müzik işte pragmatik anlamda yani faydacılık, müzikten faydalıyoruz bir şekilde yani müzik bir araya getiriyor. Onların aynı anda iş yapmalarına belli bir disipline kavuşmalarına sebep oluyor bu anlamda çok önemli. Kullanılan şarkılar ve onların içeriği değil olay. Birlikte yapılan bir müzik icrasının olumlu etkileri onların sosyal hayatlarına, akademik hayatlarına, gündelik hayatlarına yansıyor. Bundan daha güzel bir kazanım herhalde düşünemezdim. (Müzikte olanak verildiği zaman neler yapabildiklerini gözlemliyor musunuz?). Tabi ki oluyor akademik anlamda müziğe yönelen birçok öğrencimiz oldu. Bunların şu an akademik anlamda en üstünde sen varsın, yani yüksek lisans aşamasına gelmen açısından ve bunun dışında da tabi 9-10 öğrencimiz, artık sayıyı eskiden çok daha kolay sayıyordum. Bir öğrencimiz, üç öğrencimiz gibi sayı o kadar arttı ki üniversitelerde okuyan öğrencilerimiz bir kerede sayamıyorum artık, bu beni çok sevindiren bir şey aslına bakarsan. Tabi ki olanak verildiğinde akademik anlamda da üniversitelerde lisans eğitimlerini başarıyla sürdürdükleri, tabi ki zorlandıkları aşamalar var, yani eğitim aşamalarında. Bu aşamalara gelmek ben 2005 yılında otizmle tanıştığımda benim için bir hayaldi, aklıma gelmezdi, ailelerin olduğu gibi benimde gelmezdi ama yol aldığımız süreç içerisinde İZOT'un kurulmasından sonra özellikle gözlemim çok daha fazlaştı tabi ki. Onların okul hayatları, akademik hayatları, güzel sanatlar lisesi öğrencileri olmaları ve devamında üniversiteye devam ediyor olmaları bence onlara verilen olanakların bir sonucu diyebilirim.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Tabi çocukların ve gençlerin nota anlamında eğitimleri kimisinin var, kimisinin yok dolayısıyla yöntemim kulaktan şarkı öğretmek üzerine. Özellikle onların bildiği, sevdiği şarkıları seçmeye çalışıyorum. Bilmedikleri şarkı da olsa artık biraz seyirciye de oynamaya çalışıyoruz sahnede yani seyircinin beğenisine göre de repertuar belirliyoruz. Dolayısıyla prozodi anlamında daha düzgün şarkıları seçmeye çalışıyorum, çok fazla nağmeli şarkılar çocukların birlikte söylerken uyumunu bozabiliyor. Bu yüzden ses ve söz uyumu dediğimiz prozodi anlamında daha düzgün şarkılar olursa söylemede de daha kolay oluyor, anlaması ve ezberlemesi de daha kolay oluyor ve birlikte icra edilmesi daha kolay oluyor. Yani bir heceyi aynı anda çıkarmak lazım ama aaaaa gibi makamsal bir şey varsa içinde burada birisi aaaaa yaparken, diğeri oooo yapabiliyor. Dolayısıyla birliktelik bozuluyor, böyle bir parça varsa onu solo veriyorum, soloda bir sıkıntı yok. Birlikte şarkı söylerken kulaktan şarkı söyletiyorum. Şarkı sözlerinin çıktılarını alıp çocuklara veriyorum öncelikle önlerinde olsun ki takip edebilsinler. Okuma yazma anlamında yani bu becerisi daha zayıf olan öğrencilerimiz de var. Onlar kulaktan öğrenebiliyorlar, dudak okuyarak öğrencimiz de var, dinleyerek yapabiliyorlar. Hepsini kullanıyoruz açıkçası ama nota öğretimi ile değil, orkestra tarafında notayı tabi ki de kullanıyoruz. Ya da şarkıların akorlarını çıkarıyoruz bu anlamda orkestra tarafında kullanılıyor ama koro tarafında daha çok kulaktan söyleme, öğretme yöntemini kullanıyorum.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Bu süreçte tamamen aslında doğal öğrenme yöntemi dediğimiz yani sosyalleşme süreci ile birlikte gerçekleşti. Önceden sahneden atlayan öğrencimizde vardı. Şarkı söylemek istemeyende tuvaletim geldi benim deyip sahneden şarkının arasında bunu dile getirip te aşağıya inen öğrencimizde vardı. Bunların olmaması gerektiğini aslında zaman içinde birbirlerini de model alarak öğrendiler. Tabi ki bazı şeyleri söylüyoruz. Şurada duralım, ses daha güzel olur ve bu süreç yavaş yavaş zamanla oturuyor. (Müziğin sosyal anlamda etkisi var mı?). Tabi ki müziğin sosyalleşmelerine etkisi var. En başta müzik yapmak için evden çıkıyorlar. Evden çıkmalarında ki en büyük amaç müzik yapmak ama müziği tek başına yapmak değil, müziği yaparken arkadaşlarını görecektir, evde tek başınayken orada bir anda kırk tane arkadaşını görecektir. Onlarla aynı ortamda söyleyecek. İZOT artık sadece şarkı söylenilen değil aynı zamanda arkadaşlıkların geliştiği, birlikte farklı paylaşımların, belki yemek yenildiği bir seyahat edildiği, uçağa, otobüse binildiği

vb. bir oluşum. Ailelerle fikir alışverişinde bulunuyoruz. Aileler söyleyebiliyor şarkılarda bile geri dönüt olabiliyor. (Öğrenciler arasında fikir alışverişi oluyor mu?). Oluyor tabi ki birbirlerini yönlendiriyorlar. Birbirlerini telefonla arıyorlar, konser sırasında bir yönlendirmeler de görebiliyorum. Sen biraz sessiz söyle, sen biraz yüksek sesle söyle gibi birbirlerine komut veriyorlar. Birisi yorulduğunda, oturduğunda yönlendirebiliyor, tamam şimdi kalkman lazım, haydi gel artık. Benim komutlarımdan öte birbirlerini yönlendiriyorlar, bu fikir alışverişi olabiliyor. Ya da birbirlerini yönlendiriyor, şu şarkıyı çalsana daha güzel olur, birlikte şu şarkıyı söyleyelim gibi müziksel paylaşımlar. Bunun dışında paylaşımlar da var, sadece müzikle değil. Çünkü sahneden indiği anda müzik bitiyor. Ya da provadan çıktığın anda müzik bitiyor. Orada artık sosyal hayat başlıyor. (Sahneden indiğinizde tebrikleşme, kutlama oluyor mu?). Tabi ki oluyor, sadece benimle değil, çocuklarla da oluyor. Çocuklarla fotoğraf çektirmek isteyenler oluyor, sahnedeki senin duruşunu çok sevdik gibi onunla sohbet etmek, tanışmak isteyenler oluyor. Bizim çocukların da hoşuna gidiyor. İlgi görüyorlar, ilgi herkesin hoşuna gider. Kadın olsun, erkek olsun, çocuk olsun hissediyorlar, onunla fotoğraf çektirmek isteyen oluyor. (Bu özgüven veriyor mu?). Veriyor tabi ki çünkü sosyalleşiyor, hiç tanımadığı insanlarla da konserlerde karşılaşıyorlar. Bir anda bambaşka insanlar. Her konserde aynı seyirci kitlesi var. Dolayısıyla onları görmeleri tabi ki onların özgüvenlerini, motivasyonlarını fazlasıyla arttırıyor.

E2

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koruyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

Bir gün sosyal medyada Orçun Berrakçay adında bir akademisyen İZOT'ı kurduğundan yardımcı gönüllü hocalara ihtiyacı olduğundan bahsetti. Ben o yazıyı okur okumaz hemen kendisini telefonla aradım ve ilk görüşmeyi yaptık. Daha sonra nerede çalıştıklarını öğrenip, hemen çalışmalara başladık. İZOT ilk kurulduğunda dört çocukla başladık. Bu çocuklarla ben daha ziyade beden perküsyonu ve ritim atölyesi şeklinde çalışmaya ayrıldım, koro çalışmalarını da Orçun Berrakçay'la birlikte yapıyorduk. Başlangıcımız bu şekilde oldu.

2- İZOT’la çalışmak size neler kattı?

Otizimli çocuklara ben İZOT’a katılmadan 15 yıl önce kendi yaptığım bir projem vardı. O projemi acaba otizmli çocuklara da uygulasam nasıl bir sonuç alırım diye rastgele Karşıyaka Bostanlı’da bir özel eğitim merkezinin kapısını çaldım, içeri girip projemden bahsettim. Onlar da kabul ettiler ve orayı atölye olarak, laboratuvar olarak kullandım. Hayatıma ilk otizmin girişi bu şekilde oldu. Çocuklar benim yaptığım projeyi eve götürmek için ağılıyorlardı. Sonuçta o proje sanayi bakanlığından oğlum interaktif hale getirdi. 100.000 TL hibe kazandı. Otizm ilk bana büyük kazanım olduğunu, ondan sonra bu çocuklar için ne yapabilirim, o çocuklara nasıl katkıda bulunabilirim diye oturdum o projemi daha da geliştirerek otizme ağırlık verdim. Bütün kaynakları araştırdım, okudum. Çeşitli hocalardan bilgiler aldım, kendimi buraya yönlendirdim, bilgiler edindim ama sonuçta kazanımlarım ne mi oldu? O kadar çok şey kazandım ki şimdi sadece otizmli çocuklar için bir piyano metodu bile yazdım.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Benim ailem, benim her şeyim, benim hayatımın tek amacı, tek anlamı, tek hedefi onlar oldu. Ben çok yoğun çalışan, programı çok ağır olan bir eğitimci olmama rağmen günün en yorgun saatlerinde oraya zorla geliyorum ama oraya geldiğimde o çocukları gördüğümde içimden bir canavar fırlıyor, yorgunluğumu unutuyorum ve sanki ben o gün hiç çalışmamış gibi sıfırdan bir enerji ile o çocuklarla büyük bir keyifle, büyük bir duygu seliyle, birbirimizi severek, aileleri de dahil olmak üzere çok keyifli çalışmalar yaptık. Duygularımı anlatmam, ifade etmem mümkün değil, çünkü kelimeler yetersiz kalıyor.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

İlk çalışmalara başladığımızda, örneğin bir çocuğumuz altı kişi tarafından zor zapt ediliyordu. Hatta bir gün çalışmadan kaçmış, kaybettik, aradık çok zor bulduk. Bu çocuğumuz Kaan adında şu an güzel sanatlar lisesinde öğrencimiz oldu. Yaşadığımız zorluklara gelince, ben daha çok ritim ağırlıklı çalışmalar ve body (beden) perküsyonu yani koordinasyonu güçlendirici çalışmalar yaparak beynin sağ ve sol lobunu tam kapasiteli çalıştırıp, öğrenme merkezlerini bellekte beyinde açmak istedim, amacım oydu. Şimdi sağ sol tarafı koordineli bir şekilde kullanmakta ritim çalışmalarında çok zorluk çektik. Karşılıklı ebeveynlerden yardım aldım. Çocuklarıyla karşılıklı oturttum sandalyeye, ortaya da vuracağımız davulları koyduk. Ellerimizde çubuklar anneler veya

babalar çocukların ellerini tutarak önce sağ, sol şeklinde bir hayli zorlandık. Yapamayan öğrencilerimiz tabi ki çoktu. Sonuçta öyle bir noktaya geldiler ki artık hiç birinin yardıma gerek duymadan mükemmel bir şekilde 200'e yakın konser verdik.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Çocukların performanslarında o kadar büyük bir gelişme oldu ki, bu çocuklar sağını, solunu bilmiyordu. Bu çocuklar bedenlerini tanımlıyorlardı ve kullanamıyorlardı. Koordinasyonları çok zayıftı ve sonuçta o kadar klasik değerli eserlere orkestra olarak eşlik ettiler ki inanılmaz bir hal aldı ve biz artık büyük bir orkestra çalışması yapar hale geldik ve ne zaman leb demeden leblebiyi anlıyorlar. Yeni girdiğim her eserde benim çocuklarım artık kendilerinden bile bana bir şeyler öğretiyorlar, katıyorlar o kadar büyük gelişme oldu ki hepsinin başarısında.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Çalışma yaparken bütün çağdaş teknik ve yöntemleri uyguladım. Önce Orff, tekniğini Carl Orff tekniğini, metodunu uyguladım. Sonra Kodaly metodunu uyguladım. Daha sonra Dalcroze metodunu uyguladım. Dalcroze en fazla ritim üzerinde duran bir bestecidir. Üçü de aynı dönemde yaşamıştır. Bütün çağdaş yöntem ve teknikleri çocukların üzerinde uyguladım ve sonuçları mükemmel oldu.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Zaten yaptığım ritim çalışmalarıyla bu kendiliğinden oluştu. Yani ritim biliyorsun, önce kalbin ritmi, kalp atışları, düzenli bir şekilde atıyor kalbimiz. Çocuklarla da yaptığımız bütün çalışmaların zaten belli bir disiplini gerektiriyor, ebeveyn yardımlarına da bu nedenle ihtiyacımız oldu. Bu disiplini zaten çocuklarımız yapılan çalışma anında aldılar. Sahneye çıktığımızda hiçbir sorun yaratmadılar. Gayet düzenli bir şekilde oturdular, uzun süre sahnede kaldılar, sıkılmadan. İlk başladığımız zaman tabi ki kalamıyorlardı. Bunlar yavaş yavaş gelişti. 10 dakika, 20 dakika, 30 dakika, 1 saat derken çocuklar 2 saat, 3 saat sahnede kalabilecek duruma geldiler. Tabi bu birden olmadı, biz velilerle devamlı iletişim halindeydik. Velilerin yardımı olmadan zaten bu ritim çalışmasını başaramazdık bir, ikincisi artık öyle bir duruma geldi ki çocuklarımız velilerin yardımı olmadan sahnede uzun süre konser verecek duruma geldiler. Bu duruma geldiler ama bütün bu gelişmeler on yılımızı aldı. On yıllık bir deneyim, sahne deneyimi, ne kadar çok sahneye çıkarsak o kadar çok sahne deneyimi de aldık ve disiplin olarak

çocuklarımızla şimdi hiçbir sorun ben yaşamıyorum kendi adıma. Birbirleriyle iletişimleri, sosyal gelişimleri o kadar kazanımları çok oldu ki, çocuklarımızın sosyal yönden de çok rahatladığını, geliştiğini gördük. Herkesle çok rahat iletişim kurabilir hale geldiler. Yarıları şu an müzikle ilgili liseleri, üniversiteleri kazandılar, okuyorlar. Şarkılardan yaptığımız orkestra çalışmalarından, ritim çalışmalarından müthiş bir keyif aldılar. Hatta hiç konuşması olmayan çocuklarımız var içlerinde, ben özellikle beden perküsyonu ve ritime niye ağırlık vermek istedim, o çocuklar şarkı söyleyemiyor, sadece sallanıyorlardı. Benim yaptığım çalışmalarda naralar atarak, kendilerinden geçerek enstrümanlarına vuruyorlardı. Aynı zamanda müzikal etkileşim terapi çalışması oldu ritim onlar için. Hala şarkı söyleyemeyen birçok öğrencimiz var İZOT'ta. Ama onlar ritimde terapi oluyorlar, son derece mutlu oluyorlar.

E3

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu) la nasıl tanıştınız? Bu koruyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

Otizm orkestrası ve korusu kurulduğu yıllarda İzmir'de bir üniversitenin konferans salonunda bir konser olacağını duydum. Bir arkadaşımın ricası üzerine gittim ve o güzel çocukları orada gördüm. Çalışmalar bu şekilde başladı, bundan sonraki çalışmalarda da yardım edebilme iç güdüsüyle ve müziği de sevmeleri dolayısıyla çalışmalara devam ettik.

2- İZOT'la çalışmak size neler kattı?

Bütün toplumsal gruplar, kişilere bireysellikten kurtulma, topluca iş yapma ve iş başarma zevkinin yanında sorumlulukta yükler. Hele bu müzik olduğu zaman, yanımızdaki insanlarla dostluğumuz güzel geliyor ki öyle oldu. Yanımızdaki insanlar derken öğrenci olabiliyor, anne, baba olabiliyor bu bir aile bütünlüğü durumuna geçince yardım sevme ve yardımlaşma duygusuyla beraber bir bütünleşme sağlandı. Bu izcilik grubunda da böyledir, diğer sivil toplum kuruluşlarında da böyledir. İzmir Otizm Orkestrası ve Korusu'nun öğrencilerin sanata yatkınlığı dolayısıyla çalışmalarımızı hem kolaylaştırdılar, hem de bu arada çok kısa zamanda daha iyi, daha iyi mesafeler alabildiler. Bu şekilde zevkle çalışmalarımızı sürdürdük.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosuyla çalışma, öğrencilerle çalışma bu ses ve şarkı söyleme teknikleri kadar başarıyı getirdiği gibi buna ek olarak çalgı eşliğinde şarkı söyleme ve bir müzik aleti çalmayı öğrenme, bunu öğrenirken de sesini çalgıyla bütünleşerek bitirebilme duygusu bizlerde, öğretmen olarak bu özel çocuklarımıza daha nasıl yardımcı olabileceğimiz bir kalitede yaklaşım sağladı. Bu arada yaptığımız çalışmalarla onların da artan başarıları bizim sevinç kaynağımız oluyor. Dolayısıyla sorumluluğumuz kadar sevgimiz, sevgimizin arttığı kadar da beraber iş yapabilmek duygusunu İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu’nda gördük. Değişik zamanlarda Yurt içi ve yurt dışında yaptığımız konserlerde de geliş gidişlerde de bu bütünlüğün sağlıklı ve neşeli bir şekilde yürütmesine bizzat şahit olduğum için kendimi bir eğitimci olarak şanslı hissediyorum.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Her çalışmanın kendine ait olan iç dünyasında zorluklar olacaktır. Çünkü karşımızdaki insandır, insanın duygusu, düşüncesi, davranışları ve bu düşünce, duygu ve davranışların bir adım yukarı taşınması hem eğitim alan kişiler, hem eğitim veren eğitici kişilerde daha yüksek kalitede bir duyarlılık meydana getirmektedir. Çünkü sevgili Atatürk’ümüzün de dediği gibi her şeyin başında maddeyi anlamak gerekiyor. Maddeyi anladığımız zaman ona vereceğimiz şekli daha kolay biçimlendirebiliriz. Evet otizmlili çocuklarımızın da sanat yetenekleri yüksek düzeyde ama bunlarında bir müzik gibi hassas bir alanda, çünkü ses eğitimi maddeyi şekil verme yanında kişiliğe, sese, duyarlılığa ve sorumluluğa da şekil verme aşaması olduğu için bizde ve onlardaki değişimi bir adım daha yukarıya taşıyabilme bizim sevinç kaynağımız olduğu kadar, verdiğimiz konserlerde de seyircinin tepkisi çok olumlu oldu. Bu da eğitiminde gerçekten işe yaradığını bize göstermektedir.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Çocuklarımızın performanslarında yani çalışma başarılarında gözlemlediğimiz gelişmeler, bunun ses eğitimi üzerinde, müzik eğitimi üzerinde, çalgı eğitimi üzerinde odaklandırırsak müziğin zaten iki ana yapısı vardır. Birincisi en ilkel çağdan günümüze kadar gelen ritim duygusu. İkincisi ezgi duygusu. Ritim ve ezgi yan yana gelip bütünleştiği zaman zaten eseri ana yapısı, ana teması, ana iskeleti oluşur. Çocuklarımıza

ritim kayıpları ritim çalışmalarıyla daha başarı arttıkça, ritimdeki başarı yükseldikçe şarkıya, şarkı söylemeye, vuruşlara, çalgıya eşlik edişlerde de seviye yükselmiş oldu. Bu davranış değişikliği sadece ses üzerinde değil, arkadaşlık bağlarında da, selamlaşmada, hal hatır sormalarda da iç dünyalarını çok samimi bir şekilde ortaya çıkarmalarında üst seviyeye gelmiştir. Bu bireysel çalışmanın yanında hem bireysel, hem de toplu halde çalışmalarda bütünleştirildi. Çünkü bireysel çalışmalarda sesler, müzik kalite arttıkça topluca yani koro ve çalgı birlikteliğinde kalite seviyesi haliyle yükseliyor. Bu konuda müziğin sosyalleşmemize bireysel ve toplumsal katkılarının çok önemli olduğu inancındayım.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Her çalışmanın kendine ait olan yöntemleri biraz farklı olmakla beraber müziğin çalışmaları zaten temelde neşeli bir disiplin, disiplinli neşe ilkesinden hareket edildi. Bir şarkının öğrenilmesi ritminin kazandırılması küçük aşamalardan geçerek, tekrarlar yapılarak ve yapamayan arkadaşlarımıza ses ve çalgı desteğiyle yapıncaya kadar yardımcı olarak bu şekilde önce şarkının yarısı, sonra diğer yarısı, şarkının tamamı pekiştirildi. Geçmiş şarkıların da tekrarına geçilerek hem unutmalarının önüne geçildi, hem de yeni şarkıların öğrenilmesinde eskileri bir basamak olarak kullanıldı. Yani küçükten büyüğe, yakından uzağa, kolaydan zora bilinenden bilinmeyene yöntemleri gibi çeşitli yöntemler uygulandı. Zaten müziğin ara tekrarları oldukça ana temel yapısı da en üst seviyeye ulaşacaktır. Bunun konser öncesi ve hatta konserden sonra yapılan ara değerlendirmelerle de başarımız ne seviyede idi ne seviyeye geldi gibi yakın sorularla çalışmalarımızı değerlendirdiğimiz olmuştur. Bu değerlendirmeler zaten her çalışmada da gereklidir. Yani amaç neydi, araçlar neydi, sonuç neydi bu da diğer çalışmalarda başarıya ulaşmak için genel yöntemdir.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Sahne olayı tamamen bir alışma olayı, elbette eğitim alıştırma, çalıştırma olayıdır. Sahnedeki duruşlar gerek fiziksel olarak boy yapılarına gerek mikrofon karşısındaki kaliteli seslerin mikrofona yaklaştırılmasıyla daha önemli sesleri herkese daha iyi duyurulmasının yanında bir eğitici öğretici öğretmenlerden yararlanıldı. Çocuklarımızın davranışlarının hemen düzelmesi elbette beklenir ama bu her zaman olmaz. Dolayısıyla onları tatlı uyarılarla yan yana durmalarını, gerektiği zaman çok bağırmandan şarkı söylemelerini, pozitif yaklaşarak çok yapıcı çok yararlı ve de öğrencilerin samimi

dayanışmaları içerisinde kız erkek demeden, büyük küçük demeden elbette başka farklılıkları gözönüne koymadan bir bütün oluşumuzdan dolayı sahne sorumluluk hayatı kendilerine öğretildi. İlk sahneye çıktığımızda 1-1.5 dakika ayakta duramayan öğrencilerimizi gördük ki önce sandalyelerden kaldırıldı. Önceleri sandalyede oturuyorlardı sonra sandalyeler kenarı çekildi ve çocuklarımız ayakta durarak şarkıları yorulmadan elbette yorulanlar olacaktır. Fiziksel dayanıklılıkları eğitilerek ve alıştıırılarak sahnede daha fazla ayakta durabilmeleri sağlanmıştır. Konserler 90 dakika gibi zaman olsa da artık alıştııkları ve eğitildikleri için yorulmalar da sahnede olmaktan büyük keyif alıyorlar. Daha az yorularak ve de başarılarını arttırarak şarkı sylemelerde ve konserlerin sonlarında tatlı bir şekilde başarıların verdiği ortak bir zevki paylaşarak sahne hayatlarının daha olumlu geliştiğini bizzat gözlemledim. Zaten yurt içi ve yurt dışında yapılan konserlerde de izlenildi ki eğitimle çocukların ellerinden tutulduğu zaman olamayacak bir şey yok, elbette yetenekler geliştirildiği zaman güzel ve yararlı olmakta ve dekişilere olumlu izlenimler vermektedir. Müziğin bu yanı sanat olarak ağırlığı üstün gelmektedir. Müzik zevk olduğu kadar da toplumsal değerleri paylaşabilmek ve ondan zevk almaktır. İnanıyorum ki İzmir Orkestrası ve Korosu eğitmenleri ve öğretmenleri olduğu kadar, anneler babalar ve onun esas teması olan sevgili öğrencilerimizin bu çalışmalarda büyük keyif alıyorlar ve akademik çalışmalara gelinceye kadar anaokulu otizm öğrencilerinden, ilköğretim, lise ve niversite yıllarında da öğrencilerimiz edindiği bu başarılarla otizmin bir engel olmadığı farkındalık açısından onlara yararlı önce kendine yararlı, sonra topluma yararlı olabilme yöntemleri sayesinde kendi becerilerini geliştirmiş olmaları hepimiz için bir kazançtır, toplum için bir kazançtır, aileler için bir kazançtır. Elbette dediğimiz gibi özde olan çocuklarımız için bir kazançtır. Sanattan ve müzikten çocuklarımızı daima topluma kazandıralım diyorum ve bu önemli önerilerimizi de eğitim almak isteyecek olanlara da bir öneri olarak toplumsal çalışmalara katılmalarını daima sağlamak için büyük özveride bulunmamız gerekiyor. Elbette ki bu kk zverilerden başlar, bu nasıl olacak? Eğitmenlerle böyle bir ortamla İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu gruplarına katılmakla ve bunların devamlılığını sağlamakla olası yapacağımız çalışmalarla gözle grldğu kadar da yaş ilerledikçe daha st seviyelere ulaştığını gözlemlemekteyiz. Ben emekli bir müzik ğretmeni olarak ki 40 yıl müzik ğretmenliği hayatımda müzik ğretmenliği dışında sosyal aktivitelerde de daima bulundum. İzmir Otizm Orkestrası ve korosunun sağladığı bu aşamalar çalgı, ses eğitim destekli çalışmalar çok olumlu sonuçlar verdi. Daha da akademik bir çerçeveye oturtulduğu zaman niversite seviyesinde bir özel bir niversite programı olarak uygulanacağına inanıyorum.

Yurtdışındaki gelişmiş ülkelerde de otizmlı öğrencilere ayrı bir eğitim öğretim ve standartlaşmış bir durum vardır Biz de onlara yetişmek durumundayız. Ben bu çalışmalarda herkese anne baba öğrenciler eğitmenler okullar dernekler ve üniversiteler olarak bütün kurumlara büyük sorumluluklar düştüğünün inancındayım. Bu inancımın da gelişerek güzelleşeceğine inanıyorum. Onlar hepimizin yavruları ve hepimizin gözbebeği.

E4

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koroyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

Bir arkadaşım İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu olduğundan bahsetti. Benim yeğenimde işitme konuşma engelli, bu sebeple empati kurdum. Bu öğrencilere de nasıl bir katkı sağlayacağımı ve müzik konusunda nasıl yardımcı olabilirim, müziğin yararlarının öğrencilere ne gibi katkıda bulunacağını, performanslarını nasıl sergileyeceğini gözlemlemek için bu orkestra ve koroya katıldım.

2- İZOT’la çalışmak size neler kattı?

Her şeyden önce sosyalleşme insanları tanıma, çocuklarımıza yardımcı olmanın hazzını yaşamak, onlarla birlikte çalışmak, sabırlı olmayı öğrenmek yani bu orkestra ve koro benim için ileri bir görüş oldu.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Yukarıda da söylediğim gibi insanlarla yakınlaşma bakımından çok şeyler kattı. Özellikle velilerle görüşmek, onların yaşadığı zorlukları görmek, neler hissettiklerini hissetmek, onlara yardımcı olmak beni psikolojik bakımından çok tedavi edici bir duruma getirdi.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Çalışmalarda, böyle bir oluşuma inandığım için kendi adıma hiçbir zorluk yaşamadım. Bu çocuklarla iletişim kurmak beni bilakis daha yürekten hafifletti.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

İlk zamanlar 5 dakika duramayan öğrenciler, sahnede 2-2.5 saat gibi düzgün bir şekilde sahnede kaldılar ve performanslarını sergilediler. Bizde öğretmen olarak bundan

gurur duyuyoruz, tabi ki mutlu oluyoruz.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Bir kere anlatım, ifade becerisini kullanmak zorundasınız. Öğrenci ile müzik öyle zor bir şeydir ki hem öğrenciye şarkıyı söylersin, öğrenci şarkıyı söylerken bir daha söylersin. Öğretmenlikte diğer branşlarda böyle bir şey yoktur. Öğretmen olarak her defasında tekrar söylemelere katılmak zorundasın. Bu bakımdan müziğin onlara çok daha yakınlaşmak olduğunu birebir yaşanma şeklini öğrettiği kanısındayım. Zorluğu burada zaten, herkesin yapamadığı bir şeyi yapabilmek.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Biz bu konuda velilerimizden de yardım aldık. Velilerimizde öğrencilerimizle iletişim kurdular ve aralarında bir güven oluştu. Öğrencilerimiz de bu öğretmenler ve velilerimizle birlikte yardımcı olmaktadır. Bu güven sayesinde kendilerine herhangi bir zarar gelmeyeceğine inandıkları için performansları üst düzeye çıkmıştır. Benim hiçbir zorluğum olmadı. Benim yeğenimde engelli bir birey olduğu bunları birebir yaşadığım için benim hiç zorluğum olmadı. Çok sabırla bunu velilerimiz görüyorlar diğer öğretmenlerimize göre daha sabırlı olduğumuzu görmüşlerdir.

E5

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koroyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosuyla sanırım 2014-2015 yılında Orçun hocamızın oğlumu davet etmesiyle bu koro ve orkestrası ile çalışmaya başladık. Okul süreci başlayınca hem okul, hem de İZOT'la devam ettirmeye oğlumla birlikte sıkı bir şekilde devam ettik.

2- İZOT'la çalışmak size neler kattı?

Bu orkestra ve koroyla çalışmak her şeyden önce birlik beraberliği hepimize kattığı için özellikle çocuklar arasındaki etkileşimler birbirinden farklı birkaç çocuk var. Hatta şu an yanılmıyorsam çocuk sayısı 40 kişinin üzerine çıktı, Bunların kendi aralarındaki etkileşimleri de bizi çok etkiledi. Bu yüzden orkestra özellikle bu anlamda birlik beraberlik açısından bize çok katkısı oldu ve bu şekilde devam etmektedir.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Bu orkestra ve koro ya başladıktan sonra sadece oğlum değil, annesi, ben orkestradaki çalışmalara, özellikle koro çalışmalarında birtakım provalar yapıldıktan sonra, sahneye çıkınca oradaki uyum, ahenk beraber çalışmaları sayesinde hem bizde hem çocuklarda olumlu anlamda çok gelişim açısından da çok yararını gördüm. Özellikle oğlumun arkadaşlarıyla birlikte iletişimi arttı. Birbirlerinin sorunlarını anlamaya çalıştılar. Sosyal anlamda da aileler birbirleriyle etkileşim yaşadıkları için de bu açıdan bize çok yararı olduğunu düşünüyorum.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Çalışmalardaki zorluklar ilk başlarda çok zordu. Çünkü farklı öğrencilerimiz var, hepsinin farklı özellikleri var. Kimisi hiperaktif, kimi hiç konuşmuyor, kiminin iletişimi hiç yok ki Orçun hoca ve diğer hocaların sayesinde hep birlikte hangi öğrenciye nasıl davranacağımız konusunda bazı kararlar aldık. Çünkü her öğrenciye aynı şekilde davranamayız. Her öğrencinin kendisine has bazı özellikleri var ve özelliklerini dikkate alarak davranmaya başladık, hatta kendi aramızda iş bölümü yaptık. Her eğitimci birkaç öğrenciden sorumlu oluyordu. Onların iletişimlerine onları anlayarak katkı sağlayarak çalışmalarımıza devam ettik. İlk başlarda çok zorluk yaşadık fakat bu zorluk zaman içerisinde ortadan kalktı. Artık sahnede hiç seyirci yokmuş gibi de etkileşimde bulunduk ve gayet te güzel çalışmalarımıza devam ediyoruz.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Yukarıda da bahsettiğim gibi ilk günlerde koroya yeni katılan bazı çocuklarda sorunlar yaşamaya başladık. Çünkü uyum süreci çok önemliydi, arkadaşlarıyla tanışmaları, onlarla anlaşmaları belli bir zaman gerektiriyordu. Daha sonraları koro halindeyken çok güzeldi fakat bireysel bazı sorunlar yaşıyorduk. Orçun hocamız sayesinde bireysel olarak biraz daha üzerine gittik öğrencilerimizin. Ezber açısından müzik dinleme açısından özellikle ailelerden de çok destek aldık bu konularda, daha sonra da uyum sağlayamayan diğer öğrenciler de hem koro bazında, hem de bireysel solo parçalarda performanslarını arttırdılar. Karşı taraftan da olumlu geri dönüşler olunca bu öğrencilerin de hoşuna gitmeye başladı. Bu şekilde performansların arttığına inanıyorum.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Çalışma yaparken çok farklı yöntemler vardı. Örneğin: Her öğrenci, her öğrencinin yanında durmuyordu bazı öğrencilerin olumsuz davranışlarından etkileniyorlardı. Şarkı söylerken de öyle veya çalgı çalarken de öyle. Herkesin özel bir alanı vardı, piyano çalan bir öğrencimiz veya çello çalan bir öğrencimizin özgürlük alanının kısıtlanmasını önlemek için diğer öğrencilere öğretmeye çalıştık. Birbirlerine dokunmadan çünkü en ufak bir olumsuz davranışta etkilendikleri için ya şarkı söylemiyorlardı veya çalgı çalmıyorlardı. Bu tür sorunları çok yaşadık, daha sonra sahnede karşıdan gelen olumsuz davranışlarda vardı. Görseller, ışıklar rahatsız ediyordu. Bunu sahneyi düzenleyenlerle görüşüp, ışıkların azaltılması, fazla uyaranların olmaması için çocukların fazla tepki vermemesi için bu tür rahatsızlıkların üzerine giderek öğrencilere sahna düzenine uyum sağlamaya çalıştık, yavaş yavaş disiplinli olmaya başladı ve düzene girdi.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Aslında en büyük başarı bir önceki soruda da söylediğim gibi şefimiz olan Orçun hocamız sayesinde oldu. Çünkü o kadar öğrencinin bir araya getirilmesi, uyumlu ahenkli bir şekilde durmalarını sağlamak için çok büyük bir efor sarf edildi. Toplantılar yapıp her öğrenciye nasıl davranılacağını, sırası gelen öğrencinin mikrofona nasıl gideceği, sallanmadan, bağırmadan, güzel bir ses tonuyla ahenkli bir şekilde söyleneceği hakkında çok zorluklar yaşadık hatta zaman zaman da orkestraya yeni katılan öğrenciler uyumsuzlukları zaman zaman sergiliyorlar. Onlara da aynı yöntemleri uygulayarak, aslında birazda deneme yanılma yöntemiyle veya eski öğrencilere bakarak, diğer öğrenciler disiplinli olmayı ve yan yana durmayı öğrendiler.

E6

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koruyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosuyla 2014 yılında (oğlum da otizmli olduğu için) hocamız Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay'la tanıştım. Orçun hocam bizi orkestra ve koroya davet etti. Biz de oğlumla birlikte çalışmalara katıldık. Yaklaşık 1-2 çalışmadan sonra problem davranışlarından dolayı 5-6 ay çalışmalara ara verdik. Yeni sezonda çalışmaya başladıktan sonra Orçun hoca bizi tekrar davet etti ve çalışmalara başladık. 2

hafta veli olarak kapının önünde bekledim, herhangi bir sorun olmaması için. Daha sonra korodaki başka çocukların davranış problemleri olduğunu gördüm. Orada fazla eğitimci olmadığı için Orçun hocamız benden yardım istedi. Ben de bu yardımı seve seve kabul ettim ve kendi oğlumla birlikte diğer çocuklarla birlikte çalışmalara katılıp, yardımcı oldum. İZOT’la tanışmam bu şekilde oldu.

2- İZOT’la çalışmak size neler kattı?

İZOT’la çalışmak bana neler kattı dersanız, ilk önce bakış açım çok değişti. Bazı konularda daha detaylı düşünmeye başladım. Sığ düşüncelerden kurtuldum. Kendi oğlumda özel bir birey olduğu için o zamana kadar bazı gelişmelerin olacağı umudunu taşıımıyordum açıkçası. Çok karamsardım, biliyorsun Türkiye’deki şartlar malum. Ama bu koroya başladıktan ve çocuklarla çalışmaya başladıktan sonra, onlar ve oğlum bana çok büyük bir umut verdi. Çalışmalara çok büyük bir heyecan, keyifle gidiyorum. Çocuklarım için Üniversiteye girdim ve bitirdim. Daha fazla okumaya, araştırmaya ve kendimi geliştirmeye başladım. Bunun da bana kendimi geliştirme açısından büyük bir katkı sağladı.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

İZOT’la çalışmak bende çok büyük bir heyecan yaratıyor. Korodaki çocuklar benim her şeyim. Her yerde bana senin kaç çocuğun var dediklerinde ben de onlara şu cevabı veriyorum. Kendi 2 oğlumun haricinde benim 45 çocuğum var diyorum. Hepsini çok seviyorum aramızda çok güçlü bir sevgi bağı var. Onlar bana Nazmi baba, öğretmenim, ağabey diyorlar. Size bir örnek vereyim pandemiden önce 2019 yılında Karşıyaka’da İZOT’tan 5 çocuğumuzun tiyatro gösterisi vardı, beni de davet etiler. Oyuna giderken trafik yoğunluğundan oyuna 10 dakika geç kaldım. Ben içeri girince çocuklar sahnede oyunu bıraktılar ve benimle ilgilendiler. Bu beni çok mutlu etmişti. Oradaki yönetmen arkadaşımız da Nazmi hoca neymiş, çocuklara oyunu bıraktırdı deyip seyirciye alkışlattırdı. Tabi bu inanılmaz güzel bir duygu ve gurur verici bir tablo.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Çalışmaların en başından başlayacak olursak, bir çocuğumuz yerlerde sürünüyordu, ben de onunla birlikte yerde süründüm. Başka bir çocuğumuz bir tokatla çenemin çıkmasına sebep oldu. Doktora gidip çenemi tedavi ettirdim. Yeri geldi ağladık, güldük, dayak yedik, yerlerde süründük. Bir çocuğumuz da çalışmalara gittiğimizde kapı

arkasına saklanıyor ve beni korkutuyordu ve biz buna kahkahalarla gülüyorduk. Beraber şarkı söyleyip eğleniyorduk. Tabi ki çok zorluk yaşadık ama bu zorluklar bizi yıldırmadı. İlk çalıştığımız dönemlerde dikkat eksikliği vardı, odaklanma çok azdı. Tabi ki bu çocuklarımız için büyük bir eksiklik. En başta benim oğlum, şarkı söylemek istemiyordu ta ki çaldığı çalgıyı keşfedinceye kadar. Şarkı söylemekten hala hoşlanmıyor. Orkestranın içinde vurmalı çalgı çalıyor. Oğlum davul çalıyor ve çaldığı çalgının yardımcı aletlerini çok araştırır ve onlar hakkında bilgi sahibi olur.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

İZOT'un kurucusu Orçun hocam, eğitmenlerimiz ve ailelerin katkılarıyla çocuklarımız çok büyük aşama kaydettiler. Sahnede sadece 5 dakika duramayan çocuklar şu an 2 saat ve daha uzun süreler kesintisiz konser verebiliyorlar. İlk zamanlar çocuklarımızı sahnede tutabilmemiz mümkün değildi. Şimdi çocuklarımıza verdiğimiz komutlarla sahnede nasıl duracaklarını başarabiliyorlar. Örnek vereyim, bir çocuğumuz ilk geldiği zaman konuşamıyordu çok az kelime konuşuyordu şu an son derece düzgün eksiksiz şarkıyı söyleyebiliyor. Çocuklarımız yabancı dilde şarkılar da söyleyebiliyorlar. Müzik onlar için her şey demek. Benim oğlumun bir sloganı var. Müzik hayattır.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Çocuklarımızın hoşlanmadığı sıra düzeninde değişiklikler yaptık, yer değiştirme gibi. Kimi çocuk el ele tutuşmaktan hoşlanıyordu ellerini tuttuk, kimi zıplamayı seviyordu, onunla birlikte zıpladık. Bazı çocuklar sarılmayı seviyor, bazıları sevmiyordu. Kimi çocuğumuz ise yerde yatarak şarkı söylüyordu. Bende onunla beraber yatarak şarkı söyledim. Her çocuğumuzun o an ki durumuna göre hareket ederek bir bütün olmayı öğrettik onlara. Onlarda bunun farkına varıp bir bütün olmayı öğrendiler. Orkestramız ve korumuzda bir bütün. Biz büyük bir aileyiz. Size yine bir örnek vereyim. Eşimin başına talihsiz bir kaza geldi. Biz hastanedeyken yanımıza ilk gelenler İZOT ailesiydi. Biz bir bütün ve büyük aileyiz, bizim zincirlerimizi kimse kıramaz.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Biraz tatlı sert olmamız gerekiyordu. Ben diğer eğitmenlerden daha çok bu rolü üstlendim. Tabi ki yine çocuklarımızın sahnede yumruk, tekmelere maruz kaldım. Hiçbir zaman disiplinden taviz vermedim, onları çok iyi tanıyordum çünkü aramızda çok güçlü bir bağ ve güven vardı. Sahnede nasıl durmaları, nasıl şarkı söylemeleri gerektiğini yavaş

yavaş anlatarak kendilerine öğrettik. Şu an artık ona bile gerek kalmadı. Sadece sahne almadan önce küçük bir toplantı yapıyoruz. Sahnede nerede duracaklarına dair bilgiler veriyoruz. Onlar da artık bunları bildiği için bizim söylediklerimizi uyguluyorlar. Bizler bu disiplini sağlamaz zorundayız, yoksa hiçbirini bir arada tutamayız, bu da aldıkları eğitimin anlamı kalmaz. Çocuklarımıza bu eğitimleri verebilmemiz için fedakarlık yapmamız gerekiyor. Amacımız zinciri kırmamak, zincirden bir halka kırıldığı zaman bütünlük bozulur, tabi ki bu da bizim istemediğimiz bir şey. Ben çok mutluyum, iyi ki de İZOT'a katılmışım. İyi ki oğlum da İZOT'a katılmış. Konser olacağı haberini aldığım zaman içimi büyük bir heyecan kaplıyor. Konser sonralarında çocuklarımızın alkışlanması beni çok gururlandırıyor. Hepsi benim için ayrı bir değer. Ben onlar sayesinde akademik olarak kendimi yetiştirdim. Umarım İZOT daha uzun yıllar devam eder, ben sonuna kadar çocuklarımızın yanındayım.

E7

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koroyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

İZOT ile tanışmam üniversitede bölüm hocam olan Orçun Berrakçay sayesinde oldu. Down sendromlu öğrencilerle çalışmamı duyduktan sonra beni bu koroya gönüllü eğitmen olarak davet etti. Katıldığım ilk çalışmanın sonunda kesinlikle bu koroda olmayım dedim.

2- İZOT'la çalışmak size neler kattı?

Eğitmenlik açısından bana çok şeyler kattı. Daha önce hiç otizmlili öğrencilerle çalışmamıştım. Bir otizmlili öğrenciye nasıl yaklaşılr, nasıl iletişim kurulur, ders nasıl anlatılır birçok şeyi bu güzel koroda öğrenmiş oldum. Bu bilgiler hem özel öğrencilerim için hem de normal gelişim gösteren öğrencilerim için katkı sağlamış oldu.

3- İZOT'la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Derslere ilk katıldığımda daha önce hiç karşılaşmadığım bir manzara ile birlikteydim. Yerinde zıplayanlar, karşıdan karşıya koşanlar... Ne yapacağımı bilememiştim çünkü daha önce otizmin ne olduğunu bile bilmiyordum. Dersin sonlarına doğru yaşadığım bu şaşkınlık yerini sevgiye bıraktı. İlerleyen zamanlarda da daha sabırlı olmayı öğretti.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Birebir çalışmalarım çok zorlayıcı geçebiliyordu. Direkt iletişim kurmak, göz temasını yakalamak çok kolay olmuyordu. Çünkü her öğrencinin farklı bir karakteri, farklı bir yeteneği, farklı algılama şekilleri var. Uyguladığım bir metot diğer öğrencide işe yaramıyor olabiliyordu. Ama toplu çalışmalarımızda gönüllü velilerimiz ve gönüllü eğitimcilerimizin yardımıyla derslerimiz daha keyifli ve az zorlayıcı geçmeye başladı.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Ben yaklaşık 4 yıldır bu koroda yer almaktayım. Koronun ilk kurulduğu zamanlar birçok zorlukla karşılaşanlar olmuş ama benim geldiğim sıralar koro disiplini daha çok oturmuştu. Yeni katılım gösteren öğrencilerin gelişimlerini gözlemek beni çok şaşırtmıştı. Normalde yerinde duramayan öğrenciler, sürekli susmayıp aynı cümleleri tekrar edenler; konser günü o kadar durumun bilincinde oluyorlardı ki, profesyonel bir şekilde giyinip sahnedeki yerlerini alı verdiler. Uzun süren konserlerimizde bile sabırla ayakta durup görevlerini tamamladılar.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Koroda yardımcı şeflik yaptığım zamanlar önceden öğretilen şarkıların o hafta tekrar üzerinden geçerek çalışmalarımı sürdürdüm. Her öğrencinin elinde çalışılan şarkıların numaralandırılmış bir şekilde sözlerin olduğu kendi dosyaları var. Böylelikle çalışılacak parçaların numarasını ve adını söyleyerek, yardım almadan kendileri bulmaları sağlanmış oluyor. Ki çoğu da tekrar tekrar söylenmesinden dolayı hangi numaranın hangi şarkıya ait olduğunu ezbere biliyor.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Bu noktada gönüllü veli ve eğitimcilerin çok büyük katkısı var. Gerek sahnede yanlarında durmaları gerek arkalarında durması ile sahnenin düzeni korunmuş oluyor. Onlara binlerce teşekkür ediyoruz.

E8

1- İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) ile nasıl tanıştınız? Bu koroyla çalışmaya nasıl karar verdiniz?

İzmir Otizm Orkestrası ve Korosuyla oğlumun gittiği özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde Orçun hocamız da orada müzik öğretmenliği yapıyordu.

Oğlumun müziğe olan ilgisini fark etmiş, bizi bu koroya davet etti biz bu şekilde tanıştık. Bu koroyla çalışmaya karar verdik ve koroya katıldık.

2- İZOT’la çalışmak size neler kattı?

Oğluma olumlu yönde çok katkısı oldu. Oğlumun olumsuz davranışlarında gözle görülür şekilde azalma oldu. Grup halinde çalışmayı ve birlikte hareket etmeyi öğrendi. Diğer çocuklarla iletişimi arttı ve onlarla arkadaş oldu. İletişimi iyiydi ama korodan sonra çok daha iyi oldu. Tekrar eden davranışları vardı bunlar azaldı. Bize çok olumlu katkısı oldu.

3- İZOT’la çalışmak size neler hissettirdi? Duygu durumunuzda ne gibi değişiklikler oldu?

Çocuklarımızın bir şeyleri başarıyor olmaları bizi hem çok duygulandırdı, hem de çok gururlandırdı. Birçok konser verdik ve büyük kitlelere hitap ettiler, tabi ki bu da bizi çok mutlu etti ve gururlandırdı. Çok duygusal anlar da yaşattılar bizlere.

4- Çalışmalarda ne gibi zorluklar yaşadınız?

Çalışmalarda tabi ki zorluklar yaşadık. Bazı çocuklarımız yerinde durmuyordu, sürekli hareket halinde çocuklarımız vardı. Fakat çocuklarımız birbirleriyle uyumlu oldukları için çok zor olsa da sahnede birbirlerini uyararak, bizlerinde uyarıyla disiplinli durmalarını sağladık.

5- Çocukların performanslarında ne gibi gelişmeler gözlemlediniz?

Bazı çocuklarımız sahneden atlıyorlardı, yerinde duramayan ve sahnede gezinen çocuklarımız vardı. Bunlar zamanla geçti ve disiplinli bir şekilde sahnede durmayı, sahneyi doğru kullanmayı öğrendiler. Şarkı söylemek istemeyen çocuklarımız vardı, diğer arkadaşlarına bakarak ve onları örnek alarak koroya katılmaya, şarkı söylemeye başladılar. Koro sayesinde çocuklarımız grup halinde, disiplinli bir şekilde çalışmayı, sahnede çok iyi performans sergilemeyi öğrendiler. Davranış problemleri azaldı ve olumlu yönde geliştiklerini gözlemledim.

6- Çalışma yaparken nasıl yöntemler uyguladınız?

Çocuklarımızla konuşup, sahnede nasıl ve nerede durmaları gerektiğini söyledik. Bazı çocuklarımızın algılamaları geç olsa da bu düzene alışmaları sağlandı. Gerek ritim, gerekse koro çalışmalarında ve konserlerde olsun sahne sırasını belirleyip çocuklarımızı sahnede yerleşmelerini sağladık.

7- Sahnede düzenli durma, disiplinli davranma, birlikte hareket etme ve şarkı söylemelerini nasıl sağladınız?

Biz bunu ritim çalışması ve koro çalışmalarını çok çalışarak ve tekrar ederek sağladık. Yine dediğim gibi çocuklarımıza uyarılarda bulunarak, nasıl hareket etmeleri, nerede durmaları gerektiğini hep söyleyerek bunu sağladık. Şimdi artık zaten bu kuralların hepsini biliyorlar ve uyguluyorlar. Bu da bizi çok mutlu ediyor ve gururlandırıyor.

İZOT Yetkilisi

İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu, 18 Nisan 2013 yılında Otizmlı çocuklardan oluşan grupta Dr. Öğr. Üyesi Orçun Berrakçay hocamızın destekleriyle gönüllü olarak kuruldu. Grubun büyümesiyle birlikte koro ile ilgili çocukların ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve ailelere destek olmak amacıyla grubun koordinatörlüğüne hocamız ve ailelerimizin isteği ile görevlendirildim.

Ben bu görevi aldığımda amacım; Mutlu olmak mı istiyorsun? O halde başkalarına mutluluk ver.

Sevilmek mi istiyorsun? O halde koşulsuzca sevebil düşüncesiyle başladım.

Ailelerimiz çocukları için azimle güven içinde huzurla geleceğe bakmayı başardılar. Sevgili yol arkadaşlarıma hocamızla birlikte her zaman hırsla değil azimle yürümeleri gerektiğini aşlamaya çalıştık. Bütün bu motivasyonlarının yanı sıra almış olduğumuz şehir içi, şehir dışı konser davetleri ile ilgili ulaşım, konaklama, yeme-içme ve konser kıyafetleri konusunda çalışmalar yaparak sponsorlar bulup ailelerimize destek olmaya çalıştım. Rahat, mutlu ve huzurlu bir ortam yaratarak konserlerde mutlu ve başarılı olmalarını sağladım. Mutluluğun sırrı paylaşmaktır. Ailelerimizin ve çocuklarımızın mutluluğu için zaman harcamak, emek vermek benim için tarifi olmayan bir mutluluk. Çocuklarımızın ve ailelerimizin sosyalleşmeleri ve yalnız olmadıklarını görmeleri için çeşitli organizasyonlar düzenledik (Uçurtma festivali, özel günler ve gecelerde moral yemekleri, doğum günü kutlamaları, bowling turnuvaları, doğa yürüyüşü aktiviteleri, doğada fotoğraf çekimi etkinlikleri, maddi durumu iyi olmayan ailelerimize ve çocuklarımıza her türlü yardım, yazın deniz kenarında kamp, sinema, tiyatro gibi etkinlikler). Sosyal medyadan koromuzu duyan ve özel eğitim kurumlarının aracılığıyla bize ulaşan okullar, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, vakıfların davetleri üzerine konserlere gidiyoruz. Yurt içi ve yurt dışı konserlerimiz için mail yoluyla

iletişime geçiyoruz. Bu konserlere giderken velilerimize izin belgesi imzalatıyoruz ve bu şekilde katılmalarını sağlıyoruz. Her şey kurallara uygun yapılıyor, izin alınması gereken kurumlara dilekçe ve izin belgeleri yazılıyor, konser salonları bu şekilde ayarlanıyor. Mümkün olduğunca sponsorlar bulup bu şekilde konserlere gidiyoruz. (ulaşım, konaklama, yeme-içme vb.) Hocamızla birlikte günden güne büyüterek kocaman bir aile olduk, paylaşmak, yardımlaşmak ve başkalarının hayatına dokunmak beni çok mutlu ediyor.

Ek 3: İZOT İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu Pandemi Dönemi

Çevrimiçi Provaları ve Konserleri

17.01.2022 Katılımcı sayısı 32 kişi (3 kişi mini İZOT)

24.01.2022 Katılımcı sayısı 28 kişi

31.02.2022 Katılımcı sayısı 31 kişi (2 kişi mini İZOT) (1 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

07.02.2022 Katılımcı sayısı 36 kişi (5 kişi mini İZOT) (2 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

14.02.2022 Katılımcı sayısı 32 kişi (6 kişi mini İZOT) (2 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

21.02.2022 Katılımcı sayısı 35 kişi (6 kişi mini İZOT) (1 kişi yurtdışından)

28.03.2022 Katılımcı sayısı 29 kişi (4 kişi mini İZOT) (1 kişi yurtdışından)

02.03.202 Katılımcı sayısı 16 kişi Ritim çalışması gönüllü eğitmeni

14.03.2022 Katılımcı sayısı 31 kişi (3 kişi mini İZOT)

21.03.2022 Katılımcı sayısı 33 kişi (5 mini İZOT) (1 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

28.03.2022 Katılımcı sayısı 27 kişi (5 mini İZOT)

02.04.2021 Dünya Otizm Farkındalık Günü Konseri İzmir'de bir üniversite bünyesinde çevrimiçi olarak yapılmıştır.

05.04.2021 İzmir'de bir ilçe belediyesinin ve sağlık öğrencilerinin katılımıyla çevrimiçi konser yapılmıştır. Yurtdışından otizmli bir kişi konuşmacı olarak katılmış otizmle nasıl yaşadığını anlatmıştır.

18.04.2022 Katılımcı sayısı 28 kişi (3 kişi mini İZOT)

25.04.2022 Katılımcı sayısı 23 kişi (1 kişi Ordu'dan)

02.05.2022 Katılımcı sayısı 26 kişi (1 kişi yurtdışından 1 kişi

Ordu'dan) 09.05.2022 Katılımcı sayısı 29 kişi (1 kişi yurtdışından)

23.05.2022 Katılımcı sayısı 24 kişi (1 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

30.05.2022 Katılımcı sayısı 26 kişi (2 mini İZOT) (1 kişi yurtdışından 1 kişi Ordu'dan)

**Ek 4: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve
Yayın Etiği Kurul Kararları**

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-73258

T.C.	
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARLARI	
TOPLANTI SAYISI:01	KARAR TARİHİ: 14.01.2022
KARAR 2022/2	
Üniversitemiz Devlet Konservatuarı öğretim elemanı Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA tarafından yürütülen (Diğer Araştırmacılar: Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencisi Recep Ege ALTINCIOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Orçun BERRAKÇAY), "Müziğin Otizmli Bireylerin Akademik Başarılarına ve Sosyalleşme Süreçlerine Etkileri: İZOT (İzmir Otizm Orkestrası ve Korosu) Örnek Olayı" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında kullanılacak veri toplama araçlarının, etik açıdan sakıncalı olmadığına, katılanların oy birliği ile karar verildi.	
ASLI GİBİDİR	
e-imzalıdır	
Prof. Dr. İsa SAĞBAŞ	
Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul Başkanı	

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5381&eD=BSD5MCNPS0&eS=73258> adresinden yapılabilir.